

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

1

PROTOKÓŁ
KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ
I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Jednostka kontrolowana:	Gmina Czastary
Termin kontroli:	20 sierpnia 2015 roku do 30 września 2015 roku
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Beata Tomkowska – starszy inspektor kontroli, Monika Smug – starszy inspektor kontroli
Okres objęty kontrolą	2014 – I półrocze 2015
Numer i data upoważnienia:	WK 601-2/37/2015 z dnia 6 lipca 2015 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. nr 112, poz.1198), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

DANE O JEDNOSTCE

Gmina Czastary położona jest w południowo – wschodniej części województwa łódzkiego w powiecie wierszowskim. Siedzibą gminy jest miejscowość Czastary położona na Wyżynie Wieluńskiej. Gmina Czastary sąsiaduje z następującymi gminami: Łubnice, Biała, Sokolniki i Bolesławiec. Siedziba Urzędu Gminy mieści się w Czastarach przy ul. Wolności 29 98-410 Czastary. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31 grudnia 2014 roku Gminę Czastary zamieszkiwało 3.953 osób. Strukturę terytorialną gminy tworzy 11 sołectw: Czastary I, Czastary II, Jaworek, Józefów, Kąty Walichnowskie, Kniatowy, Krajanka, Krzyż, Parcice, Przywory, Radostów.

Urząd Gminy Czastary jest zarejestrowany w systemie REGON i posiada nr statystyczny 000535497. W systemie Regon zarejestrowana została także Gmina Czastary, której nadano nr 250854850. Gmina jest podatnikiem podatku VAT, posiada numer identyfikacji podatkowej NIP 9970133634, nadany decyzją Urzędu Skarbowego w Wieruszowie z dnia 3 kwietnia 2009 roku.

Kontrola przeprowadzana w jednostce przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi ma charakter kontroli kompleksowej.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

W oparciu o dane wynikające ze sprawozdań: Rb-27S, Rb-28S, Rb-NDS, Rb-Z kontrolujące ustaliły następujące wskaźniki finansowe, które obrazują sytuację finansową Gminy Czastary:

Symbol i nazwa wskaźnika		Rok		
		2012	2013	2014
Wskaźniki budżetowe				
WB1	Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem	92,74%	99,39%	51,08%
WB3	Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem	6,28%	8,22%	9,09%
WB4	Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	0,22%	2,64%	22,83%
WB5	Obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	58,25%	54,57%	54,15%
WB6	Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem	6,28%	8,80%	9,41%
WB7	Wskaźnik samofinansowania	7.209,31%	357,50%	52,36%
Wskaźniki na mieszkańca				
WL2	Nadwyżka operacyjna na mieszkańca	172,88 zł	213,15 zł	260,07 zł
WL3	Zobowiązania ogółem na mieszkańca	525,79 zł	359,62 zł	720,36 zł
WL4	Zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne na mieszkańca	525,79 zł	359,62 zł	477,62 zł

Wskaźniki dla zobowiązań				
WZ1	Udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem	19,09%	13,87%	25,19%
WZ2	Zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne w dochodach ogółem	27,68%	21,28%	16,70%
WZ3	Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia	14,02%	6,70%	6,82%
WZ4	Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez rat kapitałowych na projekty unijne	7,07%	9,45%	5,23%
WZ6	Obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia	108,35%	98,47%	97,62%
WZ7	Udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem	0,00%	0,00%	0,00%
WU 1	Udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w dochodach ogółem	0,00%	0,00%	0,00%
WU 2	Udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w zobowiązaniach ogółem	0,00%	0,00%	0,00%

Nadwyżka operacyjna, czyli różnica między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi wskazuje na potencjalne zdolności i możliwości jednostki do spłaty zobowiązań oraz do finansowania wydatków o charakterze inwestycyjnym. Porównując wysokość nadwyżki operacyjnej na przestrzeni lat 2012-2014 (680.102,57 zł, 849.399,03 zł, 1.028.039,52 zł) można zauważyć jej sukcesywny wzrost, tj. wzrost o 24,89% w 2013 roku w porównaniu z rokiem 2012 oraz wzrost o 21,03% w 2014 roku w stosunku do jej poziomu z roku 2013. Na poziom nadwyżki operacyjnej w badanym okresie znaczny wpływ miał szybszy wzrost dochodów bieżących od wydatków bieżących w poszczególnych latach. W roku 2013 dochody bieżące wzrosły w stosunku do roku 2012 o 220.787,27 zł, przy jednoczesnym wzroście wydatków bieżących tylko o 51.490,51 zł. Natomiast w roku 2014 wzrost dochodów bieżących w porównaniu z rokiem 2013 stanowił 549.004,13 zł przy wzroście wydatków bieżących o 370.363,94 zł. Wysokość nadwyżki operacyjnej miała wpływ na poziom wskaźników W_{B3} , W_{B6} , W_{B7} i W_{L2} .

Wskaźnik W_{B3}

Obrazuje udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem. W analizowanym okresie wartość przedmiotowego wskaźnika wzrastała, tj. w 2012 roku wskaźnik wynosił - 6,28%, w 2013 roku - 8,22%, w 2014 roku - 9,09%. Wskaźnik określa stopień, w jakim jednostka mogłaby zaciągać nowe zobowiązania w stosunku do osiągniętych dochodów.

Wskaźnik W_{B6}

Wskaźnik udziału nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem kształtował się w latach 2012-2014 w wielkościach odpowiednio: 6,28%, 8,80% i 9,41%. Dochody ze sprzedaży majątku nie stanowiły znaczących wielkości, które wpływałyby na poziom tego wskaźnika i w poszczególnych latach wynosiły: 0,00 zł, 59.767,00 zł i 36.099,70 zł, stąd wielkości wskaźnika są nieznacznie wyższe od wielkości wskaźnika W_{B3} w poszczególnych latach.

Wskaźnik W_{B7}

Relacja nadwyżki operacyjnej powiększonej o dochody majątkowe w stosunku do wydatków majątkowych obrazuje stopień, w jakim jednostka samorządu terytorialnego finansuje inwestycje środkami własnymi. Im wyższa jest ta relacja tym mniejsze ryzyko utraty płynności finansowej w związku z nadmiernymi kosztami obsługi zadłużenia,

jednak jego wysoka wartość może również świadczyć o niskim poziomie realizowanych inwestycji w stosunku do własnych możliwości. W kontrolowanej jednostce wskaźnik w latach 2012-2014 kształtował się odpowiednio na poziomie: 7.209,31 %, 357,50%, 52,36%. Niewątpliwie wpływ na poziom wskaźnika w poszczególnych latach miał znaczny wzrost wydatków majątkowych, w szczególności w roku 2014, gdzie wydatki majątkowe kształtowały się na poziomie 2.895.498,25 zł (w 2012 roku kwota wydatków majątkowych stanowiła 20.338,73 zł, a w 2013 roku: 255.295,24 zł). Bardzo wysoki poziom wskaźnika zanotowano w roku 2012, gdzie istotny wpływ na jego wielkość miał bardzo niski poziom wydatków majątkowych, z kolei suma nadwyżki operacyjnej i dochodów majątkowych stanowiła 1.466.281,27 zł (najwyższy poziom w okresie objętym analizą). Poziom wskaźnika z lat objętych analizą wskazuje przede wszystkim na wzrost realizowanych przez Gminę Czastary inwestycji.

Wskaźnik W_{L2}

Wskaźnik nadwyżki operacyjnej w przeliczeniu na jednego mieszkańca w badanym okresie kształtował się następująco: w 2012 roku 172,88 zł, w 2013 roku 213,15 zł, w 2014 roku 260,07 zł (zgodnie z danymi GUS liczba ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania w poszczególnych latach wynosiła odpowiednio 3.934, 3.985, 3.953).

Wskaźniki dla zobowiązań

Gmina Czastary w analizowanym okresie posiadała zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów w wielkościach: 2.068.466,05 zł na koniec 2012 roku, 1.433.088,00 zł na koniec 2013 roku oraz 2.847.588,00 zł na koniec 2014 roku. Na przełomie badanych okresów wskaźnik udziału zobowiązań w dochodach ogółem prezentował tendencję wzrostową, za wyjątkiem roku 2013, gdzie poziom wskaźnika spadł do 13,87% (w roku 2012 wskaźnik na poziomie 19,09%, a w roku 2014 na poziomie 25,19%). Po odliczeniu z limitu zadłużenia kwoty pożyczki zaciągniętej na wyprzedzające finansowanie zadań realizowanych przy udziale środków unijnych, zadłużenia wyniosło odpowiednio: 19,09%, 13,87% i 16,70% o czym świadczy poziom wskaźnika W_{Z2}. Wskaźnik obciążenia dochodów ogółem obsługą zadłużenia (W_{Z3}) kształtował się w latach 2012-2014 odpowiednio na poziomie: 14,02%, 6,70%, 6,82% W 2014 roku wystąpił wskaźnik obciążenia dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez rat kapitałowych na projekty unijne i stanowił 16,70%). Natomiast obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia (W_{Z6}) w badanym okresie kształtowało się w 2012 roku na poziomie 108,35%, w kolejnych latach wskaźnik nie przekroczył 100% - w 2013 roku 98,47%, w 2014 roku 97,62%.

Spełnienie warunku określonego w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity z 2013 r., poz. 885 ze zm.):

	2012	2012	2013	2013	2014	2014	2015
	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	Plan na 30.06.15
Dochody bieżące plus nadwyżka z lat ubiegłych plus wolne	10.136.864,94	10.046.784,59	10.429.840,10	10.267.571,56	10.667.376,00	10.816.575,99	10.924.102,48
	-	6.420,15	-	32.694,48	-	54.704,22	89.886,19

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE CZASTARY
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

środki							
Wydatki bieżące	9.496.436,73	9.366.682,02	9.587.820,05	9.418.172,53	10.100.875,00	9.788.536,47	9.873.132,08
Wynik	640.428,21	686.522,72	842.020,05	882.093,51	566.501,00	1.082.743,74	1.140.856,59

Na podstawie danych zawartych w wyżej przedstawionej tabeli stwierdzono, że został spełniony warunek zawarty w art. 242 ustawy o finansach publicznych. Planowane wydatki bieżące dla każdego z podanych okresów nie przekroczyły planowanych dochodów bieżących powiększonych o wolne środki. Również wykonane wydatki bieżące nie były większe od wykonanych dochodów bieżących powiększonych o wolne środki.

Wskaźnik zadłużenia określony w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych na rok 2014 i 2015 obliczono na podstawie danych zawartych w poniższej tabeli:

WSKAŹNIK MAKSYMALNY (RELACJA) SPŁAT Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK Z ODSETKAMI, WYKUPÓW PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH ORAZ POTENCJALNYCH SPŁAT KWOT WYNIKAJĄCYCH Z UDZIELONYCH PORĘCZEŃ I GWARANCJI WYLICZONY NA PODSTAWIE ART. 243 USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH					
	2011 rok (wykonanie)	2012 rok (wykonanie)	2013 rok (wykonanie)	Plan 3 kwartały 2014	Wykonanie 2014
Dochody ogółem	11.752.930,71	10.832.963,29	10.330.855,56	10.479.209,70	11.304.716,69
Dochody bieżące	9.619.200,71	10.046.784,59	10.267.571,56	10.363.192,70	10.816.575,99
Dochody ze sprzedaży majątku	126.550,00	0,00	59.767,00	108.000,00	36.099,70
Wydatki bieżące	9.134.481,49	9.366.682,02	9.418.172,53	9.526.736,70	9.788.536,47
<i>Relacja procentowa dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku i pomniejszonych o wydatki bieżące w stosunku do dochodów ogółem</i>	<i>5,20</i>	<i>6,28</i>	<i>8,80</i>	<i>9,01</i>	<i>9,41</i>
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2014 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2011, 2012, 2013 rok (Wykonanie) – 6,76%.					
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2015 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2012, 2013 (Wykonanie), 2014 (Plan 3 kwartały) – 8,03%					
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2015 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2012, 2013, 2014 (Wykonanie) – 8,16%					

Wartości planowane na rok budżetowy:	2014	2015
Łączna kwoty spłat kredytów i pożyczek	542.688,00	1.539.099,40
	100.000,00	60.000,00

Odsetki od kredytów i pożyczek		
Dochody budżetowe ogółem	10.137.420,00	11.406.383,50
Relacja planowanych spłat rat kredytów i odsetek do planowanych dochodów ogółem	6,34	14,02
Relacja planowanych spłat rat kredytów i odsetek do planowanych dochodów ogółem z uwzględnieniem ustawowych wyłączeń*	x	5,60

*959.534,00 zł – kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy,
1.000,00 zł – kwota odsetek podlegająca wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy.

Wymieniony wskaźnik wyliczony dla 2014 roku: 6,34% ≤ 6,76%, dla 2015 roku:

- bez ustawowych wyłączeń:

14,02% ≥ 8,03% (średnia arytmetyczna z lat 2012, 2013 (Wykonanie), 2014 (Plan 3 kwartały),

14,02% ≥ (średnia arytmetyczna z lat 2012, 2013, 2014 (Wykonanie)).

- z ustawowymi wyłączeniami:

5,60% ≤ 8,03% (średnia arytmetyczna z lat 2012, 2013 (Wykonanie), 2014 (Plan 3 kwartały),

5,60% ≤ 8,16% (średnia arytmetyczna z lat 2012, 2013, 2014 (Wykonanie)).

Wskaźnik zadłużenia określony w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, czyli relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek do planowanych dochodów ogółem budżetu, do średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu została spełniona dla roku 2014 i 2015.

II. USTALENIA OGÓLNE

1. KIEROWNICTWO JEDNOSTKI

Przewodniczący rady gminy

Przewodniczącym Rady Gminy Czastary jest Marek Zdzisław Dudka powołany na to stanowisko uchwałą nr I/1/2014 Rady Gminy Czastary z dnia 27 listopada 2014 roku. Wcześniej funkcję przewodniczącego Rady Gminy pełnił Wojciech Chałupka powołany na to stanowisko uchwałą nr I/1/2010 Rady Gminy w Czastarach z dnia 1 grudnia 2010 roku.

Wójt gminy

Wójtem Gminy Czastary jest Dariusz Rejman wybrany w wyborach bezpośrednich w dniu 16 listopada 2014 roku. W poprzedniej kadencji funkcję Wójta pełnili: Paweł Głowacki wybrany w wyborach bezpośrednich w dniu 21 listopada 2010 roku, z dniem 25 października 2012 roku (wskutek śmierci Wójta Pawła Głowackiego) Prezes Rady Ministrów powołał do pełnienia funkcji Wójta Gminy Czastary Iwonę Barbarę Szkopińską, do czasu objęcia obowiązków przez nowo wybranego wójta. Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 października 2012 roku wyznaczono datę przedterminowych wyborów Wójta Gminy Czastary na dzień 16 grudnia 2012 roku. W wyborach, które odbyły się dnia 30 grudnia 2012 roku (II tura) Wójtem Gminy Czastary został wybrany Dariusz Rejman.

Skarbnik gminy

Skarbnikiem Gminy Czastary jest Elżbieta Augustyniak powołana na to stanowisko uchwałą nr IV/22/90 Rady Gminy w Czastarach z dnia 13 września 1990 roku.

Sekretarz gminy

Sekretarzem Gminy Czastary jest Wiesław Bednarek powołany na to stanowisko uchwałą nr IV/21/90 Rady Gminy w Czastarach z dnia 13 września 1990 roku.

2. GMINNE (POWIATOWE) JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I PRAWNOORGANIZACYJNE FORMY ICH DZIAŁALNOŚCI

Zgodnie z § 5 Statutu Gminy Czastary, Wójt Gminy prowadzi rejestr gminnych jednostek organizacyjnych. W związku z powyższym w okresie obowiązywania kontroli na terenie Gminy funkcjonowały następujące jednostki organizacyjne:

- Urząd Gminy w Czastarach,
- Gminny Ośrodek Kultury w Czastarach,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Czastarach,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czastarach,
- Zespół Szkół w Czastarach,
- Szkoła Podstawowa w Czastarach,
- Publiczne Gimnazjum w Czastarach,
- Szkoła Podstawowa w Parcicach,
- Publiczne Przedszkole Samorządowe w Czastarach,
- Punkt Przedszkolny w Kątach Walichnowskich,
- Punkt Przedszkolny w Radostowie.

Gminna Biblioteka Publiczna w Czastarach i Gminny Ośrodek Kultury w Czastarach funkcjonują jako instytucje kultury. Uchwałą nr XXVIII/87/83 Gminnej Rady Narodowej w Czastarach z dnia 10 lipca 1983 roku zatwierdzono statut Gminnego Ośrodka Kultury w Czastarach z późniejszymi zmianami - rejestr instytucji kultury, księga nr 1. Uchwałą nr XXVIII/88/83 Gminnej Rady Narodowej w Czastarach z dnia 10 lipca 1983 roku zatwierdzono statut Gminnej Biblioteki Publicznej w Czastarach z późniejszymi zmianami - rejestr instytucji kultury, księga nr 2.

Pozostałe jednostki organizacyjne wskazane powyżej funkcjonują jako jednostki budżetowe.

3. UNORMOWANIA WEWNĘTRZNE

Statut gminy

Uchwałą nr II/6/2002 z dnia 4 grudnia 2002 roku Rada Gminy w Czastarach uchwaliła Statut Gminy Czastary. Statut został opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego nr 8, poz. 66 z dnia 17 stycznia 2003 roku. Dokonano zmiany w Statucie Gminy uchwałą nr XX/118/09 z dnia 28 kwietnia 2009 roku oraz uchwałą nr XXI/126/2009 z dnia 23 czerwca 2009 roku.

Regulamin organizacyjny urzędu

Zarządzeniem nr 52/2013 Wójta Gminy Czastary z dnia 9 grudnia 2013 roku wprowadzono Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy w Czastarach wraz ze zmianą dokonaną zarządzeniem nr 2/2014 z dnia 2 grudnia 2014 roku.

Zgodnie z rozdziałem III § 8 ust. 3 ww. Regulaminu strukturę organizacyjną Urzędu Gminy tworzą:

I Kierownictwo Urzędu:

- Wójt Gminy,
- Sekretarz Gminy,
- Skarbnik Gminy,

II Referaty:

- Referat Finansów i Podatków,
- Urząd Stanu Cywilnego,
- Referat Administracyjno – Organizacyjne
- Referat Infrastruktury Technicznej i Ochrony Środowiska,

III Samodzielne stanowiska:

- Radca Prawny,
- Informatyk,

IV Pełnomocnicy:

- Pełnomocnik Wyborczy,

V Pion ochrony:

- Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych,
- Kancelaria Dokumentów Niejawnych,
- Administrator Systemu Teleinformatycznego.

Sekretarz Gminy, kierownik USC oraz kierownicy referatów dokonują szczegółowego podziału zadań pomiędzy pracownikami, którzy im podlegają. W celu zapewnienia realizacji zadań o istotnym znaczeniu i wykonywania zadań okresowych, Wójt może w drodze zarządzenia tworzyć samodzielne stanowiska pracy do określonych spraw oraz powoływać pełnomocników, koordynatorów, stałe lub zadaniowe zespoły.

Ustalone zasady gospodarowania mieniem komunalnym

Uchwałą nr XVI/92/2012 z dnia 29 grudnia 2012 roku Rada Gminy Czastary określiła zasady nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania, wynajmowania lub użyczenia na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony oraz zasad wydzierżawienia i wynajmowania po raz kolejny tych samych nieruchomości tym samym stronom (opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 30 stycznia 2013 roku, poz. 504).

Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

Zarządzeniem nr 140/2010 Wójta Gminy Czastary z dnia 2 listopada 2010 roku wprowadzono instrukcję „o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu”. Przedmiotowa instrukcja stanowi załącznik nr 1 do ww. zarządzenia.

4. UNORMOWANIA W ZAKRESIE KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.

Unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej (w tym - finansowej. Osoby odpowiedzialne.

Funkcjonujące w kontrolowanej jednostce unormowania dotyczące kontroli wewnętrznej zawarte były w:

- zarządzeniu nr 43a/2011 Wójta Gminy Czastary z dnia 25 listopada 2011 roku w sprawie ustalenia dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości obejmującym:
 - założowy plan kont, ustalający wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej zgodnie z załącznikiem nr 1,
 - wykaz ksiąg rachunkowych zgodnie z załącznikiem nr 2,
 - metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniku finansowego zgodnie z załącznikiem nr 3,
 - instrukcję sporządzania, obiegu kontroli dowodów księgowych zgodnie z załącznikiem nr 4,
 - opis systemu przetwarzania danych oraz opis systemu służącego ochronie danych zgodnie z załącznikiem nr 5,
- zarządzeniu nr 133/2014 z dnia 27 listopada 2014 roku w sprawie regulaminu przeprowadzenia kontroli wewnętrznej w Urzędzie Gminy w Czastarach oraz w jednostkach organizacyjnych gminy,
- zarządzeniu nr 3/96 Wójta Gminy w Czastarach z dnia 3 stycznia 1996 roku w sprawie wprowadzenia jednolitych zasad inwentaryzacji.

Zbadano zakresy obowiązków:

- Aleksandry Ostrycharz – inspektora ds. wymiaru podatków i opłat,
- Anny Olejniczak – inspektora ds. księgowości budżetowej,
- Magdaleny Wabnic – kierownika referatu administracyjno - organizacyjnego.

W toku analizy zapisów w wyszczególnionych powyżej unormowaniach wewnętrznych oraz na podstawie zakresów obowiązków wybranych pracowników ustalono, że zadania określone w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Gminy Czastary dla poszczególnych stanowisk mają odzwierciedlenie w zakresach obowiązków pracowników, ustalono zastępstwa w przypadku nieobecności w pracy.

5. KONTROLE ZEWNĘTRZNE

Kontrole przeprowadzone przez RIO

Kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych przeprowadzono w dniach od 18 maja 2011 roku do 21 lipca 2011 roku przez inspektorów kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi. Okres objęty kontrolą 2009 rok i 2010 rok. W wyniku ustaleń kontroli Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi przekazał na ręce Pawła Głowackiego - Wójta Gminy Czastary, pismem nr WK-602/47/2011 z dnia 3 października 2011 roku, 27 wniosków pokontrolnych. Informację o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych Wójt Gminy Czastary przekazał do RIO w Łodzi w piśmie nr K.F.0911-1/2011 z dnia 6 listopada 2011 roku.

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty - lata 2012- 2014

W kontrolowanym okresie przeprowadzono kontrolę podatkową przez Urząd Skarbowy w Wieruszowie. Kontrola przeprowadzona w dniach: 2, 7, 8 i 9 października 2014 roku przez starszego komisarza skarbowego Iwonę Cichosz i Marka Semba. Zakres przedmiotowy kontroli obejmował kontrolę zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym. Okres objęty kontrolą od dnia 1 sierpnia 2014 roku do dnia 31 sierpnia 2014 roku. Nie wystosowano zaleceń pokontrolnych.

6. BANK WYKONUJĄCY OBSŁUGĘ BANKOWĄ JEDNOSTKI

Rachunki bankowe

Obsługę bankową Gminy oraz Urzędu Gminy w Czastarach prowadzi Rejonowy Bank Spółdzielczy w Lututowie, Oddział w Czastarach na podstawie umowy o prowadzenie rachunków bankowych nr 39000101 z dnia 26 maja 2014 roku, zawartej na czas nieokreślony. Wcześniej w powyższym zakresie obowiązywała umowa z dnia 22 lutego 1998 roku.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku funkcjonowały niżej wymienione rachunki bankowe, na których figurowały środki pieniężne w wysokości:

L.p	Nazwa rachunku	Saldo na 31.12.2014	Numer konta (w ewidencji)
------------	-----------------------	----------------------------	--------------------------------------

			księgowej)
1.	Rachunek budżetu	295 171,58	133 (Organ)
2.	Rachunek budżetu (pomocniczy - z tyt. wpłat za odpady komunalne)	0,00	133-1 (Organ)
3.	Rachunek budżetu (pomocniczy w BGK/OŁódź	2 340,38	133-2 (Organ)
4.	Rachunek budżetu - pomocniczy w BGK O/Łódź	11 484,41	133-3(Organ)
5.	Rachunek bieżący Urzędu Gminy	0,00	130
6.	Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia	4 564,95	135 -21
7.	Rachunek przeznaczony na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników	0,00	139-2

7. KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE, PORĘCZENIA, AKCJE I UDZIAŁY

Zaciągnięte kredyty i pożyczki - 2014 rok

Uchwalenie budżetu Gminy Czastary na 2014 rok nastąpiło uchwałą nr XXV/154/2013 Rady Gminy Czastary z dnia 27 grudnia 2013 roku.

W § 9 przedmiotowej uchwały ustalono limity zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na:

- spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów w kwocie 572.688,00 zł,
- na pokrycie przejściowego deficytu budżetu w kwocie 820.000,00 zł,
- sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 2.456.056,00 zł, w tym na wyprzedzające finansowanie zadań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013 - 1.186.034,00 zł.

W § 10 ww. uchwały upoważnia się Wójta Gminy Czastary do zaciągania pożyczek i kredytów na pokrycie występującego w trakcie roku przejściowego deficytu budżetowego do kwoty 800.000,00 zł

Uchwalenie budżetu Gminy Czastary na 2015 rok nastąpiło uchwałą nr III/16/2015 Rady Gminy z dnia 30 stycznia 2015 roku.

W § 10 przedmiotowej uchwały uchwalono limity zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na :

- spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 1.599.099,40 zł,
- pokrycie przejściowego deficytu budżetowego do kwoty 600.000,00 zł.

Na dzień 1 stycznia 2014 roku planowany deficyt budżetu wynosił 2.406.056,00 zł, jako źródła pokrycia deficytu wskazano przychody pochodzące z zaciągniętych pożyczek w kwocie 1.653.468,00 zł i kredytów w kwocie 752.488,00 zł. Uchwalone przychody na dzień 1 stycznia 2014 roku to przychody z tytułu zaciągnięcia kredytów w kwocie 1.295.176,00 zł i pożyczki w kwocie 1.653.568,00 zł. Rozchody w łącznej kwocie 542.688,00 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek w kwocie 82.120,00 zł i kredytów w kwocie 460.568,00 zł.

Na dzień 13 maja 2014 roku planowany deficyt budżetu wynosił 2.406.056,00 zł, jako źródła pokrycia deficytu wskazano przychody pochodzące z zaciągniętych pożyczek w kwocie 1.666.255,00 zł i kredytów w kwocie 739.801,00 zł. Uchwalone przychody to przychody z tytułu zaciągnięcia kredytów w kwocie 1.295.176,00 zł, pożyczki z WFOŚiGW w Łodzi w kwocie 527.534,00 zł oraz pożyczek z BGK w kwocie 1.138.721,00 zł. Rozchody w łącznej kwocie 542.688,00 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek w kwocie 82.120,00 zł i kredytów w kwocie 460.568,00 zł.

Na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

I

Uchwała Nr XXV/155/2013 Rady Gminy Czastary z dnia 27 grudnia 2013 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu. Pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na sfinansowanie planowanego deficytu w kwocie 327.534,00 zł, z przeznaczeniem na zadanie pn. „Kanalizacja sanitarna dla miejscowości Czastary z częściową wymianą istniejącej sieci wodociągowej azbestowo – cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem z użytkowania rur A-C – zadanie 3”.

Uchwałą Nr IV/136/2014 z dnia 13 maja 2014 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wydał pozytywną opinię w przedmiocie możliwości spłaty pożyczki w kwocie 327.534,00 zł.

W dniu 31 grudnia 2013 roku Gmina Czastary podpisała umowę o dofinansowanie ze środków z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi nr 767/OW/PD/2013 w formie pożyczki i dotacji na realizację ww. zadania inwestycyjnego. Dofinansowanie ze środków Funduszu oraz Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na podstawie umowy o przyznanie pomocy nr 00126-6921-UM0501836/11 w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego PROW na lata 2007 – 2013 z dnia 4 listopada 2011 roku z późniejszymi zmianami zawartej pomiędzy Samorządem Województwa Łódzkiego, a Gminą Czastary.

Dofinansowanie do łącznej wysokości 545.889,00 zł, w tym: pożyczka w kwocie 327.534,00 i dotacja do wysokości 218.355,00 zł. Kwota dofinansowania w formie pożyczki będzie przekazywana sukcesywnie w terminie do dnia 30 września 2014 roku.

Zawarcie ww. umowy w sprawie udzielenia przedmiotowej pożyczki bez wcześniejszego uzyskania opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej o możliwości

spłaty ww. pożyczki stanowiło w powyższym względzie naruszenie art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, zgodnie z którym w przypadku ubiegania się przez jednostkę samorządu terytorialnego o kredyt lub pożyczkę na cel, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 i art. 90, a także w przypadku zamiaru emisji przez jednostkę samorządu terytorialnego papierów wartościowych na cel, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 i art. 90, zarząd tej jednostki jest obowiązany uzyskać opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki lub wykupu papierów wartościowych.

Zgodnie z harmonogramem spłat rat pożyczki i odsetek, pożyczka została udzielona do dnia 31 października 2024 roku. Spłata rat pożyczki od dnia 31 stycznia 2015 roku (**okres karencji w spłacie 13 miesięcy od dnia podpisania umowy**) w okresach kwartalnych, tj. 40 rat, każda rata w kwocie 8.188,35 zł. Spłata odsetek od dnia wypłaty pożyczki do dnia 31 stycznia 2013 roku – jednorazowo i potrącone z góry w dniu przekazania pożyczki; od dnia 1 lutego 2015 roku – w okresach miesięcznych do dnia 10-go każdego miesiąca.

Uruchomienie kwoty pożyczki nastąpiło w dniu 12 września 2012 roku, kwota 327.534,00 zł, dowód księgowy nr 403/2014.

Spełniono warunek określony w art. 91 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, który określa, iż suma zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90 ww. ustawy, nie może przekroczyć kwoty określonej w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego.

Operacje związane z pożyczką ujęte są w ewidencji księgowej na koncie 260 – zobowiązania finansowe. Na dzień 31 grudnia 2014 roku z tytułu zaciągnięcia ww. pożyczki pozostała do spłaty kwota 327.534,00 zł - saldo Ma konta 260/Kanalizacja sanitarna Czastary zadanie 3. Na dzień 30 czerwca 2015 roku zadłużenie z ww. tytułu stanowiło 311.157,30 zł.

II

Uchwała nr XXV/158/2013 Rady Gminy w Czastarach z dnia 27 grudnia 2013 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki na sfinansowanie planowanego deficytu. Pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu do wysokości 160.000,00 zł z przeznaczeniem na zakup ciągnika z wykaszarką.

Ww. uchwała straciła moc na podstawie uchwały nr XXVI/172/2014 Rady Gminy w Czastarach z dnia 18 marca 2014 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki na sfinansowanie planowanego deficytu. Pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu do wysokości 200.000,00 zł z przeznaczeniem na zadanie pn. „Zakup ciągnika z osprzętem”.

Ww. uchwała straciła moc na podstawie uchwały nr XXVII/174/2014 Rady Gminy w Czastarach z dnia 10 kwietnia 2014 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu. Treść wg poprzedniej uchwały nie uległa zmianie, uchylenie nastąpiło ze względu na niewłaściwe ogłoszenie przedmiotowej uchwały.

Uchwałą Nr IV/137/2014 z dnia 13 maja 2014 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wydał pozytywną opinię w przedmiocie możliwości spłaty pożyczki w wysokości 200.000,00 zł.

W dniu 25 czerwca 2014 roku Gmina Czastary podpisała umowę o dofinansowanie ze środków z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi nr 201/ZI/P/2014 w formie pożyczki na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Zakup ciągnika rolniczego z osprzętem w celu prowadzenia robót odwadniających i pielęgnacyjnych w pasie dróg gminnych i rowów melioracyjnych oraz prac związanych z eksploatacją oczyszczalni ścieków”, pożyczka w kwocie 180.120,00 zł.

Przekazanie kwoty pożyczki – jednorazowo w terminie do dnia 31 lipca 2014 roku.

Zgodnie z harmonogramem spłat rat pożyczki i odsetek, pożyczka została udzielona do dnia 31 października 2014 roku. Spłata rat pożyczki od dnia 31 stycznia 2015 roku (**okres karencji w spłacie 7 miesięcy od dnia podpisania umowy**) w okresach kwartalnych, tj. 40 rat, każda rata w kwocie 4.503,00 zł. Spłata odsetek od dnia wypłaty pożyczki do dnia 31 stycznia 2015 roku – jednorazowo i potrącone z góry w dniu przekazania pożyczki; od dnia 1 lutego 2015 roku – w okresach miesięcznych do dnia 10-go każdego miesiąca.

Uruchomienie kwoty pożyczki nastąpiło w dniu 11 lipca 2014 roku, kwota 180.120,00 zł.

Na dzień 25 czerwca 2014 roku planowany deficyt budżetu wynosił 2.406.056,00 zł, jako źródła pokrycia deficytu wskazano przychody pochodzące z zaciągniętych pożyczek w kwocie 1.666.255,00 zł i kredytów w kwocie 739.801,00 zł. Uchwalone przychody to przychody z tytułu zaciągnięcia kredytów w kwocie 1.295.176,00 zł, pożyczki z WFOŚiGW w Łodzi w kwocie 527.534,00 zł oraz pożyczek z BGK w kwocie 1.138.721,00 zł. Rozchody w łącznej kwocie 542.688,00 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek w kwocie 82.120,00 zł i kredytów w kwocie 460.568,00 zł.

Spełniono warunek określony w art. 91 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Operacje związane z pożyczką ujęte są w ewidencji księgowej na koncie 260 – zobowiązania finansowe. Na dzień 31 grudnia 2014 roku z tytułu zaciągnięcia ww. pożyczki pozostała do spłaty kwota 180.120,00 zł - saldo Ma konta 260/Zakup ciągnika rolniczego z osprzętem. Na dzień 30 czerwca 2015 roku zadłużenie z ww. tytułu stanowiło 171.114,00 zł.

III

Uchwała nr XXV/156/2013 Rady Gminy w Czastarach z dnia 27 grudnia 2013 roku w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego na pokrycie planowanego deficytu. (Uchwalenie budżetu Gminy Czastary na 2014 rok nastąpiło uchwałą nr XXV/154/2013 Rady Gminy Czastary z dnia 27 grudnia 2013 roku).

Kredyt na sfinansowanie planowanego deficytu do wysokości 490.000,00 zł z przeznaczeniem na zadanie pn. „Kanalizacja sanitarna dla miejscowości Czastary z

częściową wymianą istniejącej sieci wodociągowej azbestowo – cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem z użytkowania rur A-C – zadanie 3”.

Uchwałą Nr IV/134/2014 z dnia 13 maja 2014 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wydał pozytywną opinię w przedmiocie spłaty kredytu w wysokości 490.000,00 zł.

W dniu 27 sierpnia 2014 roku Gmina Czastary zawarła umowę o kredyt długoterminowy nr 2/JST/6/2014 z Rejonowym Bankiem Spółdzielczym w Lututowie na kwotę 490.000,00 zł. Kredyt przeznaczony na pokrycie planowanego deficytu budżetowego z przeznaczeniem na zadanie pn. „Kanalizacja sanitarna dla miejscowości Czastary z częściową wymianą istniejącej sieci wodociągowej azbestowo – cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem z użytkowania rur A-C – zadanie 3”. Karencja w spłacie kredytu od dnia 27 sierpnia 2014 roku do dnia 30 marca 2015 roku. Spłata kredytu w okresach kwartalnych. Ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek upływa w dniu 31 grudnia 2024 roku. Odsetki naliczane i płatne w okresach miesięcznych.

Zgodnie z harmonogramem spłat rat kredytu i odsetek, spłata rat kwartalnie od dnia 31 marca 2015 roku, tj. 26 rat, na koniec każdego kwartału, każda w kwocie 12.250,00 zł. Spłata odsetek od dnia 30 września 2014 roku, płatne w okresach miesięcznych -ostatniego dnia miesiąca.

Uruchomienie kwoty kredytu nastąpiło w dniu 19 września 2014 roku, kwota 490.000,00 zł, dowód księgowy nr 415/2014.

Na dzień 27 sierpnia 2014 roku planowany deficyt budżetu wynosił 2.406.056,00 zł, jako źródła pokrycia deficytu wskazano przychody pochodzące z zaciągniętych pożyczek w kwocie 1.666.255,00 zł i kredytów w kwocie 739.801,00 zł. Uchwalone przychody to przychody z tytułu zaciągnięcia kredytów w kwocie 1.295.176,00 zł, pożyczki z WFOŚiGW w Łodzi w kwocie 527.534,00 zł oraz pożyczek z BGK w kwocie 1.138.721,00 zł. Rozchody w łącznej kwocie 542.688,00 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek w kwocie 82.120,00 zł i kredytów w kwocie 460.568,00 zł.

Spełniono warunek określony w art. 91 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Operacje związane z kredytem ujęte są w ewidencji księgowej na koncie 134 – kredyty bankowe. Na dzień 31 grudnia 2014 roku z tytułu zaciągnięcia ww. kredytu pozostała do spłaty kwota 490.000,00 zł - saldo Ma konta 134/Umowa nr 2/JST/6/2014. Na dzień 30 czerwca 2015 roku zadłużenie z ww. tytułu stanowiło 441.000,00 zł (spłata za cztery kwartały 2015 roku).

Na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów (art.89 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

Kontrolowana jednostka w okresie objętym kontrolą nie zaciągała zobowiązań na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów.

Na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

Rada Gminy w Czastarach uchwałą nr XXV/154/2013 z dnia 27 grudnia 2013 roku upoważniła Wójta do zaciągania pożyczek i kredytów na pokrycie występującego w trakcie roku przejściowego deficytu budżetowego do kwoty 800.000,00 zł

Na podstawie umowy o kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym nr 1/JST/6/2014 z dnia 17 lipca 2014 roku zawartej z Rejonowym Bankiem Spółdzielczym w Lututowie, bank udzielił Gminie Czastary kredytu do kwoty 700.000,00 zł na pokrycie przejściowego deficytu budżetowego Gminy Czastary. Ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek do dnia 30 grudnia 2014 roku.

Pismem z dnia 4 listopada 2014 roku Gmina Czastary zwróciła się do banku o zamknięcie z dniem 4 listopada 2014 roku kredytu w rachunku bieżącym na kwotę 700.000,00 zł.

Na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art.89 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych).

I

Uchwała nr XXV/157/2013 Rady Gminy w Czastarach z dnia 27 grudnia 2013 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki na pokrycie planowanego deficytu budżetu. Zgodnie z ww. uchwałą postanawia się zaciągnąć pożyczki do kwoty 1.166.034,00 zł w Banku Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie inwestycji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 na zadania:

- „Kanalizacja sanitarna dla miejscowości Czastary z częściową wymianą istniejącej sieci wodociągowej azbestowo – cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem z użytkowania rur A-C – zadanie 3” do kwoty 959.534,00.
- „Park w Czastarach – miejsce rekreacji, wypoczynku i zabaw do kwoty 206.500,00 zł.

Ww. uchwała straciła moc na podstawie uchwały nr XXVI/173/2014 Rady Gminy w Czastarach z dnia 18 marca 2014 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki na sfinansowanie planowanego deficytu. Zgodnie z ww. uchwałą postanawia się zaciągnąć pożyczki **do kwoty 1.138.721,00 zł** w Banku Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie inwestycji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 na zadania:

- „Kanalizacja sanitarna dla miejscowości Czastary z częściową wymianą istniejącej sieci wodociągowej azbestowo – cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem z użytkowania rur A-C – zadanie 3” do kwoty 959.534,00.
- „Park w Czastarach – miejsce rekreacji, wypoczynku i zabaw do kwoty 179.187,00 zł.

Uchwała nr XXVI/173/2014 Rady Gminy w Czastarach z dnia 18 marca 2014 roku straciła moc na podstawie uchwały nr XXVII/175/2014 Rady Gminy w Czastarach z dnia 10 kwietnia 2014 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki na pokrycie planowanego deficytu budżetu. Zmianie uległ zapis, iż postanawia się zaciągnąć w 2014 roku przedmiotową pożyczkę **w wysokości 1.138.721,00 zł**.

Uchwałą Nr IV/135/2014 z dnia 13 maja 2014 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wydał pozytywną opinię w przedmiocie spłaty pożyczki w wysokości 1.138.721,00 zł.

W dniu 4 czerwca 2014 roku podpisano dwie umowy pożyczek w związku z realizacją ww. zadań, tj.:

- umowa pożyczki nr PROW321.11.04381.10 na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych operacji realizowanej w ramach działania 321 – Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 w województwie łódzkim, kwota pożyczki w wysokości do 959.534,00 zł na realizację zadania pn. „Kanalizacja sanitarna dla miejscowości Czastary z częściową wymianą istniejącej sieci wodociągowej azbestowo – cementowej na PCV bez demontażu z wyłączeniem z użytkowania rur A-C – zadanie 3”. Uruchomienie kwoty pożyczki nastąpiło w dniu 19 września 2014 roku, kwota 959.534,00 zł, dowód księgowy nr 417/2014. Na dzień 31 grudnia 2014 roku z tytułu zaciągnięcia ww. pożyczki pozostała do spłaty kwota: 959.534,00 zł, spłata w ww. kwocie na podstawie WB nr 1/2015 BGK z dnia 8 kwietnia 2015 roku i WB nr 2/2015 z BGK z dnia 9 kwietnia 2015 roku. Operacje związane z pożyczką ujęte są w ewidencji księgowej na koncie 260 – Zobowiązania finansowe, **bez wyodrębnienia konta analitycznego.**

- umowa pożyczki nr PROW413.11.04380.10 na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych operacji realizowanej w ramach działania 4.1/413 – Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 w województwie łódzkim, kwota pożyczki w wysokości do 179.187,00 zł na realizację zadania pn. „Park w Czastarach – miejsce rekreacji, wypoczynku i zabaw”. Uruchomienie kwoty pożyczki nastąpiło w dniu 29 lipca 2014 roku, kwota 179.186,00 zł, dowód księgowy nr 333/2014. Spłata ww. pożyczki w kwocie 179.186,00 zł na podstawie WB nr 2/2014 BGK z dnia 22 grudnia 2014 roku i WB nr 3/2014 z BGK z dnia 23 grudnia 2014 roku. Na dzień 31 grudnia 2014 roku zobowiązania z ww. tytułu nie wystąpiły. Operacje związane z pożyczką ujęte są w ewidencji księgowej na koncie 260 – Zobowiązania finansowe, **bez wyodrębnienia konta analitycznego.**

Na dzień 4 czerwca 2014 roku planowany deficyt budżetu wynosił 2.406.056,00 zł, jako źródła pokrycia deficytu wskazano przychody pochodzące z zaciągniętych pożyczek w kwocie 1.666.255,00 zł i kredytów w kwocie 739.801,00 zł. Uchwalone przychody to przychody z tytułu zaciągnięcia kredytów w kwocie 1.295.176,00 zł, pożyczki z WFOŚiGW w Łodzi w kwocie 527.534,00 zł oraz pożyczek z BGK w kwocie 1.138.721,00 zł. Rozchody w łącznej kwocie 542.688,00 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek w kwocie 82.120,00 zł i kredytów w kwocie 460.568,00 zł.

Spełniono warunek określony w art. 91 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Zgodnie z opisem konta 260, zawartym w zakładowym planie kont, stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 43a /2011 Wójta Gminy Czastary z dnia 25 listopada 2011 roku oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych

funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity z 2013 r., poz. 289 ze zm.) - ewidencja szczegółowa prowadzona do ww. konta powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu zobowiązań z poszczególnymi kontrahentami według tytułów zobowiązań.

Udzielone gwarancje i poręczenia – 2011 - 2014 rok

Gmina Czastary w kontrolowanym okresie nie udzielała poręczeń i gwarancji.

Wyemitowane papiery wartościowe

Badana jednostka w okresie objętym kontrolą oraz w latach wcześniejszych nie emitowała papierów wartościowych.

Posiadane akcje i udziały w spółkach prawa handlowego. Wnoszenie i wycena aportów rzeczowych

Zgodnie z ewidencją księgową konta 030 kontrolujące ustaliły, iż na dzień 31 grudnia 2014 roku stan długoterminowych aktywów finansowych z tytułu posiadanych udziałów w spółkach prawa handlowego stanowił wartość 4.035,38 zł – objęcie 3 udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością „Oświetlenie Uliczne i Drogowe” z siedzibą w Kaliszu na podstawie aktu notarialnego Repertorium A nr 4785/2013 z dnia 30 grudnia 2013 roku. Gmina Czastary objęte udziały pokryła wkładem niepieniężnym w postaci wybudowanej ze środków własnych i zdatnej do użytku infrastruktury służącej oświetleniu ulicznemu i drogowemu, za wkład niepieniężny o łącznej wartości 4.035,38 zł objęto 3 udziały o wartości nominalnej 3.000,00 zł.

Stan zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego – 2014 rok

W sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń wg stanu na koniec IV kwartału 2014 roku kontrolowana jednostka wykazała zobowiązania tworzące dług publiczny w kwocie **2.847.588 zł**, z tego z tytułu zaciągniętych kredytów w wysokości 887.680,00 zł i z tytułu pożyczek 1.959.908,00 zł.

Łączna kwota przypadających w 2014 roku spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami stanowiła **769.058,06 zł**, tj. 721.874,00 zł – suma rat kredytów i pożyczek oraz 47.184,06 zł – odsetki.

Zobowiązania Gminy Czastary z tytułu zaciągniętych kredytów – według ewidencji księgowej na koncie 134 - kredyty bankowe stanowiły na dzień 31 grudnia 2014 roku 887.680,00 zł. Zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek – według ewidencji księgowej na koncie 260 – zobowiązania finansowe stanowiły na dzień 31 grudnia 2014 roku 1.959.908,00 zł. Stwierdzono zgodność danych ewidencji księgowej i sprawozdawczości za badany okres.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku i 30 czerwca 2015 roku kontrolowana jednostka posiadała następujące zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek:

Podmiot udzielający kredytu/pożyczki	Data zaciągnięcia zobowiązania	Kwota kredytu, pożyczki	Okres spłaty kredytu, pożyczki	Zadłużenie na dzień 31.12.2014 r	Zadłużenie na dzień 30.06.2015 r
Rejonowy Bank Spółdzielczy Lututów O/Czastary	01.10.2007	1 300 000,00	30.12.2008-30.06.2015	130 000,00	0,00
Rejonowy Bank Spółdzielczy Lututów O/Czastary	06.05.2008	1 203 960,00	30.06.2009-30.12.2015	204 792,00	102 396,00
Rejonowy Bank Spółdzielczy Lututów O/Czastary	29.07.2010 26.11.2010	566 000,00	30.01.2011-30.04.2015	62 888,00	0,00
Rejonowy Bank Spółdzielczy Lututów O/Czastary	27.08.2014	490 000,00	31.03.2015-31.12.2024	490 000,00	441 000,00
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi	26.08.2010 02.12.2010	821 200,00	31.01.2011-31.10.2020	492 720,00	451 660,00
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi	12.09.2014	327 534,00	31.01.2015-31.10.2024	327 534,00	311 157,30
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi	11.07.2014	180 120,00	31.01.2015-31.10.2024	180 120,00	171 114,00
Bank Gospodarstwa Krajowego w Łodzi	29.07.2014	179 186,00	2014	0,00	0,00
Bank Gospodarstwa Krajowego w Łodzi	19.09.2014	959 534,00	2015	959 534,00	0,00

Spłata zaciągniętych zobowiązań - w szczególności z tytułu kredytów i pożyczek

Skontrolowano terminowość spłat rat kapitałowych wybranych kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Gminę Czastary i należnych odsetek od zobowiązań przypadających w roku 2014 i pierwszych dwóch kwartałach 2015 roku. Zestawienie tabelaryczne zawierające przypadające do spłaty i faktycznie zapłacone kwoty rat kapitałowych i odsetek, daty zapłaty oraz dokumenty potwierdzające zapłatę, stanowi załącznik nr 1 do protokołu kontroli.

Dane przedstawione w tabeli, przeanalizowano z wyciągami bankowymi, ewidencją księgową i umowami.

Kwota dokonanych spłat rat kredytów i pożyczek wykazana w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do 31 grudnia 2014 roku oraz od początku roku do 30 czerwca 2015 roku jest zgodna z zapisami księgowymi i saldem na kontach 134 i 260 (obroty Wn za dany okres).

Udzielone pożyczki

W kontrolowanym okresie Gmina Czastary nie udzielała pożyczek.

III. EWIDENCJA KSIĘGOWA. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

1. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI. ZABEZPIECZENIE DANYCH PRZETWARZANYCH W SYSTEMACH INFORMATYCZNYCH.

Zarządzeniem nr 43a/2011 Wójta Gminy Czastary z dnia 25 listopada 2011 roku wraz ze zmianami, kontrolowana jednostka ustaliła dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości w Urzędzie Gminy Czastary. W przedmiotowym opracowaniu określono między innymi:

- zasady rachunkowości, w tym:

- ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych: określenie miejsca prowadzenia ksiąg rachunkowych, roku obrotowego oraz okresów sprawozdawczych, technikę prowadzenia ksiąg, metody i terminy inwentaryzowania składników majątkowych,
- obowiązujące metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego,
- system ochrony danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych zapisów oraz obieg dokumentów księgowych,
- plan kont budżetu gminy (wykaz i zasady funkcjonowania kont),
- plan kont dla Urzędu Gminy (wykaz i zasady funkcjonowania kont).

Opracowana i stosowana dokumentacja opisująca przyjęte zasady (politykę) rachunkowości spełnia wymogi wynikające z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity z 2013 r., poz. 330 ze zm.).

Do prowadzenia ksiąg rachunkowych wykorzystywany jest program komputerowy firmy INFO-SYSTEM autorstwa Tadeusza i Romana Groszek s.j., w zakresie wymiaru podatków i księgowości podatkowej, księgowości budżetowej i planowania, płac oraz kasy.

W zakresie gospodarki odpadami zastosowano program – ARISCO GOMIC – system służący do prowadzenia wymiaru i ewidencji opłat za pobór odpadów komunalnych.

2. URZĄDZENIA KSIĘGOWE

W kontrolowanym okresie badana jednostka prowadziła ewidencję finansowo - księgową dla budżetu gminy (organu) oraz jednostki budżetowej – Urzędu Gminy Czastary.

Zgodnie ze złożonym przez Skarbnika Gminy wyjaśnieniem, stanowiącym załącznik nr 2 do protokołu kontroli, w gminie prowadzona jest obsługa administracyjna, finansowa i organizacyjna dla prowadzonych szkół i przedszkola. Jednostki oświatowe posiadają odrębne plany finansowe, którymi dysponuje każdy dyrektor. Dowody księgowe ww. jednostek pod względem merytorycznym zatwierdza dyrektor poszczególnej

placówki, natomiast zatwierdzenia do wypłaty dokonują skarbnik i wójt. Również przelewy i чеки zatwierdza do wypłaty skarbnik i wójt. Szkoła Podstawowa w Parcicach i Gimnazjum przy Zespole Szkół w Czastarach oraz Szkoła Podstawowa w Parcicach posiadają jeden rachunek bankowy, oddzielny rachunek bankowy posiada Publiczne Przedszkole Samorządowe w Czastarach. Zgodnie z ustaleniami kontrolujących odrębnie prowadzona jest ewidencja księgową przedszkola i ewidencja księgową dla ww. szkół ale bez podziału na poszczególne jednostki organizacyjne. Jednostki szkolne nie sporządzają jednostkowych sprawozdań budżetowych, nie sporządzają również bilansów jednostkowych. Przedmiotowe sprawozdania sporządzane są w formie zbiorczej z podpisem Skarbnika Gminy Czastary – Elżbiety Augustyniak i Wójta Gminy Czastary – Dariusza Rejmana.

Szkoły i placówki oświatowe działają w formie jednostek budżetowych, a ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości w art. 2 ust. 1 pkt 4 lit. „a” określa, że przepisy tej ustawy stosuje się do mających siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej gmin, powiatów, województw i ich związków, a także państwowych, gminnych, powiatowych i wojewódzkich jednostek budżetowych.

Zgodnie z uregulowaniami zawartymi w art. 4 ust. 1, 2 i 3 ustawy o rachunkowości, jednostki obowiązane są prowadzić odrębne księgi rachunkowe w celu zapewnienia ujmowania w tych księgach wyłącznie zdarzeń związanych z poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi, a w konsekwencji rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego każdej z jednostek oraz w celu umożliwienia sporządzenia obowiązujących te jednostki odrębnych sprawozdań finansowych. W myśl art. 4 ust. 5 powołanej ustawy kierownik jednostki ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą. Kierownikami poszczególnych placówek oświatowych są ich dyrektorzy, a nie Wójt Gminy Czastary.

W myśl postanowień § 20 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, sprawozdanie finansowe jednostki samorządu terytorialnego składa się z bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz łącznych sprawozdań finansowych obejmujących dane wynikające ze sprawozdań jednostkowych samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych.

Sprawozdanie finansowe jednostki budżetowej podpisują kierownik jednostki i główny księgowy (§ 25 ust. 1 powołanego wyżej rozporządzenia).

Ponadto, wskazane wyżej jednostki nie sporządzały wszystkich sprawozdań budżetowych, o których mowa w art. 41 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Zgodnie z § 4 pkt 3 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 20, poz. 103) - w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego do sporządzania i przekazywania sprawozdań Rb-27S, Rb-27ZZ, Rb-28S, Rb-50, w imieniu jednostki są obowiązani kierownicy jednostek organizacyjnych podległych jednostkom samorządu terytorialnego (obecnie w powyższym zakresie obowiązuje rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku, Dz. U. z 2014 roku, poz. 119). Natomiast na podstawie

§ 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), jednostki samorządu terytorialnego, na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych i własnego sprawozdania jednostkowego sporządzają łączne sprawozdania Rb-Z, Rb-UZ, Rb-N, Rb-UN. Sprawozdania jednostkowe sporządzane są przez kierownika jednostki.

Ewidencja księgową budżetu Gminy Czastary (organu) zarówno syntetyczną jak i analityczną prowadzona jest techniką ręczną.

Przy użyciu programu Budżet WIN firmy Info – System – Tadeusz i Roman Groszek ww. prowadzona jest ewidencja księgową syntetyczną jednostki budżetowej. Natomiast ewidencja analityczną prowadzona jest częściowo techniką ręczną np. konto 011 – środki trwałe, 013 – pozostałe środki trwałe czy 080 – inwestycje.

Do sporządzenia sprawozdawczości z wykonania budżetu gminy, wykorzystywany jest program "BeSTi@" – system zarządzania budżetami jednostek samorządu terytorialnego, zrealizowany przez Ministerstwo Finansów we współpracy z Regionalnymi Izbami Obrachunkowymi.

Stwierdzono kompletność stosowanych urządzeń księgowych dla organu i jednostki, wyszczególnionych w art. 13 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Prawidłowość dokonywania zapisów księgowych sprawdzono w oparciu o próbę dowodów księgowych z miesiąca grudnia 2014 roku oraz miesiąca: stycznia, czerwca i lipca 2015 roku.

Ustalenia kontroli zawarto w teście, który stanowi załącznik nr 3 do protokołu kontroli.

Kontrolą objęto dowody księgowe dokumentujące wyciągi bankowe, sprawdzono wyciąg bankowy rachunku bieżącego Urzędu Gminy nr 209 z dnia 31 grudnia 2014 roku i nr 1/2015 z dnia 1 stycznia 2015 roku.

W wyniku kontroli ustalono:

Saldo początkowe rachunku bieżącego na dzień 31 grudnia 2014 roku - wyciąg bankowy nr 209 wynosiło 68.137,22 zł. W tym dniu dokonano zwiększenia stanu środków o kwotę 360,00 zł. Zmniejszenie stanu środków na kwotę 68.497,22 zł głównie tytułem zapłaty faktur i składek z tytułu ubezpieczeń społecznych. Saldo końcowe na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiło 0,00 zł i było zgodne z saldem początkowym wyciągu bankowego nr 1 z dnia 1 stycznia 2015 roku.

Wyżej wskazane salda i obroty wynikające z wyciągów bankowych znalazły odzwierciedlenie w ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 130 – rachunek bieżący jednostki.

Zbadano również zaewidencjonowanie subwencji oświatowej, która wpłynęła w grudniu 2014 roku, a dotyczyła stycznia 2015 roku. W wyniku sprawdzenia ustalono: subwencja oświatowa w kwocie 237.770,00 zł wpłynęła w dniu 22 grudnia 2014 roku – wyciąg bankowy nr 256/2014, operację ujęto na kontach Wn 133 – rachunek budżetu i Ma 909 – rozliczenia międzyokresowe. Dnia 30 stycznia 2015 roku dokonano przeksięgowania subwencji oświatowej, na podstawie polecenia księgowania PK (brak numeru) na kontach: strona Ma konta 901 - dochody budżetu i strona Wn konta 909 - rozliczenia międzyokresowe.

Ponadto kontroli poddano prawidłowość księgowania obejmujących zapłatę faktury nr 121/P/2014 z dnia 22 sierpnia 2014 roku z tytułu realizacji inwestycji - Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Czastary na kwotę 2.424.601,55 zł. Dowód księgowy KSW/250/2014 z dnia 19 września 2014 roku na kwotę – 2.424.601,55 zł.

Zapłata ww. kwoty w dniu 19 września 2014 roku, księgowanie: Wn 080 – inwestycje (środki trwałe w budowie), Ma 130 oraz równolegle: Wn 810 - dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje i Ma 800 - fundusz jednostki.

Kontrolujące ustaliły, iż księgowania zdarzeń gospodarczych związanych z zapłatą ww. faktury dokonano z pominięciem konta 201 – rozrachunki z odbiorcami i dostawcami. Zgodnie z ww. uregulowaniami wewnętrznymi do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług służy konto 201 - rozrachunki z odbiorcami i dostawcami.

W związku z powyższym zapłata faktury za roboty związane z realizacją inwestycji powinna być ujęta w księdze głównej urzędu w sposób następujący: faktura za roboty związane z realizacją inwestycji Wn 080 - inwestycje (środki trwałe w budowie), Ma 201 - rozrachunki z odbiorcami i dostawcami; zapłata wynagrodzenia Wn 201 - rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, Ma 130 - rachunek bieżący jednostek budżetowych i zapis równoległy Wn 810 - dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje, Ma 800 - fundusz jednostki, przeniesienie wartości zrealizowanego zadania inwestycyjnego Wn 011 – środki trwałe, Ma 080 - inwestycje (środki trwałe w budowie).

Szerzej o ewidencji rozrachunków z odbiorcami i dostawcami w dalszej części protokołu kontroli.

3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ I BILANS JEDNOSTKI. ZGODNOŚĆ DANYCH WYKAZYWANYCH W SPRAWOZDANIACH BUDŻETOWYCH Z EWIDENCJĄ KSIĘGOWĄ

Kontroli poddano sprawozdania: Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28S - z wykonania planu wydatków budżetowych, Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń za okres od początku roku do 31 grudnia 2014 roku, Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych – za okres od początku roku do 31 grudnia 2014 roku, bilans z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2014 roku, bilans zbiorczy jednostki budżetowej na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27S, wykonanie dochodów budżetowych na dzień 31 grudnia 2014 roku wyniosło 11.304.716,69 zł, co stanowi 100,66% planu (11.230.934,00 zł). Kwota wykonanych dochodów wykazanych w sprawozdaniu wynika z ewidencji księgowej konta 901 – dochody budżetu. Wykazane w sprawozdaniu Rb-28S wykonanie wydatków budżetowych na dzień 31 grudnia 2014 roku stanowi kwotę 12.684.034,72 zł (94,25% planowanych wydatków – 13.457.804,00 zł) i wynika z ewidencji księgowej konta 902 – wydatki budżetu.

Prawidłowość wykazanych w sprawozdaniu o dochodach budżetowych skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg, odroczeń, umorzeń i zwolnień.

2014 rok

W sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku i w sprawozdaniu Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych na koniec 2014 roku wykazano:

skutki obniżenia górnych stawek podatków na kwotę **301.369,60 zł**, z tego:

podatek rolny	-	65.396,00 zł,
podatek od nieruchomości	-	134.563,30 zł,
podatek od środków transportowych	-	101.410,30 zł,

skutki udzielonych przez gminę ulg i zwolnień na kwotę **59.034,80 zł**, z tego:

podatek od nieruchomości	-	57.532,80 zł,
podatek od środków transportowych	-	1.502,00 zł,

skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa na kwotę **0,00 zł**.

Ustalenia kontroli:

Podstawę do obliczania skutków obniżenia górnych stawek podatku od nieruchomości stanowiły dane w bazie komputerowej (program komputerowy INFO-SYSTEM), dotyczące powierzchni przyjętych do opodatkowania wraz ze zmianami wprowadzonymi w trakcie roku, stawki ustawowe i stawki uchwalone przez Radę Gminy Czastary na rok 2014. Podstawę do obliczania skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych stanowiły dane w bazie komputerowej, dotyczące poszczególnych środków transportu i zmian w ich ewidencji, jakie nastąpiły w trakcie roku oraz wprowadzone górne stawki kwotowe w podatku od środków transportowych i stawki podatku uchwalone przez Radę Gminy Czastary na rok 2014.

Z przedłożonego kontrolującym wydruku komputerowego Skutków obniżenia stawek podatkowych wg danych pojazdów na dzień 31 grudnia 2014 roku wynika, że skutki obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych wynoszą **84.203,00 zł** (osoby fizyczne 75.603,00 zł, osoby prawne 8.600,00 zł), natomiast skutki obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych w sprawozdaniu Rb-PDP i RB-27S wykazano w wysokości **101.410,30 zł** (osoby fizyczne 89.367,30 zł, osoby prawne 12.043,00 zł). Jak wyjaśniła Anna Trafarska inspektor ds. księgowości podatkowej, w sprawozdaniach zostały błędnie ujęte skutki obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych wyliczone na dzień 30 września 2014 roku (przedłożono wydruk komputerowy z dnia 20 października 2014 roku). Zawyżono skutki obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych o 17.207,30 zł.

W zakresie skutków udzielonych przez gminę ulg i zwolnień w podatku od środków transportowych, kontrolujące stwierdziły, że zwolniono pojazdy służące do wykonywania zadań gminy, tj. dwa autobusy oraz samochód ciężarowy służący do celów ochrony przeciwpożarowej. Łączna kwota zwolnienia wykazana w sprawozdaniach wyniosła 1.502,00 zł. Kontrolujące dokonały obliczenia skutków udzielonych ulg w oparciu o przedłożone dokumenty źródłowe (dowody rejestracyjne i złożone deklaracje):

- autobus (...)¹, liczba miejsc do siedzenia 42, rok produkcji 2005, normy czystości spalin pozostałe, kwota podatku wg uchwały Rady Gminy 1.728 zł,
- autobus (...)², liczba miejsc do siedzenia 33, rok produkcji 2004, data nabycia 25 marzec 2014 roku, normy czystości spalin Euro 3/III, kwota podatku wg uchwały Rady Gminy 1.499 zł /12 x 9 miesięcy = 1.124 zł,

- samochód ciężarowy (...)³, DMC 10,8 ton, rok produkcji 1985, normy czystości spalin pozostałe, data wyrejestrowania 10 stycznia 2014 roku, kwota podatku wg uchwały Rady Gminy 806 zł / 12 x 1 miesiąc = 67 zł.

Łącznie skutki udzielonych przez gminę ulg i zwolnień wynoszą 2.919 zł. **Zatem skutki udzielonych przez gminę ulg i zwolnień w podatku od środków transportowych zostały zanizone o 1.417 zł.**

Kontrolujące wyliczyły skutki obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych dla ww. pojazdów:

Oznaczenie pojazdu	Górna stawka podatku	Lokalna stawka podatku	Różnica
(...)⁴	2 415,84	1 728	688
(...)⁵	2 415,84/12x9=1 811,88	1 499/12x9=1 124	688
(...)⁶	1 637,89/12x1=136,49	806/12x1=67	69
Razem	4 363,72	2 919	1 445

Zgodnie z przedłożonymi wydrukami do wyliczenia kwoty skutków obniżenia górnych stawek z tytułu pojazdów zwolnionych uchwałą Rady Gminy przyjęto wielkość 1.502 zł. Jak wynika z wyliczeń kontrolujących kwota ta została zawyżona o 57 zł (1.502 – 1.445). Reasumując skutki obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych winny być wykazane w wysokości **84.146 zł** (75.603 zł osoby fizyczne, 8.543 zł osoby prawne). **Skutki obniżenia górnych stawek w przedmiotowym podatku wykazane na dzień 31 grudnia 2014 roku zawyżono o 17.264,30 zł.**

² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

W sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazano skutki udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości w wysokości 57.532,80 zł, w całości kwota dotyczyła osób fizycznych i w sprawozdaniu Rb-27S wykazana została w rozdziale 75616.

Rada Gminy w Czastarach uchwałą nr XVIII/108/2008 zwolniła z podatku od nieruchomości, nieruchomości lub ich części przeznaczone do działalności przeciwpożarowej za wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. W sprawozdaniach nie wykazano skutków udzielonych ulg i zwolnień, z których korzystają Ochotnicze Straże Pożarne. Na podstawie złożonych deklaracji na podatek od nieruchomości na rok 2014 kontrolujące obliczyły wysokość skutków udzielonych ulg i zwolnień:

(...)⁷

W sprawozdawczości budżetowej za 2014 rok Gmina Czastary winna wykazać skutki udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości od osób prawnych w wysokości 6.857 zł (5.270,25 + 1.586,74).

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że skutki obniżenia górnych stawek podatkowych dla powierzchni gruntów i budynków, zwolnionych z podatku od nieruchomości uchwałą Rady Gminy, wykazanych przez Ochotnicze Straże Pożarne nie zostały uwzględnione w sprawozdaniach za 2014 rok.

W przypadku powierzchni gruntów i budynków wykazanych w deklaracjach na podatek od nieruchomości, złożonych przez OSP, skutki obniżenia górnych stawek ustawowych wynoszą 5.384,98 zł (4.427,01 + 957,97).

(...)⁸

Zatem skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości, wykazane w sprawozdawczości za 2014 rok, zostały zaniżone o 5.384,98 zł.

Rb-Z - kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2014 roku

W sprawozdaniu Rb-Z na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazano zobowiązania tworzące dług publiczny w kwocie 2.847.588,00 zł – są to zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów w kwocie 887.680,00 zł i pożyczek w kwocie 1.959.908,00 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wartość kredytów i pożyczek na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych na koniec 2014 roku wynosiła 1.287.068,00 zł, tj. pożyczka z BGK w kwocie 959.534,00 zł oraz pożyczka z WFOŚiGW w kwocie 327.534,00 zł.

Wartość krótkoterminowych zobowiązań wynikających z umów nienazwanych związanych z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych na koniec 2014 roku wynosiła 0,00 zł.

Stwierdzono zgodność kwot zobowiązań długoterminowych, wykazanych w ww. sprawozdaniu z saldami kont 134 – kredyty bankowe i 260 – zobowiązania finansowe.

Rb-NDS - kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku

2014 rok

Na podstawie sprawozdania Rb-NDS – o nadwyżce/deficycie sporządzonego za rok 2014, ustalono, iż na dzień 31 grudnia 2014 roku w badanej jednostce wystąpił dodatni stan środków finansowych na kwotę 89.886,19 zł, stanowiący wolne środki w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Ww. stan wolnych środków wynikał z wyliczenia – różnica pozycji D1.Przychody ogółem oraz pozycji D2. Rozchody ogółem, co stanowi (+) 1.469.204,22 zł + pozycja C. Deficyt w kwocie (-) 1.379.318,03 zł.

Kwotę wolnych środków ustalono również na podstawie bilansu z wykonania budżetu gminy na dzień 31 grudnia 2014 roku, tj.:

Treść	Pozycja bilansu	Kwota	Uwagi
+ Środki pieniężne budżetu	Aktywa I.1.1	290.980,34	Saldo Wn konta 133
+ Pozostałe środki pieniężne	Aktywa I.1.2	19.624,70	Saldo Wn konta 133
+ Należności i rozliczenia	Aktywa II	36.675,85	Saldo Wn konta 224
- Zobowiązania wobec budżetów	Pasywa I.2	7.583,08	Saldo Ma konta 224
- Pozostałe zobowiązania	Pasywa I.3	12.041,62	Saldo Ma konta 240
- Inne pasywa	Pasywa III	- 237.770,00	Saldo Ma konta 909
Wolne środki		89.886,19	
Treść	Pozycja bilansu	Kwota	Uwagi
+ Zobowiązania finansowe	Pasywa I.1	2.847.588,00	Saldo Ma kont 134, 260
- Aktywa netto budżetu	Pasywa II	-2.757.701,81	Saldo Ma konta 960 - saldo Wn konta 961
- Rezerwa na niewygasające wydatki	Pasywa II.3	0,00	Saldo Ma konta 904
Wolne środki		89.886,19	

Rb-ST – roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2014 roku

2014 rok

W sprawozdaniu Rb-ST wykazano stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości **310.604,37 zł**, w tym:

- stan środków na rachunku wydatków niewygasających – 0,00 zł,
- środki z niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym – 6.030,71 zł,

- środki dotacji i subwencji przekazanych w grudniu na styczeń następnego roku - 237.770,00 zł.

Zgodnie ze stanem środków na rachunku budżetu kwota środków na dzień 31 grudnia 2014 roku stanowiła **308.996,37 zł**. Przedmiotowa kwota stanowiła salda końcowe na dzień 31 grudnia 2014 roku wynikające z prowadzenia następujących rachunków bankowych:

- rachunek bieżący budżetu - saldo Wn w kwocie 295.171,58 zł, WB nr 261/2014, ewidencja księgową na koncie 133,
- rachunek bieżący (pomocniczy) projektu pn. „Park w Czastarach - miejsce rekreacji, wypoczynku i zabawy” - saldo Wn w kwocie 2.340,38 zł, WB nr 12/2015, ewidencja księgową na koncie 133-2,
- rachunek bieżący (pomocniczy) projektu pn. „Kanalizacja sanitarna dla miejscowości Czastary z częściową wymianą istniejącej sieci wodociągowej azbestowo - cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem z użytkowania rur A-C - zadanie 3” - saldo Wn w kwocie 11.484,41 zł, WB nr 9/2014, ewidencja księgową na koncie 133-3.

W związku z powyższym ustalono, iż kwota środków wykazana w przedmiotowych sprawozdaniach w pozycji - stan środków na rachunku budżetu kontrolowanej jednostki na dzień 31 grudnia 2014 roku - została zawyżona o 1.608,00 zł i winna stanowić kwotę 308.996,37 zł. Zgodnie z wyjaśnieniem Skarbnika Gminy - Elżbiety Augustyniak, wskazana różnica wynikała z ujęcia w ww. sprawozdaniu w pozycji „stan środków na rachunku budżetu” kwoty 1.608,67 zł, wynikającej z rozliczenia na dzień 31 grudnia 2014 roku dotacji rozwojowej przekazanej Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w ramach realizacji Projektu systemowego pn. „Szansa na pracę”. Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, realizacja w latach 2008 - 2015. Corocznie wszystkie środki dotacji przekazane na realizację projektu i niewydatkowane do końca roku podlegały zwrotowi w części na konto transferowe oraz w części na konto Wojewódzkiego Funduszu Pracy. Zgodnie z informacją Wojewódzkiego Funduszu Pracy z grudnia 2014 roku (informacja ustna) pozostałe niewydatkowane środki do końca 2014 roku miały pozostać na rachunku projektu. W związku z powyższym na dzień 31 grudnia 2014 roku na rachunku projektu pozostały niewykorzystane środki pieniężne w kwocie 1.608,67 zł, które nie zostały odprowadzone na rachunek budżetu Gminy (w ewidencji księgowej organu saldo Wn konta 223-5).

Przedmiotowe wyjaśnienie stanowi załącznik nr 4 do protokołu kontroli.

Zgodnie z treścią § 22 ust. 1 w rozdziale 10 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2011 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniach rocznych wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych, zgodnych z zapisami w księgowości banku.

Ponadto zwraca się uwagę, iż zgodnie z opisem do konta 130 - rachunek bieżący jednostki, uwzględnionego w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających

siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, saldo konta 130 ulega likwidacji przez księgowanie: przelewu środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 223; przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 222.

W związku z powyższym na koniec roku konto 130 nie powinno posiadać salda.

Bilans organu (z wykonania budżetu) na dzień 31 grudnia 2014 roku

W poniższym zestawieniu zawarto dane wynikające ze sprawozdania i z ewidencji księgowej w wybranych pozycjach bilansu.

Wyszczególnienie	Konta	Aktywa		Różnice	Pasywa		Różnice
		Wg ewidencji	Wg sprawozdania		Wg ewidencji	Wg sprawozdania	
Środki pieniężne	Wn 133	308.996,37	310.605,04	+1.608,67			
Środki pieniężne budżetu	Wn 133	289.371,67	290.980,34	+1.608,67			
Pozostałe środki pieniężne	Wn 133	19.624,70	19.624,70	0,00			
Należności i rozliczenia		38.284,52	36.675,85	-1.608,67			
Należności od budżetów	Wn 224	36.674,15	36.674,15	0,00			
Pozostałe należności i rozliczenia	Wn 223 Wn 240	1.608,67 1,70	0,00 1,70	-1.608,67 0,00			
Zobowiązania	Ma 134, 260	-	-		2.847.588,00	2.847.588,00	0,00
Zobowiązania długoterminowe	Ma 134, 260	-	-		2.847.588,00	2.847.588,00	0,00
Zobowiązania wobec budżetów	Ma 224				7.583,08	7.583,08	0,00
Pozostałe zobowiązania	Ma 240				12.041,62	12.041,62	0,00
Nadwyżka lub niedobór	Wn 961	-	-		- 1.379.318,08	- 1.379.318,08	0,00
Skumulowana nadwyżka lub niedobór na zasobach	Ma 960	-	-		-1.378.383,78	-1.378.383,78	0,00
Inne pasywa	Ma 909	-	-		237.770,00	237.770,00	00,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bilansu i ewidencji księgowej jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Aktywa wg bilansu

W poz. I. wykazano środki pieniężne w wysokości **310.605,04 zł**, natomiast saldo Wn konta 133 na dzień 31 grudnia 2014 roku stanowiło **308.996,37 zł (różnica w kwocie 1.608,67 zł stanowiła środki z POKL** – szczegóły we wcześniejszej części protokołu, przy opisie sprawozdania RB-ST za 2014 rok).

Zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami kontrolujących, kwota 1.608,67 zł winna być wykazana w ww. bilansie w poz. II.3 Pozostałe należności i rozliczenia.

W poz. I.1.2 Pozostałe środki pieniężne wykazano kwotę 19.624,70 zł wynikającą z salda MA konta 224 i konta 240 – szczegółowy opis poniżej.

W poz. II należności i rozliczenia wykazano kwotę 36.675,85 zł, która wynikała z sald Wn kont:

- konto 224 – saldo w kwocie 36.674,15 zł (poz. II.2 Należności od budżetu) – rozrachunki z urzędem skarbowym, tj. kwota 404,00 zł - udziały w podatku dochodowym za grudzień 2014 roku – wpływ na rachunek organu 15 stycznia 2015 roku, dowód księgowy nr 14/2015; udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych za grudzień 2014 roku na kwotę 35.677,00 zł - wpływ na rachunek organu w dniach: 8 i 28 stycznia 2015 roku, dowód księgowy nr 7/2015 i 38/2015; kwota 593,15 zł stanowiąca, zgodnie z wyjaśnieniem Skarbnika Gminy, mylne księgowanie zwrotu dotacji celowych należnych Łódzkiemu Urzędowi Wojewódzkiemu w Łodzi po 31 stycznia, wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem (zwroty za 2012 i 2013 rok), zwrot w kwocie 300,00 zł, wb nr 33/2015 z dnia 13 lutego 2015 roku oraz zwrot w kwocie 293,15 zł, wb nr 28/2014 z dnia 7 lutego 2014 roku, wyksięgowanie ww. kwoty na podstawie PK z dnia 10 września 2015 roku.
- konto 240 – błędne księgowanie salda w kwocie 1,70 zł (poz. II.3 Pozostałe należności i rozliczenia) stanowiącego odsetki od wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem dotacji celowych, zwrot w dniu 13 lutego 2015 roku, wb nr 33/2015.

Zobowiązania wobec budżetów

Zobowiązania wobec budżetu obejmowały kwotę 7.583,08 zł (w bilansie poz. I.2), która wynikała z salda Ma konta 224, tj. kwota 6.030,71 zł – zwrot niewykorzystanych dotacji celowych otrzymanych z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, zwrot ww. kwoty w dniach: 14 i 29 stycznia 2015 roku, dowód księgowy nr 16/2015 i 40/2015; kwota 1.496,00 zł - zwrot podatku VAT za miesiąc grudzień 2014 roku, zwrot ww. kwoty 23 stycznia 2015 roku, dowód księgowy nr 31/2015; kwota 56,37 zł stanowiąca nadpłatę Łódzkiego Urzędu Skarbowego w Łodzi z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych.

Pozostałe zobowiązania

Pozostałe zobowiązania obejmowały kwotę 12.041,62 zł (w bilansie poz. I.3) stanowiącą saldo Ma konta 240, na które składały się następujące kwoty:

8.414,51 zł – zobowiązanie wobec osoby fizycznej z tytułu wpłaconego wadium w przetargu na nabycie nieruchomości **w latach 2006 – 2008**, w trakcie kontroli dokonano zwrotu przedmiotowej kwoty.

2.434,01 zł – zobowiązanie z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umowy nr ZP341-5/2008 z dnia 25 lipca 2008 roku, w związku z realizacją zadania pn. „Termomodernizacja ZS w Czastarach”. Zgodnie z warunkami przedmiotowej umowy, tj. § 4, termin realizacji umowy ustalono do dnia 30 września 2008 roku,

a zgodnie z zapisem uwzględnionym w § 8 ww. umowy okres gwarancji na wykonany przedmiot umowy stanowił 3 lata, licząc od daty odbioru przedmiotu umowy. Kontrolujące nie były w stanie ustalić prawidłowości kwoty przedmiotowego zabezpieczenia oraz jego terminu zwrotu ze względu na brak dokumentów źródłowych, np. protokołu odbioru prac budowlanych czy pierwotnej gwarancji ustalającej kwotę zabezpieczenia. W wyjaśnieniu z dnia 22 września 2015 roku, skierowanym do kontrolujących, Sekretarz Gminy wyjaśnił, iż zabezpieczenie w kwocie 2.434,01 zł wniesione w formie gwarancji nr LW/68/GW/2009 zostało zamienione na zabezpieczenie w formie pieniężnej. Z dniem wpływu środków na konto Urzędu Gminy ww. gwarancja została zwrócona wykonawcy, zwrot kwoty zabezpieczenia w dniu 29 kwietnia 2015 roku (na pisemne żądanie wykonawcy), dowód księgowy nr 184/2015;

Przedmiotowe wyjaśnienie stanowi załącznik nr 5 do protokołu kontroli.

520,99 – zobowiązanie z tytułu opłaty komorniczej.

672,11 – różnica między wyceną majątku, a ceną emisyjną, zgodnie z wyjaśnieniem skarbnika Gminy, ww. saldo stanowi wynik mylnego księgowania dochodów z tytułu udziałów w spółce oświetlenia ulicznego.

Mając na uwadze powyższe ustalono:

- wadła i zabezpieczenia, stanowiące sumy depozytowe (obce sumy, środki pieniężne) powinny być ujmowane w ewidencji księgowej jednostki. Podstawowe zasady prowadzenia tej ewidencji zostały zawarte w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Z zasad uwzględnionych w powyższym rozporządzeniu wynika, że wszelkie operacje dotyczące przyjmowania i zwrotu środków pieniężnych stanowiących sumy depozytowe powinny podlegać ewidencji na koncie 139 „Inne rachunki bankowe” w korespondencji z kontem rozrachunkowym 240 „Pozostałe rozrachunki”. Z uwagi na różne rodzaje sum depozytowych oraz w celu zachowania przejrzystości, prawidłowości i rzetelności prowadzonych rozliczeń z powyższego tytułu, do wyżej wymienionych kont powinna być prowadzona ewidencja analityczna, której szczegółowe zasady, w przypadku kontrolowanej jednostki wynikają z uregulowań wewnętrznych;

- zgodnie z unormowaniami zawartymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity z 2014 r., poz. 1490), tj. § 4 ust. 7 wadium zwraca się niezwłocznie po odwołaniu albo zamknięciu przetargu, z zastrzeżeniem ust. 8, jednak nie później niż przed upływem 3 dni od dnia, odpowiednio: odwołania przetargu, zamknięcia przetargu, unieważnienia przetargu, zakończenia przetargu wynikiem negatywnym;

- biorąc pod uwagę zapisy art. 148 ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity z 2013 roku, poz. 907 ze zm.) - jeżeli zabezpieczenie wniesiono w pieniądzu, zamawiający przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym. Zamawiający zwraca zabezpieczenie

wniesione w pieniądzu z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy. Natomiast zgodnie z unormowaniami zawartymi w art. 151 przedmiotowej ustawy, zamawiający zwraca zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane. Kwota pozostawiona na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady nie może przekraczać 30% wysokości zabezpieczenia. Kwota, o której mowa wyżej jest zwracana nie później niż w 15 - tym dniu po upływie okresu rękojmi za wady.

Poprawnie w Bilansie z wykonania budżetu należy wykazać w pozycji I.1.1. „Środki pieniężne budżetu” środki pieniężne zgromadzone przez jednostkę samorządu terytorialnego na podstawowym rachunku budżetu i jego subkontach oraz środki pieniężne przeznaczone na realizację wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego.

Natomiast pozycja I.1.2 „Pozostałe środki pieniężne” obejmuje przede wszystkim środki pieniężne, które nie stanowią środków pieniężnych budżetu jednostki samorządu terytorialnego (z punktu widzenia ich własności i możliwości dysponowania).

Inne pasywa

W pozycji III bilansu – Inne pasywa wykazano kwotę 237.770,00 zł, zgodną z saldem Ma konta 909 „Rozliczenia międzyokresowe”. Wskazana kwota stanowiła subwencję oświatową na styczeń 2015 roku.

Wynik wykonania budżetu

W bilansie z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazano wynik wykonania budżetu w kwocie – 1.379.318,03 zł (deficyt budżetu). Taką też kwotę ujęto w sprawozdaniu Rb-NDS, sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku. W ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2014 roku konto księgowe 961 „Wynik wykonania budżetu” wykazywało saldo Wn w kwocie 1.379.318,03 zł.

Skumulowane wyniki budżetu

W bilansie z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazano skumulowany niedobór w kwocie – 1.378.383,78 zł. Wymieniona kwota wynikała z ewidencji księgowej na koncie 960 „Skumulowane wyniki budżetu”.

Ustalono, iż bilans otwarcia wykazany w sprawozdaniu bilans z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2014 roku był zgodny z bilansem zamknięcia na dzień 31 grudnia 2013 roku.

Bilans jednostki na dzień 31 grudnia 2014 roku

Według bilansu jednostki budżetowej Urzędu Gminy Czastary na dzień 31 grudnia 2014 roku stan Aktywów i Pasywów wynosił 15.039.887,82 zł. Zobowiązania długoterminowe nie występowały, wykazano zobowiązania krótkoterminowe w kwocie 192.757,88 zł, na które składały się zobowiązania według tytułów:

- z tytułu dostaw i usług	84.132,31 zł,
- wobec budżetów	8.144,00 zł,
- z tytułu ubezpieczeń społecznych	36.458,69 zł,

- z tytułu wynagrodzeń	63.436,00 zł,
- pozostałe zobowiązania	586,88 zł,
- sumy obce	0,00 zł,

Ponadto w bilansie wykazano według stanu na koniec 2014 roku:

- grunty o wartości 1.050.579,09 zł, **brak ewidencji analitycznej** (szerzej w dalszej części protokołu), dane zgodne z informacją o stanie mienia komunalnego sporządzoną w powyższym zakresie na dzień 31 grudnia 2014 roku,

- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej o wartości – 12.083.781,88 zł, wartość według ewidencji analitycznej: grupa I 930.646,26 minus umorzenie 436.756,39 zł wartość bilansowa 493.889,87 zł; grupa II 20.640.034,05 zł minus umorzenie 8.556.252,17 zł wartość bilansowa 12.083.781,88 zł, stwierdzono zgodność zapisów,

- urządzenia techniczne i maszyny o wartości – **72.371,00 zł**, wartość według ewidencji analitycznej: grupa 3-6 – 213.672,84 zł minus umorzenie 150.063,58 zł, wartość bilansowa **63.609,26 zł**, **stwierdzono brak zgodności zapisów, różnica o 8.761,74 zł.**

- środki transportu o wartości – 317.953,27 zł, wartość według ewidencji analitycznej: grupa 7 – 995.826,78 minus umorzenie 677.873,51 zł, wartość bilansowa 317.953,27 zł, stwierdzono zgodność zapisów,

- inne środki trwałe o wartości – **0,00 zł**, wartość według ewidencji analitycznej: grupa 8 – 27.844,78 minus umorzenie 19.083,04 zł, wartość bilansowa **8.761,74 zł**, **stwierdzono brak zgodności zapisów, różnica o ww. kwotę.**

W ww. bilansie ogólna wartość bilansowa środków trwałych była zgodna z ewidencją księgową jednostki. Wystąpiła natomiast różnica między wartością bilansową, a wartością wynikającą z ewidencji księgowej pomiędzy dwiema pozycjami środków trwałych wykazanymi w tym sprawozdaniu, **tj. inne środki trwałe (poz. A.II.1.5) wykazano w wartości bilansowej 0,00 zł, gdzie z ewidencji księgowej wynikała wartość 8.761,74 zł; urządzenia techniczne i maszyny (poz. A.II.1.3) wykazano w wartości bilansowej 72.371,00 zł, zgodnie z ewidencją księgową wartość 63.609,26 zł,**

- inwestycje rozpoczęte (środki trwałe w budowie) o wartości 69.310,00 zł, zgodne z wartością wynikającą z konta 080 – inwestycje (środki trwałe w budowie),

- długoterminowe aktywa finansowe – udziały – o wartości 4.035,38,00 zł zgodnie z ewidencją księgową na koncie 030 – objęcie 3 udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością „Oświetlenie Uliczne i Drogowe” z siedzibą w Kaliszu na podstawie aktu notarialnego Repertorium a nr 4785/2013 z dnia 30 grudnia 2013 roku; Gmina Czastary objęła udziały pokryła wkładem niepieniężnym w postaci wybudowanej ze środków własnych i zdanej do użytku infrastruktury służącej oświetleniu ulicznemu i drogowemu, za wkład niepieniężny o łącznej wartości 4.035,38 zł objęto 3 udziały o wartości nominalnej 3.000,00 zł,

- materiały o wartości 15.712,33 zł, zgodnej z wartością wynikającą z konta 310,

- środki pieniężne – **kwota 18.389,74 zł** – są to środki pieniężne na rachunku bankowym, zgodnym z saldem Wn konta 135 - rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych – 4.564,95 zł. Pozostała kwota tj. **13.824,79 zł** to suma sald po stronie Wn na kontach technicznych: 130-1 i 130-2 utworzonych w związku z realizacją zadań inwestycyjnych przy udziale środków Unii Europejskiej, realizowanych za pośrednictwem BGK.

Kontrolujące ustaliły, że zarówno w bilansie jednostki budżetowej (Urząd Gminy) oraz w bilansie z wykonania budżetu jst (organ) na dzień 31 grudnia 2014 roku w kwocie środków pieniężnych uwzględniono ww. kwotę 13.824,79 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniem Skarbnika, stanowiącym *załącznik nr 6 do protokołu kontroli* konto 130-1 – utworzone jako konto techniczne dla wydatków związanych z modernizacją parku w Czastarach – miejsce rekreacji, wypoczynku i zabaw; saldo Wn na dzień 31 grudnia 2014 roku oznaczało stan środków własnych na rachunku pomocniczym utworzonym w BGK w kwocie 2.340,38 zł (saldo Wn konta 133-2 kwota 2.340,38 w organie),

Konto 130-2 - utworzone jako konto techniczne dla wydatków związanych z budową kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Czastary; saldo Wn na dzień 31 grudnia 2014 roku oznaczało stan środków własnych na rachunku pomocniczym utworzonym w BGK w kwocie 11.484,41 zł (saldo Wn konta 133-3 kwota 11.484,41 w organie).

Ww. konta techniczne nie powinny posiadać sald, gdyż w rzeczywistości ww. salda stanowiły stan środków własnych na ww. rachunkach pomocniczych w organie na dzień 31 grudnia 2014 roku, co wynikało z prowadzonej ewidencji księgowej i stanu środków pieniężnych na dzień 31 grudnia 2014 roku na wyciągach bankowych.

Ustalono, że kontrolowana jednostka nie dokonała przekazania środków na rachunku BGK z ewidencji księgowej budżetu Gminy do ewidencji księgowej Urzędu Gminy, czyli nie dokonała w ewidencji budżetu zasilenia z budżetu po stronie Wn konta 223, tym samym w ewidencji Urzędu Gminy fizycznie nie mogła i nie zaksięgowwała zasilenia w środki po stronie Wn na koncie technicznym 130. Jednak jednostka prowadziła ewidencję wydatków z ww. tytułów w księgach rachunkowych Urzędu Gminy dokonując zapisów po stronie Ma na ww. kontach technicznych.

W sprawozdaniu bilans jednostki budżetowej (Urzędu Gminy) na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazany bilans otwarcia był zgodny z bilansem zamknięcia na dzień 31 grudnia 2013 roku.

IV. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA

1. ROZRACHUNKI Z ODBIORCAMI I DOSTAWCAMI. TERMINOWOŚĆ REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ (LATA 2014 – I PÓŁROCZE 2015)

Na podstawie zapisu zawartego w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 43a/2011 Wójta Gminy Czastary z dnia 25 listopada 2011 roku, kontrolowana jednostka prowadzi ewidencję rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych.

Zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, badana jednostka prowadzi szczegółową ewidencją do konta 201 z możliwością ustalenia należności i zobowiązań według poszczególnych kontrahentów.

Kontrolę przeprowadzono według testu stanowiącego załącznik nr 3 do protokołu kontroli.

Jako próbę do kontroli wybrano dowody księgowe dotyczące miesiąca grudnia 2014 roku - numery od 360 do 385 i stycznia 2015 roku - numery od 1 do 19 oraz czerwca i lipca 2015 roku - numery od 161 do 190.

Z ewidencji na koncie 201 na dzień 31 grudnia 2014 roku wynikały zobowiązania na kwotę 84.132,31 zł. Na dzień 30 czerwca 2015 roku zobowiązania z ww. tytułu stanowiły 1.844,15 zł.

Zgodnie z przedłożoną kontrolującym dokumentacją źródłową, na dzień 31 grudnia 2014 roku stwierdzono zaniżenie zobowiązań ogółem, o kwotę **1.303,80 zł** (faktura nr 01851/2014D z dnia 31 grudnia 2014 roku, data wpływu 15 styczeń 2015 roku, data ujęcia faktury w ewidencji księgowej 19 stycznia 2015 roku, umowny termin zapłaty 21 styczeń 2015 roku, przelew w dniu 19 stycznia 2015 roku) **oraz zobowiązania wymagalne na kwotę 350,00 zł** (zgodnie z umową dzierżawy nr 1/D/2014 z dnia 1 września 2014 roku Gmina Czastary zobowiązana jest płacić osobie fizycznej czynsz dzierżawny w kwocie 1.125,00 zł kwartalnie, do **ostatniego dnia miesiąca kończącego kwartał**. Kwota 350,00 zł stanowi zobowiązanie wymagalne z tytułu niezapłaconej w całości kwoty czynszu za IV kwartał 2014 roku).

Zatem zobowiązania ogółem na dzień 31 grudnia 2014 roku winny stanowić kwotę 85.436,10 zł, w tym zobowiązania niewymagalne na kwotę 85.086,10 zł i zobowiązania wymagalne w wysokości 350,00 zł.

Kontrolujące stwierdziły również, iż zobowiązania nieujęte w ewidencji księgowej na dzień 30 czerwca 2015 roku, a stanowiące zobowiązania tego okresu stanowiły **277.998,93 zł, w tym zobowiązania wymagalne 290,00 zł** (faktura nr 1302/FVK/42492/2015 z dnia **12 czerwca 2015 roku**, data wpływu 16 czerwiec 2015 roku, data ujęcia faktury w ewidencji księgowej 3 lipca 2015 roku, umowny termin zapłaty 26 czerwiec 2015 roku, przelew w dniu 3 lipca 2015 roku)

Łącznie zobowiązania ogółem na dzień 30 czerwca 2015 roku winny stanowić kwotę 279.843,08 zł, w tym zobowiązania niewymagalne 279.553,08 zł, a zobowiązania wymagalne 290,00 zł.

Ponadto jednostka nie prowadzi ewidencji księgowej zobowiązań z tytułu dostaw towarów i usług w sposób umożliwiający, bez wglądu w każdy dokument księgowy (lub w umowę zawartą z wykonawcą lub dostawcą), ustalenie zobowiązań wymagalnych.

W powyższym względzie naruszono art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym, w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty oraz art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, który wyraźnie wskazuje, iż do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Szczegółową specyfikację zobowiązań z tytułu dostaw i usług na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 30 czerwca 2015 roku według kontrahentów, terminu płatności i faktycznej zapłaty zawiera załącznik nr 7 do protokołu kontroli.

Ponadto podczas czynności kontrolnych ustalono, że jednostka w trakcie roku stosowała uproszczenia przy ewidencjonowaniu rozrachunków z tytułu dostaw, robót i usług na koncie 201. Uproszczenie polegało na pominięciu konta rozrachunkowego 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” przy ewidencjonowaniu faktur dotyczących zakupu i księgowaniu tych dowodów księgowych pod datą płatności, czyli zaliczania zobowiązań bezpośrednio w koszty, bez względu na miesięczny czy kwartalny okres sprawozdawczy. Jedynie na przełomie roku jednostka naliczała zobowiązania wynikające z faktur wystawionych w miesiącu grudniu 2014 roku do tego okresu, bez względu na to kiedy przypadał termin płatności.

Zgodnie z art. 40 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych jednostki sektora finansów publicznych prowadzą rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad określonych w niniejszej ustawie. Ponadto plany kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej powinny uwzględniać, że ujmuje się również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów - także zaangażowanie środków.

Należy nadmienić, iż stosowanie powyższych uproszczeń nie pozwala na kontrolę zobowiązań jednostki, gdyż pomijając konto 201 nie można stwierdzić, czy dane zobowiązanie zostało uregulowane w terminie bądź czy w ogóle zostało uregulowane.

2. ROZRACHUNKI PUBLICZNOPRAWNE

Konto 225 – rozrachunki z budżetami

Konto służy do ewidencji rozrachunków z budżetami. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, ewidencja szczegółowa winna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według każdego z tytułu rozrachunków z budżetem. W kontrolowanej jednostce na ww. koncie prowadzi się rozliczenia z urzędami skarbowymi z tytułu rozliczeń podatkowych (deklaracja PIT i VAT), analityka prowadzona jest elektronicznie.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku ww. konto posiadało saldo po stronie Ma na kwotę 8.144,00 zł, (konto analityczne 225-1) stanowiące zobowiązania dotyczące rozrachunków z tytułu podatku dochodowego od naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2014 rok – zapłata w dniu 27 marca 2015 roku, wb nr 48/2015, dowód księgowy nr 70/2015 oraz podatku od ryczałtu samochodowego za m-c listopada 2014 roku w kwocie 90,00 zł - zapłata w dniu 13 stycznia 2015 roku, wb nr 6/2015 z dnia 13 stycznia 2015 roku, dowód księgowy nr 7/2015.

Na dzień 30 czerwca 2015 roku saldo ww. konta stanowiło 0,00 zł.

Sprawdzono terminowość zapłaty podatku dochodowego od osób fizycznych za miesiące: marzec 2015 roku, czerwiec i listopad 2014 roku.

Podatek dochodowy	Czerwiec 2014			Listopad 2014			Marzec 2015		
	Pozycja	Kwota	Termin zapłaty	Pozycja	Kwota	Termin zapłaty	Pozycja	Kwota	Termin zapłaty
Przelew	159/2014	8 641,-	30.06.2014	342/2014	7 302,-	28.11.2014	70/2015	16 765,-	27.03.2015

Ustalenia kontroli

Ewidencję analityczną do konta prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu należności i zobowiązań według każdego z tytułów rozrachunków z budżetem odrębnie.

Sprawdzono terminowość odprowadzania naliczonych podatków za ww. miesiące. Analizie poddano zadeklarowane kwoty podatku wraz z przekazanymi przelewami.

W wyniku kontroli ustalono, że za badane okresy podatek dochodowy od osób fizycznych był odprowadzany w obowiązujących terminach.

Konto 229 – rozrachunki publicznoprawne

Ewidencja szczegółowa prowadzona do ww. konta zapewnia możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według tytułów rozrachunków oraz podmiotów, z którymi dokonywane są rozliczenia. W kontrolowanej jednostce ewidencję analityczną prowadzi się elektronicznie. Na dzień 31 grudnia 2014 roku konto wykazywało saldo Ma na łączną kwotę 36.458,69 zł, saldo wynikało z konta analitycznego 229-1 – składki na ubezpieczenie społeczne. Ww. kwota stanowiła zobowiązanie z tytułu naliczonych w miesiącu grudniu składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz składek na Fundusz Pracy w związku z naliczeniem dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2014 rok. Kwoty zobowiązań zostały uregulowane 30 marca 2015 roku, wb nr 49/2015, dowód księgowy nr 71/2015.

Na dzień 30 czerwca 2015 roku saldo ww. konta stanowiło 0,00 zł.

Prawidłowość odprowadzenia składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy w wybranych miesiącach przedstawia poniższa tabela:

Należność za miesiące	Składki zadeklarowane według DRA		Termin płatności	Wpłaty			Zaległość
	Tytuł składki	Kwota w zł.		kwota	Data	nr dokumentu księgowego	
1	2	3	4	5	6	7	8 (3-5)
Czerwiec 2014	Społeczne	31 153,39	05.07.2014	31 153,39	30.06.2014	159/2014	-
	Zdrowotne	7 910,26	05.07.2014	7 910,26	30.06.2014	159/2014	-
	Fundusz pracy	1 213,58	05.07.2014	1 213,58	30.06.2014	159/2014	-
Listopad 2014	Społeczne	30 094,16	05.12.2014	30 094,16	28.11.2014	342/2014	-
	Zdrowotne	7 657,08	05.12.2014	7 657,08	28.11.2014	342/2014	-

	Fundusz pracy	1 122,46	05.12.2014	1 122,46	28.11.2014	342/2014	-
Marzec 2015	Społeczne	59 593,33	05.04.2015	59 593,33	28.03.2015	71/2015	-
	Zdrowotne	15 233,72	05.04.2015	15 233,72	28.03.2015	71/2015	-
	Fundusz pracy	2 691,41	05.04.2015	2 691,41	28.03.2015	71/2015	-

Jak wynika z powyższego zestawienia, składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz składki na Fundusz Pracy przekazywane były na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w terminach określonych w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity z 2013 roku, poz. 1442 ze zm.)- obecnie obowiązuje tekst jednolity z 2015 r., poz. 121 ze zm.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Przepis art. 21 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity z 2011 r., Dz. U. nr 127, poz. 721 ze zm.) stanowi, że pracodawca zatrudniający, co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy jest obowiązany, dokonywać miesięcznych wpłat na Fundusz, w wysokości kwoty stanowiącej iloczyn 40,65 % przeciętnego wynagrodzenia i liczby pracowników odpowiadającej różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6%, a rzeczywistym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych. Z wpłat zwolnieni są pracodawcy, u których wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi, co najmniej 6%.

Z przedłożonych kontrolującym dokumentów wynika, że w kontrolowanym okresie w Urzędzie Gminy Czastary zatrudniano jedną osobę niepełnosprawną. Inspektor ds. księgowości budżetowej Edyta Lech przedłożyła kontrolującym informację o zatrudnieniu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy w poszczególnych miesiącach 2014 roku.

Zgodnie z dokumentami przedstawionymi kontrolującym, badana jednostka w badanym okresie dokonała wpłaty na PFRON w następujących wysokościach:

Deklaracja DEK-I-a za miesiąc/Informacja	Kwota należna do zapłaty poz. 30 deklaracji DEK-I-a	Termin wpłaty	Wpłata	Data wpłaty	Dowód księgowy/ z dnia
DEK-I-A/10V0769G2/2014-01	798,-	20.02.2014	798,-	19.02.2014	36/2014 z dn. 19.02.2014
DEK-I-A/10V0769G2/2014-02	798,-	20.03.2014	798,-	17.03.2014	60/2014 z dn. 17.03.2014
DEK-I-A/10V0769G2/2014-03	836,-	20.04.2014	836,-	15.04.2014	89/2014 z dn. 15.04.2014

DEK-I-A/10V0769G2/2014-04	923,-	20.05.2014	923,-	14.05.2014	118/2014 z dn. 14.05.2014
DEK-I-A/10V0769G2/2014-05	1 022,-	20.06.2014	1 022,-	13.06.2014	148/2014 z dn. 13.06.2014
DEK-I-A/10V0769G2/2014-06	1 042,-	20.07.2014	1 042,-	10.07.2014	176/2014 z dn. 10.07.2014
DEK-I-A/10V0769G2/2014-07	1 042,-	20.08.2014	1 042,-	18.08.2014	214/2014 z dn. 18.08.2014
DEK-I-A/10V0769G2/2014-08	1 042,-	20.09.2014	1 042,-	17.09.2014	246/2014 z dn. 17.09.2014
DEK-I-A/10V0769G2/2014-09	988,-	20.10.2014	988,-	17.10.2014	291/2014 z dn. 17.10.2014
DEK-I-A/10V0769G2/2014-10	909,-	20.11.2014	909,-	13.11.2014	323/2014 z dn. 13.11.2014
DEK-I-A/10V0769G2/2014-11	510,-	20.12.2014	510,-	12.12.2014	363/2014 z dn. 12.12.2014

Stwierdzono, że wpłat na PFRON za ww. miesiące 2014 roku dokonano terminowo i we właściwych kwotach.

Ewidencja wpłat na PFRON w badanym okresie wskazywała na ujmowaniu ich bezpośrednio w kosztach, tj. na koncie 405 – ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia (dekretacja: Wn 409, Ma 130), bez uwzględnienia konta rozrachunkowego 229 - pozostałe rozrachunki publicznoprawne. W planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych stanowiącym załącznik nr 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej określono zasady funkcjonowania konta 229, na którym winno się ewidencjonować wpłaty na PFRON. W zakładowym planie kont badanej jednostki również uwzględniono konto 229 z przeznaczeniem do rozrachunków publicznoprawnych.

3. POZOSTAŁE ROZRACHUNKI

Konto 231 – rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

Konto 231 służy do ewidencji rozrachunków z pracownikami jednostki i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych zaliczonych, zgodnie z odrębnymi przepisami, do wynagrodzeń, a w szczególności należności za pracę wykonywaną na podstawie stosunku pracy, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy agencyjnej i innych umów zgodnie z odrębnymi przepisami.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku ww. konto posiadało saldo Ma na kwotę 63.436,00 zł, stanowiące naliczone dodatkowe wynagrodzenie za rok 2014. Powyższa kwota została wypłacona w dniu 9 marca 2015 roku – Wb nr 36/2015, dowód księgowy nr 57/2015.

Na dzień 30 czerwca 2015 roku saldo ww. konta stanowiło 0,00 zł

Analityka do konta 231 obejmowała imienne konta wynagrodzeń poszczególnych pracowników, które prowadzone są w systemie elektronicznym.

Konto 234 – pozostałe rozrachunki z pracownikami

Na dzień 31 grudnia 2014 roku saldo konta 234 wynosiło 0,00 zł.

Na dzień 30 czerwca 2015 roku konto 234 posiadało saldo Wn w kwocie 1.000,00 zł, stanowiące udzieloną zaliczkę w dniu 2 lutego 2015 roku – zakup części zamiennych i viatolli, z datą rozliczenia w dniu 31 grudnia 2015 roku.

Konto 240 – pozostałe rozrachunki

Na dzień 31 grudnia 2014 roku konto 240 wykazywało saldo Wn w kwocie 622,48 zł i saldo Ma w kwocie 586,88 zł. Saldo Wn wynikało z następującej ewidencji analitycznej:

- konto 240-3 – na kwotę 382,48 zł składającą się z niżej wymienionych kwot:

- po stronie Wn – kwota 716,87 zł wynikająca z należności za energię elektryczną Zespołu Szkół w Czastarach, zwrot nastąpił dnia 20 stycznia 2015 roku, dowód księgowy nr 12/2015;

- po stronie Ma – kwota 334,39 wynikająca z zobowiązań za usługi telekomunikacyjne Zespołu Szkół w Czastarach (222,40 zł) i Szkoły Podstawowej w Parcicach (111,99 zł), f-rę zapłacono dnia 12 stycznia 2015 roku, dowód księgowy nr 6/2015,

- konto 240-7 – na kwotę 240,00 zł stanowiącą kaucję za urządzenie Viatoll.

Na saldo Ma składały się kwoty wynikające z następującej ewidencji analitycznej:

- konto 240-1 - kwota 37,32 zł stanowiąca zwrot z firmy Energa Operator S.A., do końca 2014 roku w trakcie działań wyjaśniających, rozliczenie w dniu 13 stycznia 2015 roku, dowód księgowy nr 7/2015,

- konto 240-2 - kwota 70,42 zł stanowiąca zobowiązanie za usługi telekomunikacyjne ORANGE Przedszkola w Czastarach, zapłata w dniu 12 stycznia 2015 roku, dowód księgowy nr 6/2015,

- konto 240-4 - kwota 411,47 zł stanowiąca zobowiązanie za energię elektryczną Szkoły Podstawowej w Radostowie, zapłata w dniu 14 stycznia 2015 roku, dowód księgowy nr 8/2015,

- konto 240-5 - kwota 67,67 zł stanowiąca zobowiązanie za usługi telekomunikacyjne PLUS, dotycząca GOPS Czastary, zapłata w dniu 12 stycznia 2015 roku, dowód księgowy nr 6/2015.

V. GOSPODARKA KASOWA

1. ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH I DRUKÓW ŚCISŁEGO ZARACHOWANIA. KONTROLA KASY. INSTRUKCJA KASOWA

Unormowania dotyczące gospodarki kasowej obowiązujące w okresie objętym niniejszą kontrolą zawarto w załączniku nr 3 do Zarządzenia nr 29/2007 Wójta Gminy Czastary z dnia 15 października 2007 roku - Instrukcja kasowa.

Zgodnie z zapisami § 5 ww. instrukcji ustalono wysokość pogotowia kasowego dla Urzędu Gminy w wysokości 1.000,00 zł. Niezbędny zapas gotówki w miarę wykorzystania powinien być uzupełniony do ustalonej wysokości. W kasie mogą znajdować się środki pieniężne i papiery wartościowe składające się na:

- niezbędny zapas gotówki (pogotowie kasowe) na bieżące wydatki,
- gotówkę podjętą z rachunku bankowego na pokrycie określonych rodzajów wydatków,
- gotówkę podjętą z rachunku bankowego na wypłatę sum depozytowych,
- gotówkę pochodzącą z bieżących wpłat do kasy,
- gotówkę i papiery wartościowe przechowywane w formie depozytu otrzymane od osób prawnych i fizycznych, przyjęte do kasy weksle, gwarancje i inne papiery wartościowe złożone jako wadium lub zabezpieczenie obowiązujące w kasie,
- inne wartości pieniężne oraz inne dokumenty wymagające przechowywania w szafie metalowej

Obowiązki kasjera w kontrolowanym okresie pełniła Anna Ostrycharz – inspektor ds. wymiaru podatków - zgodnie z zakresem czynności ww. osoba zobowiązana jest doprowadzenia obsługi kasowej jednostek budżetowych gminy na podstawie dokumentów zatwierdzonych do wypłaty oraz do przechowywania stałego zapasu gotówki w kasie, w wysokości ustalonej przez Wójta. W związku z urlopem macierzyńskim kasjerki, od dnia 16 czerwca 2015 roku zastępuje ją Anna Trafarska – inspektor ds. księgowości podatkowej. Zgodnie z zakresem czynności ww. osoba pełni zastępstwo na stanowisku wymiaru podatków i opłat oraz obsługi kasy.

W aktach osobowych kasjera i zastępcy kasjerki znajduje się oświadczenie o ponoszeniu materialnej odpowiedzialności za powierzone pieniądze i inne wartości (...)⁹.

Kontrolę kasy Urzędu Gminy w Czastarach przeprowadzono w dniu 17 września 2015 roku.

Protokół z kontroli kasy stanowi załącznik nr 8 do protokołu kontroli.

⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

2. DOKUMENTOWANIE OPERACJI KASOWYCH

Prawidłowość dokumentowania operacji kasowych dokonywanych w okresie objętym kontrolą sprawdzono w oparciu o następujące, losowo wybrane raporty kasowe prowadzone w Urzędzie Gminy:

- Raport kasowy – dochody (UG) nr 3210.6.07.2014 za okres od dnia 1 lipca 2014 roku do dnia 31 lipca 2014 roku,
- Raport kasowy – dochody (UG) nr 3210.6.08.2014 za okres od dnia 1 sierpnia 2014 roku do dnia 29 sierpnia 2014 roku,
- Raport kasowy – dochody (UG) nr 3210.6.09.2014 za okres od dnia 1 września 2014 roku do dnia 30 września 2014 roku,
- Raport kasowy – wydatki (UG) nr 3210.1.06.2014 za okres od dnia 1 marca 2014 roku do dnia 10 marca 2014 roku,
- Raport kasowy – wydatki (UG) nr 3210.1.06.2014 za okres od dnia 11 marca 2014 roku do dnia 20 marca 2014 roku,
- Raport kasowy – wydatki (UG) nr 3210.1.07.2014 za okres od dnia 20 marca 2014 roku do dnia 30 marca 2014 roku,
- Raport kasowy – wydatki (UG) nr 3210.1.08.2014 za okres od dnia 1 kwietnia 2014 roku do dnia 10 kwietnia 2014 roku,
- Raport kasowy – wydatki (UG) nr 3210.1.10.2014 za okres od dnia 21 kwietnia 2014 roku do dnia 30 kwietnia 2014 roku.

Dowodem pobrania przez kasjera gotówki z banku jest odcinek czeku, na podstawie którego pobrano gotówkę. Suma wynikająca z czeku wprowadzana jest do raportu kasowego po stronie przychodu, w dniu jej pobrania.

Udokumentowanie wydatków stanowiły dowody źródłowe w postaci: poleceń wyjazdu służbowego, list wypłat wynagrodzeń, diet, faktur i rachunków. Merytoryczny opis rachunku przez osoby do tego upoważnione umożliwiał zaklasyfikowanie wydatku do odpowiedniej przedziałki klasyfikacji budżetowej. Na dokumentach znajdowały się pokwitowania dokonanej wypłaty przez osobę pobierającą gotówkę. Stwierdzono, że daty pokwitowania odbioru gotówki pokrywały się z datą wypłaty ujętą w raporcie kasowym.

Raporty kasowe posiadały podpisy sporządzającego - kasjera i sprawdzającego - Elżbiety Augustyniak.

Kontrolujące ustaliły, iż dokonywano błędnych podsumowań raportu kasowego - Pogotowie kasowe, sporządzonych w okresie objętym kontrolą, nie wypełniając pozycji „stan poprzedni” i „stan końcowy” kasy. **Zgodnie z § 8 instrukcji kasowej – raporty kasowe zamyka się poprzez zsumowanie wpłat i wypłat gotówkowych oraz obliczeniem stanu końcowego gotówki.**

VI. WYKONYWANIE BUDŻETU JEDNOSTKI. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. INFORMACJE OGÓLNE – 2014 ROK.

Dochody i przychody budżetu

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
DOCHODY OGÓŁEM	11 230 934,00	11 304 716,69
Dochody bieżące	10 667 376,00	10 816 575,99
Dochody majątkowe	563 558,00	488 140,70
Dotacje	2 313 182,00	2 283 043,54
z tego:	0,00	0,00
- z budżetu Wojewody	1 877 777,00	1860 835,49
- Krajowe Biuro Wyborcze Del. w Sieradzu	39 740,00	29 263,00
- Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	4 500,00	4 500,00
- z funduszy celowych - WFOŚ i GW	280 006,00	280 006,00
w tym: - utworzenie „Ekopracowni „ w Zespole Szkół w Czastarach	28 483,00	28 483,00
- usuwanie wyrobów zawierających azbest	33 168,00	33 168,00
- budowa kanalizacji sanitarnej w Czastarach	218 355,00	218 355,00
- Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi	111 159,00	108 439,05
Środki zagraniczne	232 703,00	229 186,00
PRZYCHODY	2 948 744,00	2 191 078,22
z tego:	0,00	0,00
Kredyty i pożyczki	2 948 744,00	2 136 374,00
Nadwyżka z lat poprzednich	0,00	54 704,22
Inne (np. prywatyzacja)	0,00	0,00

Środki budżetu Wojewody dotyczyły udzielonych dotacji na:

Dział	Rozdz.	§	Zadanie	Plan	Wykonanie
010	01095	2010	Zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej	220.480,00	220.480,00
750	75011	2010	Utrzymanie stanowisk pracy realizujących zadania z zakresu administracji rządowej	65.851,00	65.851,00
754	75414	2010	Wydatki na obronę cywilną	1.500,00	1.500,00

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE CZASTARY
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofa 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

801	80101	2010	Wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe oraz sfinansowanie kosztu zakupu tych materiałów	4.750,00	4.374,56
801	80103	2030	Realizacja zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego	30.199,00	30.199,00
801	80104	2030	Realizacja zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego	85.766,00	85.766,00
801	80106	2030	Realizacja zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego	50.735,00	50.735,00
852	85206	2030	Zatrudnienie asystenta rodziny w ramach Programu asystent rodziny I koordynator pieczy zastępczej	13.311,00	13.310,89
852	85212	2010	Dofinansowanie świadczeń rodzinnych	1.080.872,00	1.075.876,81
852	85213	2010	Finansowanie składek na ubezpieczenie zdrowotne pobierających świadczenia pielęgnacyjne	3.756,00	3.683,31
852	85213	2030	Finansowanie składek ubezpieczenia zdrowotnego dla osób pobierających zasiłek stały	7.046,00	7.043,66
852	85214	2030	Dofinansowanie wypłat zasiłków okresowych	50.000,00	50.000,00
852	85216	2030	Dofinansowanie wypłat zasiłków stałych	75.072,00	75.072,00
852	85219	2030	Bieżące utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej	41.370,00	41.370,00
852	85295	2010	Realizacja zadań związanych z przyznaniem Kart Dużej Rodziny	79,00	53,58
852	85295	2010	Pomoc dla osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne	24.302,00	24.102,00
852	85295	2030	Pomoc Państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020	18.234,00	18.234,00
854	85415	2030	Dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów	94.086,00	82.815,68
854	85415	2040	Zakup podręczników i materiałów edukacyjnych dla uczniów w ramach Rządowego programu pomocy uczniom - "Wyprawka szkolna"	10.368,00	10.368,00
			Razem:	1.877.777,00	1.860.835,49

Wydatki i rozchody budżetu.

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
------------------	-----------------------------	-------------------

WYDATKI OGÓŁEM	13 457 804,00	12 684 034,72
z tego:	0,00	0,00
Wydatki majątkowe	3 356 929,00	2 895 498,25
Wydatki bieżące	10 100 875,00	9 788 536,47
ROZCHODY	721 874,00	721 874,00
w tym: spłata kredytów i pożyczek	721 874,00	721 874,00

Wieloletnia prognoza finansowa

Dokonano analizy danych przedstawionych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2015–2024, przyjętej uchwałą Rady Gminy Czastary nr III/15/2015 z dnia 30 stycznia 2015 roku wraz ze zmianą dokonaną w dniu 30 czerwca 2015 roku zarządzeniem nr 49/2015 Wójta Gminy Czastary. W szczególności zweryfikowano dane mające wpływ na spełnienie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych w 2015 roku i latach następnych.

Dochody bieżące

Dochody bieżące w latach	Kwota w zł	
Wykonanie 2012	10.046.784,59	
Wykonanie 2013	10.267.571,56	
Wykonanie 2014 NDS	10.816.575,99	
WPF 2015	10.446.849,50	96,58%
WPF 2016	10.350.090,60	99,07%
WPF 2017	10.444.271,00	100,91%
WPF 2018	10.744.271,00	102,87%
WPF 2019	10.844.271,00	100,93%
WPF 2020	10.844.271,00	100,00%
WPF 2021	10.844.271,00	100,00%
WPF 2022	10.844.271,00	100,00%
WPF 2023	10.844.271,00	100,00%
WPF 2024	10.844.271,00	100,00%

Zgodnie z objaśnieniami do Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2015 – 2024 dochody bieżące zostały skalkulowane w oparciu o obowiązujące stawki podatkowe oraz wskaźniki makroekonomiczne ogłoszone przez Ministerstwo Finansów na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialne oraz pisma Ministra Finansów dotyczącego wielkości dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych czy dochodów z subwencji ogólnej.

Analiza danych przedstawionych powyżej wykazała prognozowany spadek wpływów z tytułu dochodów bieżących w 2015 roku w stosunku do wykonania w roku 2014 rok o 369.726,49 zł, tj. o 3,42%. W latach kolejnych prognozowany wzrost dochodów bieżących nie przekracza 5,00% tych dochodów z roku poprzedniego.

Dochody majątkowe

Zgodnie z treścią art. 235 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych do dochodów majątkowych zalicza się: dotacje i środki przeznaczone na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku oraz dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkownika wieczystego w prawo własności.

Wykonanie roku 2014 z tytułu dochodów majątkowych wyniosło 488.140,70 zł. Na 2015 rok zaplanowano przedmiotowe dochody w wysokości 959.534,00 zł - kwota dotyczyła otrzymania dotacji z funduszy UE w ramach programu PROW na lata 2007-2013 z tytułu zrealizowanej w latach 2013 – 2014 inwestycji pn. „Kanalizacja sanitarna dla miejscowości Czastary z częściową wymianą istniejącej sieci wodociągowej azbestowo – cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem z użytkownika rur A-C – zadanie 3”.

Wydatki bieżące

Wydatki bieżące w latach	Kwota w zł	
Wykonanie 2012	9.366.682,02	
Wykonanie 2013	9.418.172,53	
Wykonanie 2014 NDS	9.788.536,47	
WPF 2015	9.484.284,10	96,89% - 3,11%
WPF 2016	10.168.205,20	107,21%
WPF 2017	10.062.385,60	98,96%
WPF 2018	10.062.385,60	100,00%
WPF 2019	10.062.385,60	100,00%
WPF 2020	10.062.385,60	100,00%
WPF 2021	10.144.505,60	100,82%
WPF 2022	10.144.505,60	100,00%
WPF 2023	10.144.505,60	100,00%
WPF 2024	10.144.505,60	100,00%

Analiza powyższych danych wykazała, że zaplanowana w 2015 roku kwota wydatków bieżących jest **niższa o 304.252,37 zł** w stosunku do wykonanych wydatków bieżących w 2014 roku tj. o **3,11%**. W 2016 roku poziom tych wydatków w stosunku do roku 2015 o wzrósł o 7,21%. W kolejnych latach, tj. w okresie od 2017-2024 roku wydatki bieżące utrzymują się na stałym poziomie. W wyjaśnieniu skierowanym do kontrolujących Skarbnik Gminy wskazała, iż w planie dochodów i wydatków

budżetowych na 2015 rok nie przyjęto dotacji celowych do otrzymania z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz dotacji celowych na zadania własne, które Wojewoda łódzki przekazuje w trakcie trwania roku budżetowego. Wykonanie ww. dotacji w 2014 roku stanowiło 1.889.738,49 zł, natomiast plan na początek 2015 roku wynosił 1.204.483,00 zł. Różnica to kwota 685.255,49 zł. Dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz dotacje celowe na zadania własne, które Wojewoda łódzki przekazał w trakcie 2014 roku, a które nie zostały zaplanowane z początkiem 2015 roku, to między innymi:

- zwrot rolnikom podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego – dotacja w kwocie 220.480,00 zł,
- przeprowadzanie wyborów do rad gminy oraz wyboru na wójta gminy – dotacja w kwocie 20.367,00 zł, wybory do Parlamentu Europejskiego – dotacja w kwocie 8.212,00 zł
- dotacje celowe na utrzymanie przedszkoli – dotacja w kwocie 166,700,00 zł,
- środki pozyskane z WFOŚiGW w Łodzi na realizację zadań bieżących, tj. utworzenie EKOp pracowni w Szkole Podstawowej w Czastarach – 28.483,00 zł,
- dotacja z przeznaczeniem na wypłatę stypendiów oraz zakup pomocy naukowych i książek – 118.687,60 zł,
- środki pozyskane z WFOŚiGW w Łodzi na realizację zadań bieżących tj. usuwanie azbestu z terenu Gminy Czastary – 33.168,00 zł.

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy stanowi załącznik nr 9 do protokołu kontroli.

Przychody

W latach 2015 – 2024 kontrolowana jednostka nie planowała przychodów z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Rozchody

Raty kredytów i pożyczek do spłaty w latach	Kwota w zł
WPF 2015	1.539.099,40
WPF 2016	181.885,40
WPF 2017	181.885,40
WPF 2018	181.885,40
WPF 2019	181.885,40
WPF 2020	181.885,40
WPF 2021	99.765,40
WPF 2022	99.765,40
WPF 2023	99.765,40
WPF 2024	99.765,40

W ramach zaplanowanych w latach 2015 - 2024 rozchodów zbadano zgodność wykazanych planowanych rat kredytów i pożyczek w poszczególnych latach z zawartymi umowami w sprawie zaciągnięcia kredytów i pożyczek. Analizie poddano harmonogramy spłat rat kapitałowych i odsetek poszczególnych kredytów i pożyczek. Nieprawidłowości w powyższym względzie nie stwierdzono.

Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2015-2024 wykazuje, że wskaźnik zadłużenia określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych na prognozowane lata 2015-2024 został spełniony.

	2015	2016	2017	2018
Maksymalny dopuszczalny wskaźnik spłaty z art. 243 ufp	8,03%	8,75%	6,40%	4,62%
Relacja planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań do dochodów	5,60%	2,53%	2,12%	1,88%
Spełnia/nie spełnia	Spełnia	Spełnia	Spełnia	Spełnia
	2019	2020	2021	2022
Maksymalny dopuszczalny wskaźnik spłaty z art. 243 ufp	3,92%	5,74%	6,92%	6,96%
Relacja planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań do dochodów	1,82%	1,77%	1,33%	1,29%
Spełnia/nie spełnia	Spełnia	Spełnia	Spełnia	Spełnia
	2023	2024	X	X
Maksymalny dopuszczalny wskaźnik spłaty z art. 243 ufp	6,70%	6,45%	X	X
Relacja planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań do dochodów	1,24%	1,20%	X	X
Spełnia/nie spełnia	Spełnia	Spełnia	X	X

Jak wynika z powyższych zestawień faktyczne obciążenie budżetu w latach 2015 – 2024 spłatą długu w tych latach, obliczone zgodnie z regułą wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych nie przekracza wielkości wskaźnika maksymalnego. Należy zauważyć, iż spełnienie wskaźnika uzależnione jest od osiągnięcia dochodów na poziomie zakładanym w prognozie oraz zachowaniu poziomu prognozowanych wydatków.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w Uchwale nr IV/375/2014 z dnia 15 grudnia 2014 roku w sprawie opinii o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czastary na lata 2015-2024 wydała opinię pozytywną.

Mając na uwadze kwestię ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, uwzględnianych w ww. wieloletniej prognozie finansowej kontrolujące ustaliły, że w sprawozdaniu Rb - NDS - o nadwyżce i deficycie jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31 marca 2015 roku, w pozycji F. Dane uzupełniające do wyliczenia relacji, o której mowa w art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych, w tym w poz. F.11 Kwota wyłączeń, o których mowa w art. 243 ust. 3 ustawy o finansach publicznych w „planie” wykazano

kwotę odsetek w wysokości 1.000,00 zł podlegających wyłączeniu z limitu spłat zobowiązań na podstawie ww. przepisu prawa. Mając na uwadze **wcześniejsze ustalenia kontrolujących, w ww. pozycji winna również zostać wykazana kwota 959.534,00 zł stanowiąca pożyczkę z BGK na wyprzedzające finansowanie inwestycji w ramach PROW na lata 2007 – 2013 z terminem rozliczenia w 2015 roku. Spłata pożyczki nastąpiła w dniu 9 kwietnia 2015 roku (spłata ujęta w sprawozdaniu Rb-NDS za II kwartał 2015 roku). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (załącznik nr 39 „Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”), rozdział 6 § 16 w części F. "Dane uzupełniające do wyliczenia relacji, o których mowa w art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych" jednostki samorządu terytorialnego wykazują kwoty wyłączane i dodawane do relacji, o których mowa w art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych, w wierszu F1. "Łączna kwota wyłączeń z relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych" wykazuje się łączną kwotą wyłączeń z relacji określonej w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w okresie sprawozdawczym, tj. od początku roku budżetowego do ostatniego dnia okresu sprawozdawczego; w wierszu F11. "kwota wyłączeń, o których mowa w art. 243 ust. 3 ustawy o finansach publicznych" wykazuje się kwoty wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.**

2 PRZESTRZEGANIE ZASAD GOSPODARKI FINANSOWEJ OKREŚLONYCH W ART.254 PKT 3 USTAWY Z DNIA 27 SIERPANIA 2009 ROKU O FINANSACH PUBLICZNYCH

W oparciu o ewidencję wydatków prowadzoną według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz plan finansowy jednostki, sprawdzono przestrzeganie przez Wójta Gminy zasad gospodarki finansowej określonych w art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - dokonywanie wydatków winno następować w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny.

Kontrolę przeprowadzono odnośnie wydatków dokonanych w następujących podziałkach klasyfikacyjnych – dział 750 rozdział 75023 § 4210; dział 900, rozdział 90001 § 4300, § 6058 , § 6059; dział 900 rozdział 90015 § 4260. Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono.

VII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. DOCHODY Z PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH - 2014 – I PÓŁROCZE 2015.

1) Rachunkowość w zakresie podatków i opłat. Plan kont

Ewidencja podatków i opłat jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu. Ewidencja syntetyczna i analityczna w kontrolowanej jednostce prowadzona jest techniką komputerową.

Do szczegółowej ewidencji rozrachunków z podatnikami z tytułu zobowiązania pieniężnego kontrolowana jednostka prowadzi konta podatników, na których ewidencjonowane są przypisy, wpłaty, zobowiązania bieżące, zaległości, nadpłaty i odpisy.

Ewidencja podatków prowadzona techniką komputerową spełniała wymogi zawarte w § 27 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 208, poz. 1375).

W jednostce kontrolowanej prowadzone jest konto 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych. Ewidencja szczegółowa do konta prowadzona jest wg podziałek klasyfikacji budżetowej, a w zakresie podatków analitykę stanowią konta indywidualne podatników.

W kontrolowanej jednostce zasady rachunkowości oraz plany kont w zakresie ewidencji podatków i opłat lokalnych dla organu podatkowego ujęto w zarządzeniu Wójta Gminy Czastary nr 43a/2011 z dnia 25 listopada 2011 roku w sprawie ustalenia dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości.

2) Organizacja wymiaru i poboru podatków i opłat

Sprawami związanymi z wymiarem, poborem i ewidencją podatków i opłat lokalnych w kontrolowanym okresie zajmowały się niżej wymienione osoby:

Aleksandra Ostrycharz-Płonka – inspektor ds. wymiaru podatków – wymiar łącznego zobowiązania pieniężnego, przyjmowanie deklaracji od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej w zakresie podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości, obliczanie skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz skutków udzielonych przez gminę ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień,

Anna Trafarska – inspektor ds. księgowości podatkowej – księgowanie wpływów z podatków, wymiar podatku od środków transportowych, windykacja zaległości.

Uchwałą nr VIII/45/2011 z dnia 28 grudnia 2011 roku Rada Gminy w Czastarach ustaliła wzory formularzy informacji i deklaracji podatkowych w podatku od nieruchomości, rolnym i leśnym.

Realizację dochodów Gminy z tytułu podatków i opłat lokalnych w latach 2014-I półrocze 2015 przedstawiono w poniżej zamieszczonych tabelach.

Tabela
Plan i realizacja dochodów własnych w 2014 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE - ogółem		11.230.934,00	11.304.716,69	100,66	
1.	Podatek od nieruchomości	568.000,00	628.473,71	110,65	5,55
2.	Podatek rolny	223.800,00	203.772,87	91,05	1,80
3.	Podatek leśny	47.100,00	34.323,00	72,87	0,30
4.	Podatek od środków transportowych	120.000,00	115.389,40	96,16	1,02
5.	Oplata targowa	500,00	0,00	0,00	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy w Czastarach

Tabela
Plan i realizacja dochodów w I półroczu 2015 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE - ogółem		12.218.321,48	7.054.314,11	57,73	
1.	Podatek od nieruchomości	566.000,00	337.623,05	59,65	4,79
2.	Podatek rolny	217.793,00	122.802,65	56,38	1,74
3.	Podatek leśny	34.328,00	20.836,00	60,70	0,29
4.	Podatek od środków transportowych	118.400,00	58.536,00	49,44	0,83
5.	Oplata targowa	500,00	0,00	0,00	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy w Czastarach

3) Podatek od nieruchomości

Stawki podatku od nieruchomości na rok 2014 i 2015 określone zostały uchwałą Nr XXIV/144/2013 Rady Gminy Czastary z dnia 28 listopada 2013 roku.

Uchwałą nr XVIII/108/2008 z dnia 30 grudnia 2008 roku Rada Gminy w Czastarach zwolniła z podatku od nieruchomości:

1. budynki mieszkalne za wyjątkiem tych budynków mieszkalnych, które są wynajmowane, wdzierżawiane lub oddawane w użyczenie dla celów mieszkalnych,
2. budynki lub ich części, które pozostały z gospodarstw rolnych przekazanych na rzecz Skarbu Państwa w zamian za rentę, a nie są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej,
3. nieruchomości lub ich części zajęte na prowadzenie działalności kulturalnej,

4. nieruchomości lub ich części przeznaczone do działalności przeciwpożarowej za wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej,
5. budynki i nieruchomości służące do wykonywania bieżących zadań ustawowych w zakresie bezpieczeństwa publicznego,
6. grunty oznaczone w ewidencji gruntów i budynków jako użytki kopalne.

Porównanie stawek podatku od nieruchomości uchwalonych przez Radę Gminy Czastary z górnymi stawkami podatku obwieszczonymi przez Ministra Finansów obrazuje poniższe zestawienie:

Przedmiot opodatkowania	2014 rok		2015 rok	
	Górna ustawowa stawka podatku	Stawka podatku uchwalona przez Radę Gminy	Górna ustawowa stawka podatku	Stawka podatku uchwalona przez Radę Gminy
Od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków – od 1 m ² powierzchni	0,89	0,87	0,90	0,87
Od gruntów pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych – od 1 ha powierzchni	4,56	4,00	4,58	4,00
Od gruntów pozostałych, w tym: zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – od 1 m ² powierzchni	0,46	0,25	0,47	0,25
Od budynków mieszkalnych lub ich części – od 1 m ² powierzchni użytkowej	0,74	0,70	0,75	0,70
Od budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej – od 1 m ² powierzchni użytkowej	23,03	19,24	23,13	19,24
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym – od 1 m ² powierzchni użytkowej	10,75	9,84	10,80	9,84
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych – od 1 m ² powierzchni użytkowej	4,68	4,68	4,70	4,68
Od pozostałych budynków lub ich części, w tym: zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – od 1 m ² powierzchni użytkowej	7,73	4,82	7,77	4,82
Od budowli	2%	2%	2%	2%

Podatek od nieruchomości od osób prawnych

Wpływy z podatku od nieruchomości od osób prawnych w 2014 roku wyniosły 359.098,01 zł i stanowiły 3,18% wykonanych dochodów budżetowych za ten rok (11.304.716,69 zł), a w I półroczu 2015 roku wyniosły 187.409,36 zł i stanowiły 2,66% wykonanych dochodów budżetowych na dzień 30 czerwca 2015 roku (7.054.314,11 zł).

Gmina Czastary prowadzi ewidencję podmiotów – osób prawnych prowadzących działalność na terenie Gminy. W roku 2014 funkcjonowały 22 osoby prawne płacące podatek od nieruchomości, a w I półroczu 2015 roku funkcjonowało na terenie gminy 20 podmiotów prawnych.

Jako próbę do kontroli przyjęto 7 podatników w 2014 roku i 8 podatników w 2015 roku, dla których łączny wymiar podatku wynosił odpowiednio 185.050,00 zł i 188.388,00 zł.

Zestawienie podatników objętych kontrolą w okresie 2014–2015, zawierające dane o nazwie podatnika, dacie złożenia deklaracji podatkowych, wysokości zadeklarowanego podatku na 2014 i 2015 rok stanowi załącznik nr 10 do protokołu kontroli.

Kontrolę przeprowadzono według testu stanowiącego załącznik nr 11 do protokołu kontroli.

Podatek od nieruchomości od osób fizycznych

Wpływy z podatku od nieruchomości od osób fizycznych w 2014 roku wyniosły 269.375,70 zł i stanowiły 2,38% wykonanych dochodów budżetowych za ten rok (11.304.716,69 zł), a w I półroczu 2015 roku wyniosły 150.213,69 zł i stanowiły 2,13% wykonanych dochodów budżetowych na dzień 30 czerwca 2015 roku (7.054.314,11 zł).

Jako próbę do kontroli przyjęto 14 podatników w 2014 roku i 2015 roku. Przypis podatku dla podatników objętych próbą kontroli wynosił w kontrolowanym okresie odpowiednio 70.217 zł i 92.189 zł.

Zestawienie podatników objętych kontrolą w latach 2014-2015 zawierające: dane o numerze identyfikacyjnym podatnika, dacie wydania decyzji wymiarowej, informacje o wysokości podatku na 2014 i 2015 rok i prawidłowości opodatkowania stanowi załącznik nr 12 do protokołu kontroli.

Ustalenia kontroli

Do naliczenia podatku zastosowano stawki podatku uchwalone przez Radę Gminy Czastary. Błędów rachunkowych nie stwierdzono.

W wyniku analizy kart kontowych podatników i dowodów wpłat stwierdzono, że w przypadku opóźnień w zapłacie pobierano odsetki za zwłokę, jeżeli ich wysokość przekraczała trzykrotność wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez „Pocztę Polską” za polecenie przesyłki poleconej.

W przypadku, gdy dokonana wpłata nie pokrywała kwoty zaległości wraz z odsetkami zaliczano ją proporcjonalnie na poczet zaległości podatkowej i odsetek – stosownie do przepisu art. 55 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

W zakresie wymiaru podatku od nieruchomości stwierdzono:

(...)¹⁰.

Organ podatkowy nie przeprowadził kontroli podatkowej u podatnika, w celu weryfikacji danych zawartych w złożonej Informacji.

(...)¹¹

Zgodnie z art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity z 2014 r., poz. 849 ze zm.), osoby fizyczne są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 3.

Rada gminy określa, w drodze uchwały, wzory formularzy, o których mowa w ust. 6, w których zawarte będą dane dotyczące podmiotu i przedmiotu opodatkowania niezbędne do wymiaru i poboru podatku od nieruchomości (art. 6 ust. 13 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych).

Natomiast ust. 7 powołanego wyżej artykułu stanowi, że podatek od nieruchomości na rok podatkowy od osób fizycznych, ustala w drodze decyzji organ podatkowy właściwy ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania.

Zatem organ podatkowy ustala w drodze decyzji podatek od nieruchomości na rok podatkowy na podstawie złożonej przez podatnika Informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w której znajdują się dane dotyczące podmiotu i przedmiotu opodatkowania niezbędne do wymiaru i poboru podatku od nieruchomości, zgodnej z ustalonym przez radę gminy wzorem.

W sytuacji, gdy organ podatkowy nie posiada Informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych złożonej przez podatnika, przed wydaniem decyzji wymiarowej nie może dokonać czynności sprawdzających, do których jest zobligowany przepisem **art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 613), który stanowi, że organ podatkowy winien dokonywać czynności sprawdzających mających na celu sprawdzenie terminowości składania deklaracji, ustalenie poprawności formalnej składanych deklaracji, jak również ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.**

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Organ podatkowy winien wezwać podatnika do złożenia Informacji na mocy art. 274a § 1 powołanej wyżej ustawy, a zgodnie z § 2 w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

W zakresie powierzchni gruntów, które nie zostały ujęte w informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, do złożenia której podatnik był zobligowany, a które na podstawie ww. dokumentów są jego własnością lub pozostają w użytkowaniu wieczystym, Organ podatkowy powinien ustalić czy są one wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej – i w związku z tym czy nie powinny być opodatkowane wyższą stawką przewidzianą dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Zwraca się uwagę, że organy podatkowe pierwszej instancji mogą przeprowadzać kontrolę podatkową u podatników na mocy art. 281 § 1 i § 2 ustawy Ordynacja podatkowa. Celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego.

Udzielone ulgi w zapłacie podatku w zakresie podatku od nieruchomości (np. umorzenie zaległości, rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności)

2014 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	-	-
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	-
Odroczenie terminu płatności podatku	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	-	-
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	-	-

I półrocze 2015 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	-	-
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	-
Odroczenie terminu płatności podatku	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	-	-
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	-	-

W kontrolowanym okresie organ podatkowy nie wydawał decyzji w sprawie umorzenia zaległości, rozłożenia na raty lub odroczenia terminu płatności podatku lub zaległości podatkowej w podatku od nieruchomości.

4) Podatek od środków transportowych

W okresie objętym kontrolą obowiązywały stawki podatku od środków transportowych uchwalone przez Radę Gminy w Czastarach na podstawie uchwały nr XVII/98/2008 z dnia 3 grudnia 2008 roku w sprawie podatku od środków transportowych.

Uchwałą nr X/53/2003 z dnia 4 grudnia 2003 roku Rada Gminy zwolniła z podatku od środków transportowych, środki transportowe służące do celów ochrony przeciwpożarowej oraz służące do wykonywania zadań gminy z wyjątkiem pojazdów, o których mowa w art. 8 pkt 2, 4 i 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Ewidencja podatku od środków transportowych prowadzona jest systemem komputerowym. Organ podatkowy weryfikował informacje zawarte w składanych przez podatników deklaracjach z danymi otrzymywanymi z Wydziału Komunikacji i Dróg Starostwa Powiatowego w Wieruszowie, zawierającymi informacje na temat zarejestrowania, bądź wyrejestrowania pojazdów podlegających opodatkowaniu.

W kontrolowanym okresie organ podatkowy nie wydawał decyzji w sprawie umorzenia zaległości, rozłożenia na raty lub odroczenia terminu płatności podatku lub zaległości podatkowej w podatku od środków transportowych.

Kontrolę w zakresie podatku od środków transportowych przeprowadzono przy uwzględnieniu testu dotyczącego podatku od środków transportowych, stanowiącego załącznik nr 13 do protokołu kontroli.

Podatek od środków transportowych – osoby fizyczne

Wpływy z podatku od środków transportowych od osób fizycznych wyniosły w 2014 roku 98.959,40 zł i stanowiły 0,87% dochodów budżetowych (11.304.716,69 zł) natomiast na dzień 30 czerwca 2015 roku wpływy z ww. podatku wyniosły 52.008,00 zł i stanowiły 0,74% wykonanych dochodów budżetowych za ten okres (7.054.314,11 zł).

Zgodnie z rejestrem wymiarowym w kontrolowanej jednostce w roku 2014 i 2015 roku funkcjonowało odpowiednio 32 i 31 podatników podatku od środków transportowych będących osobami fizycznymi. Kontrolą objęto 8 podatników podatku od środków transportowych od osób fizycznych. Zbadano zgodność stawek zastosowanych przez podatników w deklaracjach ze stawkami uchwalonymi przez Radę Gminy Czastary. Zestawienie tabelaryczne zawierające podatników, przedmioty opodatkowania oraz stawki podatku stanowi załącznik nr 14 do protokołu kontroli.

Ustalenia kontroli:

Podatnicy złożyli deklaracje na 2014 i 2015 rok. W zakresie właściwego określenia momentu powstania i wygaśnięcia obowiązku podatkowego dla poszczególnych pojazdów stwierdzono:

(...)¹²

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w

Zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych w przypadku zmiany właściciela środka transportowego zarejestrowanego, obowiązek podatkowy ciąży na poprzednim właścicielu do końca miesiąca, w którym nastąpiło przeniesienie własności. Natomiast na podstawie ust. 4 powołanego artykułu obowiązek podatkowy, o którym mowa w ust. 1 i 2, powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku nabycia środka transportowego zarejestrowanego - od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został nabyty.

(...)¹³.

W zakresie weryfikacji składanych przez podatników podatku od środków transportowych deklaracji stwierdzono:

(...)¹⁴

Powyższe świadczy o tym, że organ podatkowy nie dokonywał weryfikacji danych wykazywanych w składanych przez podatników deklaracjach na podatek od środków transportowych.

Na podstawie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa organ podatkowy winien dokonywać czynności sprawdzających mających na celu ustalenie poprawności formalnej składanych deklaracji, jak również ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Zgodnie z art. 274a § 2 ww. ustawy w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

(...)¹⁵.

aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Zgodnie z art. 53 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa odsetki za zwłokę naliczane są od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności podatku lub terminu, w którym płatnik lub inkasent był obowiązany dokonać wpłaty podatku na rachunek organu podatkowego.

Natomiast art. 55 powołanej ustawy stanowi, że odsetki za zwłokę wpłacane są bez wezwania organu podatkowego. Jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę tę zalicza się proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę.

Podatek od środków transportowych – osoby prawne

Wpływy z podatku od środków transportowych od osób prawnych wyniosły w 2014 roku kwotę 16.430,00 zł i stanowiły 0,15% wykonanych dochodów budżetowych roku 2014, natomiast w I półroczu 2015 roku wpływy z ww. tytułu wyniosły 6.528,00 zł i stanowiły 0,09% wykonanych dochodów budżetowych za wskazany okres.

Zgodnie z rejestrem wymiarowym w kontrolowanej jednostce w roku 2014 i I półroczu 2015 roku funkcjonowały trzy osoby prawne będące podatnikami podatku od środków transportowych.

W uwagi na niski udział dochodów z tytułu podatku od środków transportowych od osób prawnych w dochodach budżetowych gminy, ryzyko naruszenia prawa w zakresie wymiaru i poboru podatku jest małe, w związku z tym odstąpiono od czynności kontrolnych w powyższym względzie.

5) Terminowość podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych

Podatek od nieruchomości

W sprawozdaniach Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych Gminy Czastary, sporządzonych za rok 2014 i I półrocze 2015 roku, wykazane zostały następujące kwoty zaległości w podatku od nieruchomości (§ 0310):

Zaległości z tytułu podatku od nieruchomości	Stan na 31.12.2014 rok	Stan na 30.06.2015 rok
osoby prawne	494.919,97	536.544,11
osoby fizyczne	17.620,09	18.391,54

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Zgodnie z prowadzoną ewidencją analityczną podatników podatku od nieruchomości i sporządzonymi na tej podstawie wykazami zaległości, na dzień 30 czerwca 2015 roku, zaległość w podatku od osób fizycznych wynosiła **18.284,54 zł**.

Inspektor ds. księgowości podatkowej Anna Trafarska wyjaśniła, że różnica 107 zł między kwotą zaległości wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S i przedłożonym wykazem zaległości wynika z zaksięgowanych w miesiącu lipcu 2015 roku zmian geodezyjnych i informacji podatkowych podatników, które miały wpływ na wysokość zaległości z tytułu I i II raty podatku. Wyjaśnienie stanowi załącznik nr 15 do protokołu kontroli.

Kontrola w zakresie windykacji zaległości w podatku od nieruchomości została przeprowadzona w oparciu o testy stanowiące załącznik nr 11 do protokołu kontroli.

Terminowość wpłat I i II raty poszczególnych podatków wraz z terminami wystawienia opomnień i tytułów wykonawczych stanowi załącznik nr 16 do protokołu kontroli.

w podatku od nieruchomości od osób prawnych

Zgodnie z przedłożonym wykazem zaległości na dzień 31 grudnia 2014 roku stwierdzono zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych w kwocie 494.919,97 zł na koncie 4 podatników, na dzień 30 czerwca 2015 roku kwota zaległości 536.544,11 zł pozostawała na koncie 8 podatników.

Sprawdzono 3 konta podatników na kwotę łączną zaległości 492.436,22 zł (2014 rok), co stanowi 99,5% ogółu zaległości na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na kwotę 535.107,11 zł (I półrocze 2015 roku), co stanowi 99,73% ogółu zaległości z tego tytułu na dzień 30 czerwca 2015 roku.

Stwierdzono, że 99% zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych stanowią zaległości dwóch podmiotów (...) ¹⁶. Zaległości powyższych podmiotów zostały objęte tytułami wykonawczymi.

Szczegółowe zestawienie wysłanych tytułów wykonawczych w związku z prowadzoną windykacją zaległości podatkowych objętych próbą stanowi załącznik nr 17 do protokołu kontroli.

w podatku od nieruchomości od osób fizycznych

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27S na dzień 31 grudnia 2014 roku stwierdzono zaległość z tego tytułu w kwocie 17.620,09 zł, na dzień 30 czerwca 2015 roku kwota zaległości wynosiła 18.391,54 zł.

Sprawdzono konta 10 podatników podatku od nieruchomości na kwotę łączną zaległości 9.511,00 zł (2014 rok), oraz na kwotę 11.463,50 zł (30 czerwiec 2015 rok).

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Szczegółowe zestawienie wysłanych upomnień i tytułów wykonawczych w związku z prowadzoną windykacją zaległości podatkowych objętych próbą stanowi załącznik nr 18 do protokołu kontroli.

Ustalenia kontroli

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że windykacja zaległości z podatku od nieruchomości w przypadku osób fizycznych w kilku przypadkach nie była prowadzona bieżąco:

(...)¹⁷.

Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137, poz. 1541 – uchylone z dniem 22 maja 2014 roku) - wierzyciel był obowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych, natomiast § 3 rozporządzenia stanowił o wysłaniu do zobowiązanego upomnienia, z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie siedmiu dni od dnia jego doręczenia, jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie określonym w decyzji lub wynikającym z przepisu prawa. Po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel winien był wystawić tytuł wykonawczy, który niezwłocznie kierował do właściwego miejscowo naczelnika urzędu skarbowego (§ 5 i 6).

Obecnie (do 31 grudnia 2015 roku) w powyższym zakresie obowiązuje rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 roku w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. z 2014 roku, poz. 656). Zgodnie z § 1 obowiązującego rozporządzenia - wierzyciel jest obowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty należności pieniężnych. Wierzyciel niezwłocznie doręcza zobowiązanemu upomnienie, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy (§ 5). Wierzyciel niezwłocznie wystawia tytuł wykonawczy, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy (§6).

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Podatek od środków transportowych

Biorąc pod uwagę dane w sprawozdaniach Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych Gminy Czastary, sporządzonych za 2014 rok i za I półrocze 2015 roku, wykazane zostały następujące kwoty zaległości w podatku od środków transportowych (§ 0340):

Zaległości z tytułu podatku od środków transportowych	Stan na 31.12.2014 rok	Stan na 30.06.2015 rok
osoby prawne	0,00	0,00
osoby fizyczne	66.692,50	74.529,90

Zgodnie z przedłożonym wykazem zaległości na dzień 30 czerwca 2015 roku zaległości z tytułu podatku od środków transportowych od osób fizycznych wynoszą **77.736,90 zł**. Inspektor ds. księgowości podatkowej Anna Trafarska, w powyższy zakresie wyjaśniła, że różnica 3.207,00 zł wynika z zaksięgowania w miesiącu lipcu 2015 roku trzech decyzji wymiarowych, wydanych w dniu 2 kwietnia 2015 roku po przeprowadzonym postępowaniu administracyjnym w sprawie określenia zobowiązania w podatku od środków transportowych na 2015 rok. Po zaksięgowaniu ww. decyzji I rata podatku od środków transportowych stała się wymagalna z dniem 17 lutego 2015 roku, co spowodowało zwiększenie zaległości o 3.207,00 zł.

Ponadto w trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w przedłożonym wykazie zaległości na dzień 30 czerwca 2015 roku, konto podatnika o numerze identyfikacyjnym (...) ¹⁸ wykazywało zaległość bieżącą w wysokości **1.683,00 zł**, natomiast zgodnie z zapisami na wydruku karty księgowej podatnika, podatnik w dniu 16 lutego 2015 roku dokonał wpłaty I i II raty podatku za 2015 rok (dowód księgowy 10/2015). Zatem na dzień 30 czerwca 2015 roku podatnik nie posiadał zadłużenia.

Zwraca się uwagę, że zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 208, poz. 1375), zadaniem komórki rachunkowości prowadzącej rachunkowość podatków jest w szczególności prowadzenie w księgach rachunkowych prawidłowej ewidencji przypisów, odpisów, wpłat, zwrotów i zaliczeń nadpłat z tytułu podatków.

Kontrola w zakresie windykacji zaległości w podatku od środków transportowych została przeprowadzona w oparciu o testy stanowiące załącznik nr 13 do protokołu kontroli.

Kontrolę terminowości podejmowanych czynności windykacyjnych przeprowadzono na podstawie wysłanych upomnień i tytułów wykonawczych.

Osoby fizyczne

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku kontrolujące stwierdziły, zgodnie z przedłożonym wydrukiem z ewidencji analitycznej, zaległość w podatku od środków transportowych od osób fizycznych w kwocie 66.692,50 zł, na koncie 7 podatników. Natomiast na dzień 30 czerwca 2015 roku zgodnie z powyższymi ustaleniami kwota zaległości wynosiła 76.053,90 zł i pozostawała na kontach 9 podatników.

Sprawdzono prowadzoną windykację zaległości na kontach 4 podatników, którzy na koniec 2014 roku posiadali łączną kwotę zaległości 59.448,00 zł, co stanowi 89,14% ogółu zaległości na 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 30 czerwca 2015 roku posiadali zaległości na łączną kwotę 70.415,40 zł, co stanowi 92,59% ogółu zaległości na koniec I półrocza 2015 roku.

Szczegółowe zestawienie wysłanych upomnień i tytułów wykonawczych w związku z prowadzoną windykacją zaległości podatkowych objętych próbą stanowi załącznik nr 19 do protokołu kontroli.

Ustalenia kontroli

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że w przypadku **podatnika o numerze identyfikacyjnym (...)**¹⁹, tytuł wykonawczy nr Fn.3160.3.1.2015, na zaległość z tytułu I i II raty 2014 roku (...)²⁰ wystawiono z kilkumiesięcznym opóźnieniem, w dniu 4 sierpnia 2015 roku (wpłynął do Urzędu Skarbowego w Wieruszowie w dniu 14 sierpnia 2015 roku).

Organ podatkowy winien prowadzić systematyczną kontrolę terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych i prowadzić postępowanie egzekucyjne zgodnie z przepisami obowiązującego obecnie rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych.

2. DOCHODY Z MAJĄTKU

Rada Gminy Czastary podjęła uchwałę nr XVI/92/2012 z dnia 29 grudnia 2012 roku w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania, wynajmowania lub użyczania na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony oraz zasad wydzierżawiania i wynajmowania po raz kolejny tych samych nieruchomości tym samym stronom (Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego z dnia 30 stycznia 2013 roku poz. 504).

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Test dotyczący ewidencji składników majątkowych stanowi załącznik nr 20 do protokołu kontroli.

2.1. Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości

Dochody ze sprzedaży nieruchomości lub ich części (w tym lokali)

2014 rok			I półrocze 2015 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
108.000,00	108.000,00	36.099,79	0,00	0,00	1.300,00

Sprzedaż nieruchomości o numerze ewidencyjnym 48/2 położonej w miejscowości Józefów, obręb Józefów, Gmina Czastary.

Uchwała nr XV/86/2004 Rady Gminy w Czastarach z dnia 21 października 2004 roku w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości rolnej o powierzchni 2.572m² położonej w miejscowości Józefów, oznaczonej numerem ewidencyjnym 48/2, w drodze przetargu.

W dniu 17 stycznia 2013 roku sporządzono operat szacunkowy z określenia szacunkowej wartości nieruchomości gruntowej niezabudowanej składającej się z działki nr 48/2 zlokalizowanej w miejscowości Józefów, Gmina Czastary. Wartość rynkowa prawa własności do gruntu została określona w wysokości 32.300,00 zł. Wyceny dokonał rzeczoznawca majątkowy Jacek Antosik nr uprawnień 1977.

Zarządzenie nr 9/2013 Wójta Gminy Czastary z dnia 25 marca 2013 roku w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości stanowiących własność Gminy Czastary przeznaczonych do sprzedaży w trybie przetargowym. W wykazie nieruchomości stanowiącym załącznik do powołanego zarządzenia ujęto nieruchomość gruntową niezabudowaną o numerze 48/2 o powierzchni 0,2572 ha, dla której prowadzona jest księga wieczysta SR1W/00085965/8. Brak planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Czastary. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czastary, działka nr 48/2 położona jest na terenach zabudowy mieszkaniowej. Cena nieruchomości **32.731,00 zł netto** plus należny podatek VAT 23%. Razem kwota **brutto 40.259,13 zł**. W wykazie ustalono termin złożenia wniosków przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości do dnia 15 maja 2013 roku.

Zgodnie z adnotacją umieszczoną na ogłoszeniu - wykaz wywieszono na tablicy ogłoszeń od dnia 29 marca 2013 roku do dnia 25 kwietnia 2013 roku. Ponadto stosowną informację o wywieszeniu wykazu nieruchomości zamieszczono również w prasie lokalnej (wycinek prasowy bez oznaczenia nazwy tygodnika, numeru oraz daty publikacji), na tablicy ogłoszeń właściwego sołectwa, oraz za pomocą kurendy, a także w dniu 3 kwietnia 2013 roku w BIP Urzędu Gminy Czastary.

W dniu 5 czerwca 2013 roku Wójt Gminy Czastary ogłosił pierwszy ustny przetarg nieograniczony na sprzedaż działki niezabudowanej nr 48/2, o powierzchni 0,2572 ha, położonej w miejscowości Józefów. Cenę wywoławczą ustalono w wysokości 32.731 zł netto, 40.259,13 zł brutto. Wysokość wadium wynosi 10% ceny wywoławczej tj. 3.273,10 zł, które należy wpłacić w pieniądzu do dnia 4 lipca 2013 roku. **Termin przetargu ustalono na dzień 8 lipca 2013 roku** na godz. 12.30 w siedzibie Urzędu Gminy w Czastarach.

Zgodnie z przepisem § 4 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2004 r., Nr 207, poz. 2108 ze zm., obecnie obowiązuje tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1490), właściwy organ ustala wysokość wadium, które nie może być niższe niż **5% ceny wywoławczej i wyższe niż 20% tej ceny**. Zwraca się uwagę, że zgodnie z obowiązującym wówczas art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2001 roku o cenach (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 385): cena – oznacza wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę; w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług oraz podatkiem akcyzowym. Zatem 10% ceny wywoławczej w tym przypadku wynosi 4.025,91 zł.

Informacje o przetargu zamieszczono na stronie internetowej Gminy w dniu 7 czerwca 2013 roku oraz zgodnie z pisemną adnotacją, na ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy od dnia 5 czerwca 2013 roku do dnia 8 lipca 2013 roku. Ogłoszenie ukazało się w prasie lokalnej (wycinek prasowy bez oznaczenia nazwy tygodnika, numeru oraz daty publikacji).

W dniu 26 czerwca 2013 roku zarządzeniem nr 16/2013 Wójt Gminy powołał komisję przetargową do przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność gminy, w składzie: Wiesław Bednarek – przewodniczący komisji, Marzena Kasprzak, Bożena Bak, Tadeusz Głowinkowski – członkowie komisji.

Zgodnie z Informacją o wyniku przedmiotowego przetargu – nikt nie wpłacił wadium w wyznaczonym w ogłoszeniu o przetargu terminie, w związku z tym przetarg na ww. nieruchomość nie doszedł do skutku. Zgodnie z adnotacją Wiesława Bednarka Sekretarza Gminy informację wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy oraz zamieszczono na stronie internetowej www.bip.czastary.pl od dnia 9 lipca 2013 roku na okres 7 dni.

Zarządzeniem nr 45/2013 z dnia 12 listopada 2013 roku Wójt Gminy, w związku z zakończeniem pierwszego przetargu ustnego nieograniczonego negatywnym wynikiem **obniżył cenę wywoławczą nieruchomości (netto) o 30%, tj. o kwotę 9.819,30 zł i przy sprzedaży w drodze drugiego przetargu ustnego nieograniczonego ustalił cenę wywoławczą (netto) w wysokości 22.911,70 zł**.

Wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, stanowiący załącznik nr 1 do zarządzenia nr 47/2013 z dnia 15 listopada 2013 roku Wójta Gminy, obejmuje między innymi działkę nr 48/2 o powierzchni 0,2572 ha, położoną w miejscowości Józefów, przeznaczoną do sprzedaży w trybie przetargowym – II przetarg, cena wywoławcza 22.911,70 zł netto plus należny podatek VAT 23%. W wykazie ustalono termin złożenia wniosków przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości do dnia 10 stycznia 2014 roku.

Zgodnie z adnotacją na wykazie, został wywieszony na tablicy ogłoszeń od dnia 29 listopada 2013 roku do dnia 20 grudnia 2013 roku. Ponadto stosowną informację o wywieszeniu wykazu nieruchomości zamieszczono również w dniu 28 listopada 2013 roku w prasie lokalnej (Tygodnik „Łącznik”), na tablicy ogłoszeń właściwego sołectwa, oraz za pomocą kurendy, a także w dniu 28 listopada 2013 roku w BIP Urzędu Gminy Czastary.

W dniu 17 stycznia 2014 roku potwierdzono aktualność operatu szacunkowego wykonanego 17 stycznia 2013 roku, z określenia wartości rynkowej prawa własności nieruchomości gruntowej nr 48/2, położonej w miejscowości Józefów.

W dniu 13 stycznia 2014 roku Wójt Gminy Czastary ogłosił drugi ustny przetarg nieograniczony na sprzedaż działki niezabudowanej nr 48/2, o powierzchni 0,2572 ha, położonej w miejscowości Józefów. Cenę wywoławczą ustalono w wysokości 22.911,70 zł netto, 28.181,39 zł brutto. Wadium w wysokości **2.292,00 zł** (10% ceny wywoławczej netto – zgodnie z ustaleniami powyżej wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej winno wynosić 2.818,14 zł), należy wpłacić w pieniądzu do dnia 12 lutego 2014 roku. **Termin przetargu ustalono na dzień 18 lutego 2014 roku** na godz. 10.30 w siedzibie Urzędu Gminy w Czastarach. W ogłoszeniu o przetargu podano, że po pierwszym przetargu zakończonym wynikiem negatywnym, wójt skorzystał z prawa wynikającego z art. 67 ust. 2 pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, do obniżenia ceny wywoławczej nieruchomości o 30%. **Nie podano terminu przeprowadzenia pierwszego przetargu, a zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 518 ze zm.), w razie ogłoszenia kolejnego przetargu lub rokowań w ogłoszeniu podaje się informacje zamieszczone w wykazie, czas, miejsce i warunki przetargu oraz terminy przeprowadzenia poprzednich przetargów.**

Informacje o przetargu zamieszczono na stronie internetowej Gminy w dniu 14 stycznia 2014 roku oraz zgodnie z oświadczeniem Renaty Góreckiej – podinspektora ds. gospodarki nieruchomościami, rolnictwa i zaopatrzenia w wodę, na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy od 13 stycznia 2014 roku do 18 lutego 2014 roku. Ogłoszenie ukazało się w prasie lokalnej „Łącznik” (brak daty publikacji) oraz zostało przekazane sołtysom.

Zarządzeniem nr 80/2014 z dnia 11 lutego 2014 roku Wójt Gminy powołał komisję przetargową do przeprowadzenia przetargów na zbycie i wydzierżawienie nieruchomości stanowiących własność gminy, w składzie: Wiesław Bednarek – przewodniczący komisji, Renata Górecka, Bożena Bak, Tadeusz Głowinkowski – członkowie komisji.

Protokół z przeprowadzonego drugiego ustnego przetargu nieograniczonego w dniu 18 lutego 2014 roku na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej, oznaczonej numerem działki 48/2 o powierzchni 0,2572 ha położonej w miejscowości Józefów, ujawnionej w księdze wieczystej nr SR1W/00085965/8, sporządzono dnia 19 lutego 2014 roku. **Wymagane w ogłoszeniu wadium wpłaciła jedna osoba. Cena wywoławcza 22.911,70 zł, postąpienie ustalono w wysokości 688,00 zł (3% ceny wywoławczej). Kwota uzyskana w przetargu to 23.599,70 zł netto plus podatek VAT 5.427,93 zł – łącznie 29.027,63 zł.**

Informację o wyniku przetargu, zgodnie z pisemną adnotacją, wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy oraz zamieszczono na stronie internetowej od dnia 21 lutego 2014 roku do dnia 3 marca 2014 roku.

Pismem z dnia 26 lutego 2014 roku Wójt Gminy poinformował nabywcę nieruchomości, że na dzień 10 marca 2014 roku godz. 10.00, ustalono termin zawarcia umowy sprzedaży działki nr 48/2 położonej w Józefowie.

W dniu 7 marca 2014 roku dokonano wpłaty za nabycie działki nr 48/2 w kwocie 26.735,63 zł (wyciąg bankowy 49, dowód księgowy 102/2014). Przeksięgowanie wadium 2.292,00 zł (dowód księgowy 103/2014).

W dniu 10 marca 2014 roku spisano w Kancelarii Notarialnej w Wieruszowie przed notariuszem Jolantą Kijak Akt notarialny Repertorium A Nr 1209/2014, którym przeniesiono prawo własności.

Według ustalonego stanu faktycznego, pierwszy przetarg na zbycie przedmiotowej nieruchomości - zakończony wynikiem negatywnym – odbył się w dniu 8 lipca 2013 roku. Zatem zgodnie z przepisem art. 39 ust. 1 ustawy o

gospodarce nieruchomościami, jeżeli pierwszy przetarg zakończył się wynikiem negatywnym, w okresie nie krótszym niż 30 dni, ale nie dłuższym niż 6 miesięcy, licząc od dnia jego zamknięcia, przeprowadza się drugi przetarg, w którym właściwy organ albo minister właściwy do spraw Skarbu Państwa, w odniesieniu do nieruchomości, o których mowa w art. 57 ust. 1, oraz do nieruchomości ujętych w ewidencji, o której mowa w art. 60a ust. 2 pkt 1, może obniżyć cenę wywoławczą nieruchomości ustaloną przy ogłoszeniu pierwszego przetargu, stosownie do art. 67 ust. 2 pkt 2.

Powołany przepis wprowadza ograniczenia czasowe odnośnie przeprowadzenia drugiego przetargu, w opisanym powyżej przypadku, 6-cio miesięczny termin liczony od zakończenia pierwszego przetargu upłynął w dniu 8 stycznia 2014 roku. Zatem – w świetle art. 39 ust. 1 ustawy – po dniu 8 stycznia 2014 roku należało zorganizować ponownie pierwszy przetarg na zbycie nieruchomości oznaczonej numerem 48/2, w którym cena wywoławcza ustalona zostałaby w wysokości nie niższej niż wartość nieruchomości (art. 67 ust. 2 pkt 1 ustawy).

Natomiast w dniu 13 stycznia 2014 roku ogłoszony został drugi przetarg ustny nieograniczony z ceną wywoławczą ustaloną z naruszeniem art. 67 ust. 2 pkt 1 ustawy, to jest w wysokości niższej niż wartość nieruchomości o 9.819,30 zł netto.

Zakup działki

Uchwała nr XXI/134/2013 Rady Gminy Czastary z dnia 10 lipca 2013 roku w sprawie wyrażenia zgody na nabycie do zasobu nieruchomości Gminy Czastary prawa własności nieruchomości gruntowej położonej w Czastarach, obręb 0001, oznaczonej ewidencyjnie jako działka nr 1576/9, o powierzchni 2,8551 ha za cenę 120.000,00 zł. W przedłożonym kontrolującym uzasadnieniu do projektu powyższej uchwały zapisano, że zakup przedmiotowej nieruchomości jest istotny dla Gminy ze względu na fakt jej położenia w bezpośredniej bliskości z nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Czastary oraz ze względu na fakt, że będzie ona odpowiednia do wykonania na niej planowanego kompleksu rekreacyjno-sportowego. Wójt Gminy w powołanym uzasadnieniu stwierdził, że cenę nabycia nieruchomości wskazaną w uchwale traktuje jako cenę maksymalną, która nie może zostać przekroczona w negocjacjach z właścicielem działki oraz że proponowana przez sprzedającego cena wyspecyfikowana w § 1 uchwały nie odbiega od cen nieruchomości tego typu na terenie gminy.

Rada Gminy Czastary w § 5 uchwały nr XVI/92/2012 z dnia 29 grudnia 2012 roku w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania, wynajmowania lub użyczania na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony oraz zasad wydzierżawiania i wynajmowania po raz kolejny tych samych nieruchomości tym samym stronom, postanowiła że warunki nabycia nieruchomości przez Gminę oraz warunki zamiany nieruchomości ustala się w drodze rokowań, za wyjątkiem nieruchomości nabywanych przez Gminę w drodze przetargów. Cena nieruchomości ustalona w drodze rokowań nie może być wyższa od wartości ustalonej przez rzeczoznawcę majątkowego.

Nie przedłożono kontrolującym operatu szacunkowego wykonanego dla przedmiotowej nieruchomości. A zgodnie z art. 156 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami - rzeczoznawca majątkowy sporządza na piśmie opinię o wartości nieruchomości w formie operatu szacunkowego.

Wójt Gminy Czastary wyjaśnił, że negocjując cenę kupna działki nr 1576/9 z jej właścicielem nie wykonano operatu szacunkowego, jednak w rzeczywistości wartość nieruchomości ustalona wg operatu szacunkowego jest w praktyce jedynie punktem wyjścia do negocjacji cenowych, może być po zaakceptowaniu przez obie strony faktyczną ceną, ale nie musi nią być. Wójt oświadczył, że negocjując cenę zakupu ww. nieruchomości dołożono wszelkich starań, aby uzyskać cenę najbardziej optymalną i korzystną z punktu widzenia interesów finansowych gminy. Decyzja o wysokości ceny poprzedzona była dokładną analizą rynku – wzięto pod uwagę ceny zakupu/sprzedaży użytków rolnych w I półroczu 2013 roku podawane przez GUS, przeanalizowano ceny podawane przez rzeczoznawców majątkowych w wycenach innych działek, których operaty były w posiadaniu urzędu, ceny użytków rolnych Agencji Rynku Rolnego i ceny gruntów w obrocie prywatnym na terenie naszej gminy i gmin sąsiednich. Na tej podstawie oceniono, że średnia cena 1ha gruntów rolnych III klasy waha się w granicach od 27.000 do 35.000 zł. Sprzedający przedstawił swoją cenę na poziomie 160.000 zł, uznano, że zaproponowana cena jest zbyt wysoka biorąc pod uwagę powyższe analizy i zaproponowano cenę 100.000 zł. Sprzedający uznał, że zaproponowana cena jest zbyt niska. Wójt oświadczył, że maksymalna cena, jaką gmina może zaoferować za powyższą nieruchomość to 120.000 zł, gdyż taką kwotę zaakceptowała w swojej uchwale Rada Gminy i taka kwota została zaakceptowana przez sprzedającego. Ponadto Wójt oświadczył, że grunt był dla Gminy szczególnie ważny ze względu na lokalizację, tj. centrum wsi, bezpośrednie sąsiedztwo z działkami, które są już własnością Gminy, i terenami szkolnymi, ponieważ działka jest przeznaczona pod budowę kompleksu rekreacyjno-sportowego. Wyjaśnienie Wójta Gminy stanowi załącznik nr 21 do protokołu kontroli.

Nie przedłożono kontrolującym protokołu z przeprowadzonych rokowań.

W dniu 10 lipca 2013 roku sporządzono umowę przedwstępną sprzedaży nieruchomości nr 1/2013. Strony uzgodniły cenę nieruchomości nr 1576/9 o powierzchni 2,8551 ha położonej w Czastarach w wysokości 120.000,00 zł.

Brak operatu szacunkowego określającego wartość rynkową przedmiotowej nieruchomości uniemożliwia stwierdzenie, czy Wójt Gminy kupując nieruchomość za kwotę 120.000,00 zł spełnił warunek określony przez Radę Gminy Czastary w § 5 uchwały nr XVI/92/2012 z dnia 29 grudnia 2012 roku.

W dniu 25 lipca 2013 roku spisano w Kancelarii Notarialnej w Wieluniu przed notariuszem Jolantą Tymura Akt notarialny Repertorium A.3822/2013, którym przeniesiono prawo własności przedmiotowej nieruchomości. Sprzedający potwierdza, że kwota 11.200 zł została zapłacona przez kupującego (potwierdzenie otrzymania gotówki w dniu 10 lipca 2013 roku Raport kasowy nr 3210.1.16.2013), **a pozostałą część ceny sprzedaży w kwocie 108.800,00 zł Gmina Czastary zobowiązuje się zapłacić w ratach: 35.000,00 zł w terminie do dnia 31 października 2013 roku, 73.800,00 zł w terminie do dnia 31 marca 2014 roku.**

Przelewu kwoty 35.000 zł na rzecz zbywcy nieruchomości dokonano w dniu 18 września 2013 roku (wyciąg bankowy nr 133, dokument księgowy nr 239/2013) oraz kwoty 73.800,00 zł w dniu 26 marca 2014 roku (wyciąg bankowy nr 46, dokument księgowy nr 67/2014). Przyjęcie środka trwałego do ewidencji w dniu 31 marca 2014 roku, nr dowodu 79/2014.

Zwraca się uwagę, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 roku w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. z 2011 r., Nr 298, poz. 1767), do kategorii kredytów i pożyczek zalicza się zobowiązania z tytułu umów, które nie są umowami kredytu ani umowami pożyczki, jednak ich konsekwencje są zbliżone do zobowiązań kredytowych czy pożyczkowych.

Należą do nich między innymi umowy sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach.

Zgodnie z Instrukcją sporządzania sprawozdań, stanowiącą załącznik nr 9 do obowiązującego wówczas rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247 ze zm.), w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji w układzie przedmiotowym, w wierszu kredyty i pożyczki prezentowane są zobowiązania - rozumiane jako zobowiązania wynikające z zaciągniętych kredytów i pożyczek, jak również z umów sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach (tzw. sprzedaż na raty) - § 2 ust. 1 pkt 2.

Ponadto w obowiązującym do dnia 31 grudnia 2013 roku stanie prawnym, dług publiczny spłacany wydatkami winien być uwzględniony przy obliczaniu wskaźnika zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego w oparciu o obowiązujący wówczas art. 170 ustawy o finansach publicznych.

Wartość długu publicznego - którego spłata dokona się z wydatków budżetowych - z tytułu przedmiotowej umowy sprzedaży, w której cena jest płatna w ratach, winna być uwzględniona w kwocie długu w Wieloletniej Prognozie Finansowej, a umowa sprzedaży winna być wykazana w Wykazie przedsięwzięć (zgodnie ze wzorem wieloletniej prognozy finansowej i wzorem wykazu przedsięwzięć określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego).

Art. 228 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych stanowi, że uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej może zawierać upoważnienie dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć.

Takiego upoważnienia udzieliła Wójtowi, Rada Gminy w Czastarach w uchwale nr XVIII/97/2013 z dnia 30 stycznia 2013 roku w sprawie uchwalenia WPF Gminy Czastary na lata 2013-2029 oraz w uchwale nr XXV/153/2013 z dnia 27 grudnia 2013 roku w sprawie uchwalenia WPF Gminy Czastary na lata 2013-2024.

Natomiast zgodnie z aktualną na dzień zawarcia umowy sprzedaży Wieloletnią Prognozą Finansową (uchwała Rady Gminy w Czastarach nr XX/132/2013 z dnia 24 czerwca 2013 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czastary) nie wprowadzono zobowiązań wynikających z analizowanej transakcji ani w załączniku nr 1 stanowiącym między innymi prognozy wydatków i długu gminy na lata 2013-2029, ani w załączniku nr 2 stanowiącym wykaz przedsięwzięć na lata 2013-2016. Nie dokonano również stosownych zapisów w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2014-2024 wprowadzonej w życie uchwałą Rady Gminy nr XXV/153/2013 z dnia 27 grudnia 2013 roku, ani w zmianie WPF wprowadzonej uchwałą nr XXVI/170/2014 z dnia 18 marca 2014 roku.

Zatem Wójt Gminy podpisał ww. umowę sprzedaży, w której cena jest płatna w ratach – wieloletnią – bez formalnego upoważnienia organu stanowiącego.

Uchwałą, w której Rada Gminy może zamieścić unormowania w zakresie upoważnienia do zaciągania zobowiązań wieloletnich oraz limitu wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia w poszczególnych latach jest zgodnie z art. 226-230 ustawy o finansach publicznych uchwała o wieloletniej prognozie finansowej.

Kserokopie potwierdzone za zgodność z oryginałem: uchwały nr XXI/134/2013 Rady Gminy Czastary z dnia 10 lipca 2013 roku, aktu notarialnego Repertorium A.3822/2013 z dnia 25 lipca 2013 roku, uchwały nr XX/132/2013 Rady Gminy w Czastarach z dnia 24 czerwca 2013 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czastary, uchwały nr XXV/153/2013 Rady Gminy Czastary z dnia 27 grudnia 2013 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czastary, uchwały nr XXVI/170/2014 Rady Gminy Czastary z dnia 18 marca 2014 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czastary stanowią akta kontroli nr 1.

2.2. Dochody z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

Dochody z użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

2014 rok			I półrocze 2015 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
2.670,00	2.670,00	2.670,00	2.670,00	2.670,00	2.670,00

W okresie objętym kontrolą nie przekazywano nieruchomości w użytkowanie wieczyste. Zgodnie z przedłożonym rejestrem - w kontrolowanym okresie było 7 użytkowników wieczystych. Ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 30 czerwca 2015 roku wynika, że nie ma zaległości z tytułu opłaty za użytkowanie wieczyste. W zakresie terminowości i wysokości opłat skontrolowano 4 użytkowników wieczystych:

- działki nr 870/2 i 902/2 o powierzchni 0,2208 ha (w części 0,237 całości) położone w Czastarach - prawo użytkowania wieczystego przeniesione aktem notarialnym Repertorium A 2564/2005 z dnia 3 czerwca 2005 roku. Ostatnia aktualizacja opłaty rocznej GN.7224-3-3/09 z dnia 2 grudnia 2009 roku ustalająca wysokość opłaty na kwotę 71,10 zł rocznie, co stanowiło 1% wartości nieruchomości w części udziału (30.000,00 x 0,237 x 1%), określonej w operacie szacunkowym przez rzeczoznawcę majątkowego na dzień 17 listopada 2009 roku. Za 2014 rok opłata wniesiona została w dniu 14 marca 2014 roku, za 2015 rok w dniu 20 marca 2015 roku,

- działka nr 123 o powierzchni 0,2000 ha położona w Józefowie - oddana w użytkowanie wieczyste aktem notarialnym Repertorium A nr 4400/99 z dnia 29 września 1999 roku. Ostatnia aktualizacja opłaty rocznej GN.7224-3-5/09 z dnia 2 grudnia 2009 roku ustalająca wysokość opłaty na kwotę 531,00 zł rocznie, co stanowiło 3% wartości nieruchomości 17.700,00 zł, określonej w operacie szacunkowym przez rzeczoznawcę majątkowego na dzień 17 listopada 2009 roku. Za 2014 rok opłata wniesiona została w dniu 31 marca 2014 roku, za 2015 rok w dniu 31 marca 2015 roku,

- działki nr 83/1, 870/3, 902/3 o łącznej powierzchni 0,0558 ha położone w Czastarach - prawo użytkowania wieczystego przeniesione aktem notarialnym Repertorium A nr 4132/2000 z dnia 12 października 2000 roku. Ostatnia aktualizacja opłaty rocznej GN.7224-3-7/09 z dnia 12 grudnia 2009 roku ustalająca wysokość opłaty na kwotę 210,00 zł rocznie, co stanowiło 3% wartości nieruchomości 7.000,00 zł, określonej w operacie szacunkowym przez rzeczoznawcę majątkowego na dzień 17 listopada 2009 roku. Za 2014 rok opłata wniesiona została w dniu 31 marca 2014 roku, za 2015 rok w dniu 31 marca 2015 roku,

- działki nr 83/2, 870/4 i 902/4 o łącznej powierzchni 0,5384 ha położone w Czastarach – oddane w użytkowanie wieczyste aktem notarialnym Repertorium A nr 33/95 z dnia 16 stycznia 1995 roku. Ostatnia aktualizacja opłaty rocznej GN.7224-3-6/09 z dnia 2 grudnia 2009 roku ustalająca wysokość opłaty na kwotę 1.629,00 zł rocznie, co stanowiło 3% wartości nieruchomości 54.300,00 zł, określonej w operacie szacunkowym przez rzeczoznawcę majątkowego na dzień 17 listopada 2009 roku. Za 2014 rok opłata wniesiona została w dniu 31 marca 2014 roku, za 2015 rok w dniu 31 marca 2015 roku.

Ustalenia kontroli

W wybranej losowo próbie w kontrolowanym okresie stwierdzono terminowe dokonywanie płatności z tytułu opłat rocznych za użytkowanie wieczyste. Wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości objętych kontrolą była aktualizowana w 2009 roku. Wójt Gminy złożył pisemne oświadczenie, stanowiące załącznik nr 22 do protokołu kontroli, w którym poinformował, że aktualizacja wysokości rocznych opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gminnych zostanie wykonana do końca 2015 roku na podstawie wartości nieruchomości określonej przez rzeczoznawcę majątkowego.

Stwierdzono, że kontrolowana jednostka nie prowadziła ewidencji analitycznej w zakresie ww. użytkowników wieczystych. Przedłożono jedynie zestawienia wpłat poszczególnych użytkowników wieczystych w poszczególnych latach, zawierające imię i nazwisko, termin płatności, kwotę oraz datę wpływu, nie ma sald z lat poprzednich, ani salda bieżącego roku. Zatem nie prowadzono ewidencji analitycznej do konta 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych, w zakresie należności z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste w sposób umożliwiający ustalenie rozrachunków z poszczególnymi osobami. **Zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 289), ewidencję szczegółową należy prowadzić według dłużników, w sposób pozwalający na ustalenie stanu należności i nadpłat.**

2.3. Dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości

Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych

2014 rok			I półrocze 2015 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
60.000,00	60.000,00	49.520,82	49.000,00	49.000,00	23.362,84

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych, zaległości z tytułu najmu i dzierżawy (rozdział 70005 § 0750) na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 30 czerwca 2015 roku wynosiły 7.205,68 zł.

Z przedłożonej ewidencji wynika, że w kontrolowanym okresie obowiązywało 10 umów najmu i dzierżawy składników majątkowych. W kontrolowanym okresie zawarto jedną nową umowę dzierżawy. W zakresie badania prawidłowości zawierania umów skontrolowano jedną zawartą umowę oraz sprawdzono 5 umów w zakresie terminowości regulowania wpłat z tytułu czynszu dzierżawy, w tym 4 zawarte w okresie wcześniejszym:

- umowa dzierżawy nr 2/D/2011 z dnia 1 października 2011 roku części działki nr 1573 o powierzchni 54m² położonej w Czastarach, zawarta na czas określony od 1 października 2011 roku do 30 września 2021 roku; roczny czynsz dzierżawny w wysokości 1.080,00 zł netto, 1.328,40 zł brutto płatny w dwóch ratach: do 15 marca i 15 września każdego roku. Czynsz na 2014 rok w wysokości 1.449,28 zł brutto wpłacono w dniu 10 marca 2014 roku (724,64 zł) i w dniu 9 września 2014 roku (724,64 zł). W 2015 roku czynsz bez zmian (średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2014 roku w stosunku do 2013 roku wyniósł 100,0), I ratę wpłacono w dniu 10 marca 2015 roku,

- umowa dzierżawy nr 3/D/2011 z dnia 1 października 2011 roku części działki nr 1573 o powierzchni 155m² położonej w Czastarach, zawarta na czas określony od 1 października 2011 roku do 30 września 2021 roku; roczny czynsz dzierżawny w wysokości 20,00 zł netto, 24,60 zł brutto za 1m² (3.813,00 zł brutto) płatny w dwóch ratach: do 15 marca i 15 września każdego roku. Czynsz na 2014 rok w wysokości 4.159,98 zł brutto wpłacono w dniu 14 marca 2014 roku (2.079,99 zł) oraz w dniu 15 września 2014 roku (2.079,99 zł). W 2015 roku czynsz bez zmian (średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2014 roku w stosunku do 2013 roku wyniósł 100,0), I ratę wpłacono terminowo,

- umowa dzierżawy nr 4/D/2011 z dnia 1 października 2011 roku części działki nr 1573 o powierzchni 42m² położonej w Czastarach, zawarta na czas określony od 1 października 2011 roku do 30 września 2021 roku; roczny czynsz dzierżawny w wysokości 840,00 zł netto, 1.033,20 zł brutto płatny w dwóch ratach: do 15 marca i 15 września każdego roku. Czynsz na 2014 rok w wysokości 1.127,22 zł brutto wpłacono w dniu 14 marca 2014 roku (563,61 zł) i w dniu 15 września 2014 roku (563,61 zł). W 2015 roku czynsz bez zmian (średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2014 roku w stosunku do 2013 roku wyniósł 100,0), I ratę wpłacono w dniu 16 marca 2015 roku,

- umowa dzierżawy nr 5/D/2011 z dnia 1 października 2011 roku części działki nr 1573 o powierzchni 120m² położonej w Czastarach, zawarta na czas określony od 1 października 2011 roku do 30 września 2021 roku; roczny czynsz dzierżawny w wysokości 2.400,00 zł netto, 2.952,00 zł brutto płatny w dwóch ratach: do 15 marca i 15 września każdego roku. Czynsz na 2014 rok w wysokości 3.220,64 zł brutto wpłacono w dniu 13 marca 2014 roku (1.610,32 zł) i w dniu 9 września 2014 roku (1.610,32 zł). W 2015 roku czynsz bez zmian (średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2014 roku w stosunku do 2013 roku wyniósł 100,0), I ratę wpłacono terminowo,

- umowa dzierżawy nr 2/D/2014 z dnia 1 października 2014 roku części działki nr 229/4 o powierzchni 0,2000 ha położonej w Radostowie Pierwszym, zawarta na czas określony od dnia 1 października 2014 roku do dnia 30 września 2019 roku; czynsz dzierżawny w wysokości 0,95 zł za 1 ar gruntu (19,00 zł) miesięcznie, płatny do ostatniego dnia każdego miesiąca. Uchwała nr XXVIII/181/2014 Rady Gminy Czastary z dnia 23 czerwca 2014 roku w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie w trybie bezprzetargowym na okres 5 lat części działki 229/4 o powierzchni 0,2000 ha w Radostowie Pierwszym z przeznaczeniem na cele rolne. **Nie przedłożono kontrolującym wykazu nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia, który obejmowałby przedmiotową nieruchomość.** Jak oświadczyła Renata Górecka inspektor ds.

gospodarki nieruchomościami, rolnictwa i zaopatrzenia w wodę, nie sporządzono wykazu, ponieważ ww. część działki wydierżawiana była w drodze bezprzetargowej, tej samej osobie, na czas określony i mylnie zinterpretowano przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami. Czynsz dzierżawny za 2014 rok oraz I półrocze 2015 roku wpłacono terminowo.

Zaległość wykazana w sprawozdaniach Rb-27S w wysokości 7.205 zł dotyczyła jednego dzierżawcy. Umowa dzierżawy nr 1/D/2012 z dnia 2 kwietnia 2012 roku pomieszczenia na sklep o powierzchni użytkowej 75,3m² oraz części nieruchomości nr 142/2 o powierzchni 137m² niezbędnej do korzystania ze sklepu, zawarta na czas określony od dnia 2 kwietnia 2012 roku do dnia 29 grudnia 2016 roku, w wyniku przeprowadzonego przetargu nieograniczonego, czynsz dzierżawny płatny do końca każdego miesiąca 510,00 zł netto, 627,30 zł brutto. Rozwiązanie umowy dzierżawy z dniem 1 października 2013 roku. Zgodnie z przedłożonym wykazem, zaległość z tytułu powyższej umowy wynosi 1.951,53 zł plus należne odsetki za okres od lipca do września 2013 roku. Przedłożono Nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Wieluniu Sygn. akt I Nc 292/14 z dnia 24 lutego 2014 roku na kwotę 1.951,53 zł wraz z ustawowymi odsetkami (klauzula wykonalności w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 8 maja 2014 roku). Wcześniej obowiązywała umowa dzierżawy z dnia 10 grudnia 2009 roku, na okres do dnia 29 grudnia 2011 roku. Zgodnie z przedłożonym wykazem zaległości, zaległość z tytułu powyższej umowy wynosi 5.254,15 zł plus należne odsetki za okres od kwietnia 2011 roku do marca 2012 roku (od stycznia do marca 2012 roku bezumowne korzystanie z nieruchomości). Przedłożono Nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Wieluniu Sygn. akt I Nc 39/13 z dnia 18 marca 2013 roku na kwotę 5.254,15 zł wraz z ustawowymi odsetkami (klauzula wykonalności w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 lipca 2013 roku). Postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wieluniu (wpłynęło dnia 4 września 2015 roku) o przyłączeniu wierzyciela w sprawie JS Km 1863/15 Gminę Czastary do toczącej się egzekucji z nieruchomości stanowiącej własność dłużnika.

Ustalenia kontroli

Ustalono, że w przypadku umowy dzierżawy zawartej w kontrolowanym okresie jednostka nie zachowała procedury oddania nieruchomości w dzierżawę, w zakresie obowiązku podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę, stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Stwierdzono, że kontrolowana jednostka nie prowadziła ewidencji analitycznej w zakresie ww. dzierżawców, przedłożono jedynie zestawienia wpłat poszczególnych dzierżawców w poszczególnych latach, zawierające imię i nazwisko, termin płatności, kwotę brutto i netto oraz datę wpływu, nie ma sald z lat poprzednich, ani salda bieżącego roku. W zakresie ewidencji zobowiązań pozostających do zapłaty przedłożono kontrolującym zestawienie faktur Vat, które nie zostały uregulowane. Sposób prowadzenia dokumentacji nie pozwala jednoznacznie stwierdzić, czy wykazana kwota zaległości jest właściwie ustalona, ponieważ nie ma ciągłości zapisów z roku na rok. Zatem nie prowadzono ewidencji analitycznej do konta 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych, w zakresie należności z tytułu czynszu za dzierżawę i najem w sposób umożliwiający ustalenie rozrachunków z poszczególnymi osobami. **Zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami**

Rzeczypospolitej Polskiej, ewidencję szczegółową należy prowadzić według dłużników, w sposób pozwalający na ustalenie stanu należności i nadpłat.

2.4. Inne dochody

Gmina Czastary w kontrolowanym okresie nie osiągała dochodów z tytułu opłaty adiacenckiej i opłaty planistycznej. Rada Gminy Czastary nie uchwaliła stawki procentowej opłaty adiacenckiej. Kontrolowana jednostka nie posiada obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego.

VIII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

1. WYDATKI NA ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ - 2014 ROK

1.1. Informacje ogólne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czastarach jest jednostką organizacyjną Gminy Czastary i działa na zasadach przewidzianych przez przepisy prawa dla jednostek budżetowych.

Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czastarach uchwalony został uchwałą nr XVI/93/2012 Rady Gminy Czastary z dnia 29 grudnia 2012 roku. Poprzednio w powyższej kwestii obowiązywała uchwała nr XXII/129/2009 Rady Gminy w Czastarach z dnia 20 sierpnia 2009 roku w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czastarach.

Z dniem 1 maja 1990 roku na Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czastarach powołano Ewę Wieczorek.

Uchwałą nr IX/56/91 z dnia 5 kwietnia 1991 roku Rada Gminy w Czastarach upoważniła Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czastarach do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie wykonywanych zadań zleconych, decyzji w celu wykonania zadań własnych gminy oraz własnych o charakterze obowiązkowym.

1.2. Wydatki na zadania z zakresu pomocy społecznej

Wykonanie zadań finansowych w 2014 roku

Wyszczególnienie	2014 rok (zł)
Dział 852 Rozdział 85203 (Ośrodki wsparcia)	0,00
Dział 852 Rozdział 85204 (Rodziny zastępcze)	2.597,42
Dział 852 Rozdział 85213 (Składki na ubezpieczenie zdrowotne płacone za osoby pobierające świadczenia)	10.726,97
Dział 852 Rozdział 85214 (zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego)	80.264,07
Dział 852 Rozdział 85215 (Dodatki mieszkaniowe)	1.891,14
Dział 852 Rozdział 85217 (Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej)	0,00
Dział 852 Rozdział 85218 (Koszty utrzymania Powiatowych Centrów)	0,00

Pomocy Rodzinie)	
Dział 852 Rozdział 85219 (Koszty utrzymania Ośrodków Pomocy Społecznej)	321.544,63
Dział 852 Rozdział 85231 (Pomoc dla uchodźców).	0,00
Dział 852 Rozdział 85278 (Usuwanie skutków klęsk żywiołowych).	0,00
Dział 852 Rozdział 85295 Pozostała działalność.	61.778,07

X – Uwaga – uzupełnić o inne zadania realizowane w kontrolowanej jednostce

Dane o wykonaniu rzeczowym zadań z zakresu pomocy społecznej, zawarto w załączniku nr 23 do protokołu kontroli.

Kontrolą prawidłowości w zakresie udzielonych świadczeń z pomocy społecznej objęto wrywkowo dokumentację dotyczącą zasiłków stałych i okresowych. Wykaz badanych decyzji przyznających zasiłki stały i okresowy stanowi załącznik nr 24 do protokołu kontroli.

Ustalenia kontroli

Zasiłki stałe i okresowe ustalane były zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, poz. 182 ze zm.) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 roku, poz. 823).

Ww. świadczenia przyznawano w formie decyzji administracyjnej.

Objęte kontrolą zasiłki stałe ustalono zgodnie z art. 37 ust. 2 ww. ustawy o pomocy społecznej, w przypadku osoby samotnie gospodarującej w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a faktycznym dochodem tej osoby, w przypadku osoby w rodzinie – w wysokości różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie. Kwota zasiłku stałego nie przekraczała maksymalnej kwoty zasiłku stałego, wynoszącego od dnia 1 października 2012 roku, zgodnie z ww. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 roku - 529,00 zł.

Objęte kontrolą zasiłki okresowe ustalono zgodnie z art. 38 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej: w przypadku osoby samotnie gospodarującej w wysokości nie mniejszej niż 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a faktycznym dochodem tej osoby, w przypadku rodziny w wysokości nie mniejszej niż 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym rodziny, a faktycznym dochodem tej rodziny.

Przyznanie zasiłków okresowych i stałych poprzedzone było przeprowadzeniem przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czastarach wywiadu środowiskowego, mającego na celu zbadanie aktualnej sytuacji materialnej, rodzinnej i zdrowotnej świadczeniobiorcy. Ponadto gromadzone są dokumenty przedstawiające sytuację zdrowotną, finansową bądź losową każdego ubiegającego się o pomoc społeczną.

2. WYDATKI (DOTACJE) NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZLECONYCH NA PODSTAWIE UMOWY JEDNOSTKOM SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH – 2014 ROK

Kontrolowana jednostka w 2014 roku udzieliła na rzecz Gminnego Klubu Sportowego w Czastarach dotacji w kwocie 30.000,00 zł. Odstąpiono od kontroli.

3. WYDATKI OSOBOWE

3.1. Wydatki na wynagrodzenia - 2014 rok

Prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki

Zarządzeniem Nr 87/2009 Wójta Gminy Czastary z dnia 26 maja 2009 roku ustalono regulamin wynagradzania pracowników w Urzędzie Gminy Czastary.

Ww. regulamin wynagradzania określa wymagania kwalifikacyjne oraz warunki wynagradzania pracowników Urzędu Gminy, warunki i sposób przyznawania dodatków funkcyjnych i specjalnych oraz warunki przyznawania i wypłacania nagród innych niż nagroda jubileuszowa. Wymagania kwalifikacyjne ustalono na poziomie wymagań minimalnych określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (tekst jednolity z 2013 r., poz. 1050 ze zm.). Obecnie istnieje tekst jednolity z 2014 r., poz. 1786).

W okresie objętym kontrolą za prawidłowość i kompletność akt osobowych pracowników oraz za sporządzanie dokumentów dotyczących wypłat wynagrodzeń odpowiedzialność ponosiła – zgodnie z zakresem czynności – Mieczysława Burak – inspektor ds. kadr i płacy. Stan zatrudnienia w administracji Urzędu Gminy na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosił 27 osób zatrudnionych na 25,63 etatach.

Kontrolą prawidłowości przyznanych wynagrodzeń objęto dokumenty za okres od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku niżej wymienionych pracowników Urzędu Gminy:

- Dariusz Rejman – Wójt,
- Elżbieta Augustyniak – skarbnik,
- Wiesław Bednarek – sekretarz,
- Aleksandra Ostrycharz – Płonka – inspektor ds. wymiaru podatków i opłat,
- Anna Olejniczak – inspektor ds. księgowości budżetowej,
- Magdalena Wabnic – kierownik referatu organizacyjno – administracyjnego,
- Bożena Bak – kierownika referatu infrastruktury i ochrony środowiska,
- Tadeusz Głowinkowski – inspektor ds. gospodarki mieszkaniowej, komunalnej i dróg lokalnych.

Na podstawie list płac, kart wynagrodzeń, umów o pracę i innych dokumentów zgromadzonych w teczkach akt osobowych stwierdzono:

- prawidłowe zastosowanie w angażach dla poszczególnych stanowisk pracy kategorii zaszeregowania i stawek dodatku funkcyjnego, z uwzględnieniem wymagań kwalifikacyjnych,
- kwoty składników płac wykazane w angażach dla kontrolowanych stanowisk pracy mieściły się w przedziałach poszczególnych kategorii zaszeregowania i w stawkach dodatku funkcyjnego,
- wynagrodzenie Wójta Gminy Czastary ustalone zostało przez Radę Gminy Czastary uchwałą nr XVIII/100/2013 z dnia 30 stycznia 2013 roku. Na mocy wyżej powołanej uchwały wynagrodzenie kierownika kontrolowanej jednostki kształtowało się w następującej wysokości:

- wynagrodzenie zasadnicze 4.510,00 zł,
- dodatek funkcyjny 1.500,00 zł,
- dodatek specjalny 1.202,00 zł (w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego)
- dodatek stażowy 902,00 zł (w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego)

Łącznie: 8.114,00 zł

Uchwałą nr II/11/2014 z dnia 22 grudnia 2014 roku Rada Gminy Czastary ustaliła ponownie wynagrodzenie dla Wójta Gminy Czastary (uchwała obowiązuje od dnia 27 listopada 2014 roku) w następującej wysokości:

- wynagrodzenie zasadnicze 4.810,00 zł,
- dodatek funkcyjny 1.500,00 zł,
- dodatek specjalny 1.262,00 zł (w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego)
- dodatek stażowy 962,00 zł (w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego)

Łącznie : 8.534,00 zł

- karty wynagrodzeń oraz listy płac pracowników kontrolowanej jednostki prowadzone były komputerowo. Kontroli poddano listy płac za miesiące: marzec, lipiec i październik 2014 roku. Stwierdzono zgodność dokonanych wypłat z zapisami w angażach pracowniczych i na kartach wynagrodzeń.

Ponadto kontrolujące ustaliły, iż do okresu zatrudnienia Wójta wliczono okres prowadzenia przez niego działalności gospodarczej, co miało przełożenie na wielkość dodatku stażowego liczonego od miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Zgodnie z kartą wynagrodzeń za 2014 rok, ww. uchwałami oraz niżej wymienionymi listami płac, w roku 2014 dodatek stażowy dla Wójta liczony był w wysokości 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

W myśl przepisów ustawy Kodeks pracy z dnia 26 czerwca 1974 (tekst jednolity z 1998 r., Dz.U. nr 21, poz. 94 ze zm. – obecnie obowiązuje tekst jednolity z 2014 r., poz. 1502 ze zm.), okres prowadzenia działalności gospodarczej nie jest okresem zatrudnienia, bowiem zgodnie z art. 2 przedmiotowej ustawy pracownikiem jest osoba zatrudniona na podstawie: umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę. Ponadto na podstawie art. 22 § 1 ww. ustawy - przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Działalność gospodarcza natomiast jest odmiennym rodzajem aktywności zarobkowej uregulowanym w odrębnym akcie prawnym, tj. w ustawie z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity z 2015 r. poz. 584 ze zm.) z przepisów której wynika, że prowadzenie działalności gospodarczej nie może być uznane za tożsame z pracowniczym stosunkiem podporządkowania.

Mając na uwadze powyższe oraz dokumenty źródłowe w postaci świadectw pracy z poprzednich okresów zatrudnienia ww. osoby ustalono, że na dzień **1 stycznia 2014 roku staż pracy Wójta Gminy Czastary wynosił 9 lat, 7 miesięcy i 16 dni; 10 lat stażu pracy minęło w dniu 16 maja 2014 roku.** W związku z powyższym przedmiotowy dodatek stażowy za miesiące od stycznia do maja 2014 roku winien być liczony w wysokości 9% od wynagrodzenia zasadniczego, natomiast od miesiąca czerwca do miesiąca grudnia 2014 roku w wysokości 10%. (...) ²¹

Zgodnie z art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 ze zm., obecnie istnieje tekst jednolity z 2014 r., poz. 1202), do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę, nagrody jubileuszowej i jednorazowej odprawy w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy wlicza się wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze. Natomiast art. 43 ust. 1 określa, że w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu pracy.

Na podstawie ww. przepisów prawa zastosowanie znajdują przepisy art. 174 § 2 Kodeksu pracy, które wyłączają okres nieświadczenia pracy na skutek udzielonego urlopu bezpłatnego z okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

Ponadto zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych , tj. § 7 pkt 1 - dodatek za wieloletnią pracę jest wypłacany w terminie wypłaty wynagrodzenia: począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym pracownik nabył prawo do dodatku lub wyższej stawki dodatku, jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca; za

²¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

dany miesiąc, jeżeli nabycie prawa do dodatku lub wyższej stawki dodatku nastąpiło pierwszego dnia miesiąca.

Uwzględniając wysokość wynagrodzenia zasadniczego Wójta Gminy Czastary na przestrzeni 12-stu miesięcy 2014 roku ustalono, iż w skali roku przedmiotowy dodatek stażowy został **zawyżony o 5.667,50 zł**, co wynika z następujących wyliczeń:

Miesiące	Wynagrodzenie zasadnicze (w zł)	Staż w wysokości 20% stażu	Staż w wysokości		Różnica
			9%	10%	
Styczeń	4.510,00	902,00	405,90	x	496,10
Luty	4.510,00	902,00	405,90	x	496,10
Marzec	4.510,00	902,00	405,90	x	496,10
Kwiecień	4.510,00	902,00	405,90	x	496,10
Maj	4.510,00	902,00	405,90	x	496,10
Czerwiec	4.510,00	902,00	x	451,00	451,00
Lipiec	4.510,00	902,00	x	451,00	451,00
Sierpień	4.510,00	902,00	x	451,00	451,00
Wrzesień	4.510,00	902,00	x	451,00	451,00
październik	4.510,00	902,00	x	451,00	451,00
Listopad	4.510,00	902,00	x	451,00	451,00
Grudzień	4.810,00	962,00	x	481,00	481,00
Razem	54.420,00	10.884,00	2.029,50	3.187,00	5.667,50

Szczegółowe wyliczenie stażu pracy Wójta Gminy Czastary stanowi załącznik nr 25 do protokołu kontroli.

Świadectwa pracy z poprzednich okresów zatrudnienia Wójta Gminy Czastary stanowią akta kontroli nr 2.

Wypłata odpraw i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

W badanym okresie kontrolowana jednostka nie dokonywała wypłat odpraw i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

4. WYDATKI INWESTYCYJNE

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych w latach 2013 – 2014

Zestawienie planowanych i zrealizowanych wydatków inwestycyjnych w latach 2013 – 2014 w Gminie Czastary stanowi załącznik nr 26 do protokołu kontroli.

Źródła finansowania realizowanych inwestycji w latach 2013-2014

W 2013 roku źródła finansowania inwestycji w Gminie Czastary przedstawiały się następująco: środki budżetu gminy 252.695,24 zł; dotacja w wysokości 2.600,00 zł z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi; kredyty i pożyczki – 0,00 zł.

W 2014 roku źródła finansowania inwestycji to: środki z budżetu gminy w wysokości 486.269,25 zł; dotacje: w kwocie 218.355,00 zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, w kwocie 54.500,00 zł z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego; kredyty i pożyczki w wysokości 2.136.374,00 zł, w tym z BGK 1.138.720,00 zł.

Wykaz zadań inwestycyjnych planowanych i wykonanych w okresie 2013-2014 stanowi załącznik nr 27 do protokołu kontroli.

Ewidencja księgową wydatków inwestycyjnych

Finansowanie wydatków inwestycyjnych odbywa się z rachunku podstawowego jednostki, natomiast ewidencja ponoszonych kosztów na realizację inwestycji ujmowana jest na koncie 080 - inwestycje, do którego prowadzona jest ewidencja analityczna, co pozwala wyodrębnić ponieszone koszty na poszczególne inwestycje. Po ukończeniu inwestycji poniesione koszty z konta 080 przeksięgowywane są na konto 011 – środki trwałe, następuje przyjęcie na stan środka trwałego uzyskanego z tytułu zrealizowania inwestycji. Ewidencja syntetyczna prowadzona jest komputerowo, a ewidencja analityczna prowadzona jest ręcznie.

Organizacja procesu inwestycyjnego (planowanie i nadzór)

Zadania inwestycyjne do realizacji w Gminie Czastary przyjmowane są w uchwale budżetowej.

Zgodnie z zakresem czynności i obowiązków Sekretarza Gminy Wiesława Bednarka, do zadań na tym stanowisku należy prowadzenie spraw inwestycyjnych gminy oraz prowadzenie i nadzorowanie spraw związanych z zamówieniami publicznymi.

Kontrola realizacji wybranych inwestycji

„Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Czastary z częściową wymianą instalacji sieci wodociągowej azbestowo-cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem użytkowania rur A-C Zadanie 3 – Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej”

Zabezpieczenie środków na realizację inwestycji oraz limity zobowiązań

W Wykazie przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czastary, uchwalonej uchwałą nr XVIII/97/2013 Rady Gminy Czastary z dnia 30 stycznia 2013 roku, ujęto przedsięwzięcie Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Czastary z częściową wymianą instalacji sieci wodociągowej azbestowo-cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem użytkowania rur A-C Zadanie 3, okres realizacji 2013-2014, limit wydatków w roku 2013 w wysokości 10.959,00 zł, limit wydatków w roku 2014 w wysokości 4.098.462,00 zł, łączne nakłady finansowe 4.109.421,00 zł, **limit zobowiązań 10.959,00 zł.**

Uchwałą nr XX/132/2013 z dnia 24 czerwca 2013 roku Rada Gminy wprowadziła zmianę w Wykazie przedsięwzięć do WPF w przedmiotowym zadaniu polegającą na **zmianie wielkości limitu zobowiązań do kwoty 4.109.421,00 zł.**

W Wykazie przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czastary, uchwalonej uchwałą nr XXV/153/2013 Rady Gminy Czastary z dnia 27 grudnia 2013 roku, ujęto przedsięwzięcie Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Czastary z częściową wymianą instalacji sieci wodociągowej azbestowo-cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem użytkowania rur A-C Zadanie 3 – Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, okres realizacji 2013-2014, łączne nakłady 2.464.171,94 zł, limit wydatków w roku 2014 2.455.520,00 zł, **limit zobowiązań 2.455.520,00 zł.** Do końca 2014 roku nie dokonywano zmian limitu zobowiązań.

Jak wynika z ustaleń opisanych w dalszej części protokołu kontroli wszystkie zobowiązania dotyczące przedmiotowej inwestycji zostały zaciągnięte w 2013 roku:

- w dniu 27 czerwca 2013 roku została zawarta umowa o roboty budowlane nr ZP.272.1.2013, pomiędzy Gminą Czastary a Przedsiębiorstwem Budownictwa Inżynierii „EKOINŻYNIERIA” Sp. z o.o. za cenę brutto **2.433.253,49 zł** (1.978.254,87 zł netto), w tym wykonanie pierwszego etapu przedmiotu zamówienia tj. wytyczenie geodezyjne obiektu za cenę 8.651,94 zł brutto, z terminem wykonania do 31 października 2013 roku,

- w dniu 17 lipca 2013 roku zawarto umowę nr ZP 271/1/3/2013 na prowadzenie nadzoru inwestorskiego nad robotami instalacyjnymi wodno-kanalizacyjnymi za wynagrodzenie w wysokości **21.136,70 zł brutto,**

- w dniu 17 lipca 2013 roku zawarto umowę nr ZP 272/1/2/2013 na prowadzenie nadzoru inwestorskiego nad robotami drogowymi za wynagrodzenie w wysokości **2.460,00 zł brutto,**

- w dniu 17 lipca 2013 roku zawarto umowę nr ZP 271/1/1/2013 na prowadzenie nadzoru inwestorskiego nad robotami elektrycznymi za wynagrodzenie w wysokości **500,00 zł netto plus podatek VAT za każdą przepompownię (4 x 615 zł = 2.460 zł).**

W roku 2014 jedynie realizowano podpisane umowy i dokonywano - wynikających z zawartych w 2013 roku umów - wydatków w wysokości 2.450.658,25 zł (2.424.601,55 zł roboty budowlane, 26.056,70 zł nadzór inwestycyjny). Limit zobowiązań został wykorzystany w całości w 2013 roku.

W art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) ustawodawca określił dwa rodzaje limitów występujących w wykazie przedsięwzięć: limit wydatków w poszczególnych latach (pkt 4) oraz limit zobowiązań (pkt 5).

Limity wydatków na dane przedsięwzięcie, wykazywane w poszczególnych latach jego realizacji, nie mogą przekroczyć zaplanowanych łącznych nakładów finansowych na to zadanie.

Natomiast limit zobowiązań określa kwotowe możliwości organu wykonawczego w zakresie podpisywania umów na dane zadanie – wynikające z udzielonego upoważnienia dla organu wykonawczego do zaciągania zobowiązań niezbędnych do realizacji przedsięwzięć. Stopień wykorzystania limitu zobowiązań nie musi pokrywać się z wykorzystaniem limitu wydatków, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych. Kwota, na którą będzie można zaciągać zobowiązania, będzie ulegała pomniejszeniu o kwotę zobowiązań zaciągniętych (podpisanych umów) w ramach ustalonego limitu dla przedsięwzięcia.

Zatem jeżeli na realizację całości dwuletniego przedsięwzięcia organ wykonawczy podpisze umowę w pierwszym roku realizacji i opiewać ona będzie na kwotę stanowiącą łączne nakłady finansowe – należy uznać, że wyczerpie on limit zobowiązań na dane zadanie już w pierwszym roku realizacji, wydatki zaś będą planowane w dwóch kolejnych latach budżetowych.

Decyzja nr 13/2005 z dnia 19 stycznia 2005 roku znak: AB-7351/384/2004-2005 w sprawie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę dla inwestycji obejmującej budowę kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Czastary z częściową wymianą istniejącej sieci wodociągowej azbestowo-cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem użytkowania rur A-C - kategoria obiektu budowlanego XXVI.

Zgłoszenie robót budowlanych remontu sieci wodociągowej na ul. Miodowej w Czastarach z dnia 6 lutego 2014 roku, wpłynęło do Starostwa Powiatowego w Wieruszowie w dniu 6 lutego 2014 roku (AS.6743.52.2014).

Postępowanie przetargowe

Zgodnie z Protokołem postępowania w trybie przetargu nieograniczonego, szacunkowa wartość zamówienia publicznego została ustalona na kwotę **2.433.253,49 zł (brutto)**, co stanowi równowartość **633.824,82 euro**, w dniu 1 grudnia 2012 roku na podstawie kosztorysu inwestorskiego. Nie przedłożono kontrolującemu pisemnego dokumentu z powyższą datą, ustalającego wartość szacunkową zamówienia.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.) - podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością.

W myśl przepisu art. 33 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy - wartość zamówienia na roboty budowlane ustala się na podstawie kosztorysu inwestorskiego sporządzanego na etapie opracowania dokumentacji projektowej. Z przedłożonego kontrolującemu kosztorysu inwestorskiego (zaktualizowanego 1 grudnia 2012 roku) wynika, że wartość kosztorysowa inwestycji wynosi **4.512.415,80 zł** (sieć kanalizacyjna 3.016.822,09 zł, sieć wodociągowa 1.465.436,70 zł, roboty elektryczne 30.157,01 zł).

Sekretarz Gminy wyjaśnił, że w protokole postępowania w pozycji „wartość zamówienia” mylnie wpisano zamiast kwoty z kosztorysu inwestorskiego, kwotę najkorzystniejszej oferty. Wyjaśnienie stanowi załącznik nr 28 do protokołu kontroli.

Ponadto przeliczenia szacunkowej wartości zamówienia należało dokonać zgodnie z wartością średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych określonego w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2011 roku (Dz. U. nr 282, poz. 1650), który wynosił od 1 stycznia 2012 roku 4,0196 zł. Wartość 2.433.253,49 zł w przeliczeniu na euro to 605.347,17 (2.433.253,49/4,0196), a nie jak podano w protokole postępowania 633.824,82 euro.

Ogłoszenie o zamówieniu opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych dnia 14 maja 2013 roku, pod numerem 74939-2013.

Przedmiotem zamówienia była budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Czastary z częściową wymianą istniejącej sieci wodociągowej azbestowo-cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem użytkowania rur A-C. Prace podzielono na dwa etapy: I wytyczenie geodezyjne obiektu, II budowa sieci kanalizacyjnej i sieci wodociągowej.

Kryterium oceny ofert – najniższa cena.

Termin składania ofert wyznaczono do dnia **29 maja 2013 roku** do godziny 9:30.

W Rozdziale 16 SIWZ wyznaczono termin składania ofert do dnia **28 maja 2013 roku** do godziny 9:30, a otwarcie tego samego dnia na godzinę 10:00.

Kontrolującym przedłożono sprostowanie do Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia podpisane przez Wójta Gminy, którym termin złożenia i otwarcia ofert poprawiono na dzień 29 maja 2013 roku. Sprostowanie zostało opublikowane na stronie internetowej zamawiającego w dniu 20 maja 2013 roku.

Postępowanie prowadzono na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych, w trybie przetargu nieograniczonego o wartości szacunkowej poniżej progów ustalonych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Ogłoszenie o przedmiotowym zamówieniu zostało podane do publicznej wiadomości poprzez opublikowanie na stronie internetowej www.bip.czastary.pl w dniu 14 maja 2013 roku. Jak wynika z pisemnej adnotacji na ogłoszeniu, zostało ono zamieszczone w siedzibie zamawiającego na tablicy ogłoszeń w dniach od 15 maja 2013 roku do 27 czerwca 2013 roku.

W ogłoszeniu o zamówieniu nie ujęto - wymaganych w art. 41 pkt 15 ustawy Prawo zamówień publicznych - informacji o przewidywanych zamówieniach uzupełniających, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 lub art. 134 ust. 6 pkt 3 i 4, a zgodnie z zapisem w Rozdziale 1 pkt 4 specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zamawiający dopuszcza w okresie 3 lat od podpisania umowy, udzielenie zamówień uzupełniających, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo zamówień publicznych, polegających na wykonaniu robót budowlanych, które mogą okazać się konieczne z powodu ewentualnych korekt projektu na etapie wykonawstwa do wysokości 50% wartości zamówienia podstawowego.

Zwraca się uwagę, że zgodnie z brzmieniem art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamawiający może udzielić zamówienia z wolnej ręki w przypadku udzielenia, w okresie 3 lat od udzielenia zamówienia podstawowego, dotychczasowemu wykonawcy usług lub robót budowlanych zamówień uzupełniających, stanowiących nie więcej niż 50% wartości zamówienia podstawowego i polegających na powtórzeniu tego samego rodzaju zamówień, jeżeli zamówienie podstawowe zostało udzielone w trybie przetargu nieograniczonego lub ograniczonego, a zamówienie uzupełniające

było przewidziane w ogłoszeniu o zamówieniu dla zamówienia podstawowego i jest zgodne z przedmiotem zamówienia podstawowego.

Ponadto zgodnie z art. 32 ust. 3 powołanej wyżej ustawy, jeżeli zamawiający przewiduje udzielenie zamówień uzupełniających, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 lub art. 134 ust. 6 pkt 3 i 4, przy ustalaniu wartości zamówienia uwzględnia się wartość zamówień uzupełniających.

Zarządzeniem nr 8/2013 z dnia 27 lutego 2013 roku Wójt Gminy w Czastarach powołał komisję przetargową do przeprowadzania postępowania o udzielenie zamówienia pod nazwą „Kanalizacja sanitarna dla miejscowości Czastary z częściową wymianą instalacji sieci wodociągowej azbestowo-cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem użytkownika rur A-C Zadanie 3”, w składzie Wiesław Bednarek – przewodniczący, Bożena Bak i Elżbieta Augustyniak - członkowie komisji, Michał Mielczarek oraz Paweł Kucharek – biegli z ramienia PHIN Inwestycje Sp. z o.o.

Specyfikacja istotnych warunków zamówienia została zatwierdzona przez Wójta Gminy Czastary Dariusza Rejmana w dniu 13 maja 2013 roku, zawierała m.in.:

- informację, że postępowanie prowadzone będzie w trybie przetargu nieograniczonego, szczegółowy opis przedmiotu zamówienia, opis warunków udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków, wykaz oświadczeń i dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu, opis sposobu przygotowania oferty,
- wymagany termin realizacji zamówienia – wykonanie I etapu nie później niż w terminie do dnia 31 października 2013 roku, wykonanie II etapu i zgłoszenie go do odbioru nie później niż w terminie do 31 lipca 2014 roku,
- informację, że cena zamówienia jest wynagrodzeniem ryczałtowym, cena oferty musi zawierać wszystkie koszty związane z należyłą realizacją przedmiotu zamówienia wynikające z dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót, przedmiaru i obmiaru robót, wizji lokalnej na miejscu przyszłej budowy, jak również wszystkie pozostałe koszty, bez których nie można wykonać przedmiotowego zamówienia. Wykonawca musi przewidzieć wszystkie okoliczności, które zmierzają do prawidłowego i należytego wykonania przedmiotu zamówienia oraz które mogą wpłynąć na cenę zamówienia,
- w załącznikach do specyfikacji ustalono wzór oferty, wykaz wykonanych w ciągu ostatnich pięciu lat robót budowlanych, wykaz osób, oświadczenie wykonawcy o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, oświadczenie wykonawcy o braku podstaw do wykluczenia z postępowania, oświadczenie dotyczące przynależności do grupy kapitałowej, wzór umowy, dokumentacja projektowa, specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych, przedmiar robót.

Zamawiający żądał od wykonawców wniesienia wadium w wysokości 150.000,00 zł.

Zgodnie z art. 45 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych zamawiający określa kwotę wadium w wysokości nie większej niż 3% wartości zamówienia. 3% wartości zamówienia wykazanej w protokole postępowania (2.433.253,49 zł brutto) stanowi 72.997,60 zł. Przyjmując do wyliczenia maksymalnej wielkości 3% wadium wartość zamówienia w wysokości wartości kosztorysowej inwestycji (4.512.415,80 zł) otrzymamy kwotę 135.372,47 zł. Zatem zamawiający określił wysokość wadium z naruszeniem przepisu art. 45 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Z protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego przedmiotowego zamówienia, wynika iż bezpośrednio przed otwarciem ofert zamawiający podał kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia – **5.225.639,22 zł brutto**.

Z treści pisemnej informacji o danych podawanych podczas otwarcia ofert znak: ZP 272.1.13 z datą 29 maja 2013 roku wynika, że w postępowaniu złożono 8 ofert:

Lp	Wykonawca	Cena brutto
1	Wielobranżowe Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych Sp. z o.o. ul. Poli Gojawczyńskiej 3c/7, 81-587 Gdynia	5.192.786,12
2	STRABAG Sp. z o.o. ul. Parzniewska 10, 05-800 Pruszków	4.240.066,95
3	Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne SANBUD Edward Rataj, 62-800 Kalisz, ul. Karpacka 12	5.510.400,00
4	P.H.U. HYDROMEL Sp. z o.o. ul. Zakładników 17/19, 98-200 Sieradz	4.008.587,44
5	DROMAK Sp. z o.o. Poręby 26b, 98-220 Zduńska Wola	3.526.940,92
6	Przedsiębiorstwo Komunalne w Wieruszowie Spółka Akcyjna, ul. B-pa St. Bareły 13, 98-400 Wieruszów	3.246.246,97
7	Przedsiębiorstwo Budownictwa Inżynierii „EKO-INŻYNIERIA” Sp. z o.o., 63-400 Ostrów Wielkopolski, ul. Bema 186	2.433.253,49
8	Firma Instalacji Sanitarnej POLAN Krzysztof Polak, ul. Mickiewicza 89, 46-320 Praszka	3.116.104,90

Członkowie komisji przetargowej w składzie Bożena Bak, Elżbieta Augustyniak, Wiesław Bednarek, biegli Michał Mielczarek i Paweł Kucharek, oraz Wójt Gminy Dariusz Rejman złożyli oświadczenia z datą 29 maja 2013 roku, iż nie podlegają wykluczeniu z postępowania o udzielenie zamówienia zgodnie z art. 17 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Informację o wyborze najkorzystniejszej oferty znak: ZP.272.1.13 z dnia 7 czerwca 2013 roku podpisał Wójt Gminy. Z treści dokumentu wynika, że na podstawie oceny spełnienia warunków udziału w postępowaniu oraz kryterium oceny ofert ustalono, że oferta nr 7 Przedsiębiorstwo Budownictwa Inżynierii „EKO-INŻYNIERIA” Sp. z o.o., ul. Bema 186, 63-400 Ostrów Wielkopolski – za cenę brutto 2.433.253,49 zł - odpowiada wszystkim wymaganiom określonym w ustawie oraz SIWZ i została oceniona jako najkorzystniejsza w oparciu o podane w SIWZ kryteria wyboru i otrzymała maksymalną ilość punktów (100 pkt).

Zgodnie z treścią protokołu postępowania, w postępowaniu nie wykluczono żadnych wykonawców oraz nie odrzucono żadnej oferty.

Zwraca się uwagę, że zgodnie z ówczesnym brzmieniem art. 90 ust. 1-3 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamawiający w celu ustalenia, czy oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia, zwraca się do wykonawcy o udzielenie w określonym terminie wyjaśnień dotyczących elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny. Oceniając wyjaśnienia, bierze pod uwagę obiektywne czynniki, w

szczegółności oszczędność metody wykonania zamówienia, wybrane rozwiązania techniczne, wyjątkowo sprzyjające warunki wykonywania zamówienia dostępne dla wykonawcy, oryginalność projektu wykonawcy oraz wpływ pomocy publicznej udzielonej na podstawie odrębnych przepisów. Zamawiający odrzuca ofertę wykonawcy, który nie złożył wyjaśnień lub jeżeli dokonana ocena wyjaśnień wraz z dostarczonymi dowodami potwierdza, że oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia. Zamawiający nie dokonał takiego ustalenia w powyższym postępowaniu.

Informacja została opublikowana na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy Czastary w dniu 7 czerwca 2013 roku i zgodnie z adnotacją, Wiesława Bednarka – Sekretarza Gminy, na dokumencie wisiała na tablicy ogłoszeń zamawiającego w dniach od 7 czerwca 2013 roku do dnia 27 czerwca 2013 roku. Informacje o wyborze najkorzystniejszej oferty zostały przesłane do poszczególnych oferentów pocztą za potwierdzeniem odbioru (ostatnie odebrano dnia 17 czerwca 2013 roku).

W dniu **27 czerwca 2013 roku** została zawarta umowa o roboty budowlane nr ZP.272.1.2013, pomiędzy Gminą Czastary a Przedsiębiorstwem Budownictwa Inżynierii „EKOINŻYNIERIA” Sp. z o.o., na zadanie pn.: Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Czastary z częściową wymianą instalacji sieci wodociągowej azbestowo-cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem użytkowania rur A-C zadanie 3. Strony ustaliły, że przedmiot umowy zostanie wykonany w terminie do 31 lipca 2014 roku, w tym wykonanie pierwszego etapu, tj. wytyczenie geodezyjne obiektu nie później niż w terminie do 31 października 2013 roku, za cenę **brutto 2.433.253,49 zł** (1.978.254,87 zł netto). Cena pierwszego etapu 7.034,10 zł netto, 8.651,94 zł brutto. Cena drugiego etapu 1.971.220,77 zł netto, 2.424.601,55 zł brutto. Ustalono wynagrodzenie ryczałtowe, które zwiera zapłatę za wykonanie wszystkich niezbędnych prac koniecznych do wykonania przedmiotu umowy. Po zakończeniu każdego z etapów, wykonawca wystawi faktury końcowe. Podstawą do wystawienia powyższych faktur będzie bezusterkowy protokół odbioru poszczególnych etapów i w przypadku etapu II prawomocna decyzja PINB w Wieruszowie dopuszczająca obiekt do użytkowania. Wykonawca udziela gwarancji na okres 36 miesięcy, licząc od następnego dnia od dnia bezusterkowego odbioru końcowego.

Umowa została kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy Czastary.

Zgodnie z § 8 umowy, wykonawca w dniu zawarcia umowy wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 3% wynagrodzenia brutto tj. 72.997,60 zł – gwarancja bankowa nr 68247424/5182/13 z dnia 14 czerwca 2013 roku, ważna w okresie od dnia podpisania umowy do dnia 7 sierpnia 2014 roku w części dotyczącej niewykonania lub nienależytego wykonania umowy oraz w wysokości 21.899,28 zł w okresie od dnia 8 sierpnia 2014 roku do dnia 7 sierpnia 2017 roku w części dotyczącej rękojmi za wady na prace wykonane na podstawie umowy.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych pod pozycją 128295-2013 z datą 1 lipca 2013 roku. W ogłoszeniu:

w pozycji IV.5) szacunkowa wartość zamówienia (bez VAT) wpisano **1.978.254,87 zł - jest to cena netto wybranej oferty, a nie szacunkowa wartość zamówienia.**

w pozycji IV.6) informacja o cenie wybranej oferty oraz o ofertach z najniższą i najwyższą ceną, wpisano: cena wybranej oferty: 1.978.254,87 zł - **podano cenę netto,**

Oferta z najniższą ceną: 1.978.254,87 zł – **podano cenę netto**

Oferta z najwyższą ceną: 5.510.400,00 zł – podano cenę brutto.

Zwraca się uwagę, że zgodnie z przepisem art. 2 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych w ówczesnym brzmieniu - ilekroć w ustawie jest mowa o cenie - należy przez to rozumieć cenę w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (Dz. U. Nr 97, poz. 1050, z późn. zm.¹⁾). Powołany obowiązujący wówczas art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o cenach stanowił: cena – oznacza wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę; w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług oraz podatkiem akcyzowym.

W dniu 22 kwietnia 2014 roku podpisano Aneks do umowy nr ZP.272.1.2013, w którym nowe brzmienie otrzymał § 5 pkt 4: Podstawą do wystawienia faktur końcowych za poszczególne etapy realizacji umowy będzie bezusterkowy protokół odbioru końcowego (etap I i etap II) i potwierdzone zawiadomienie PINB w Wieruszowie o zakończeniu robót i przystąpieniu do użytkowania obiektu (tylko w przypadku etapu II). Aneks został kontrasygowany przez Skarbnika Gminy.

Wykonawca pismem z dnia 31 lipca 2014 roku zawiadomił Urząd Gminy Czastary o zakończeniu zadania Budowy kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Czastary z częściową wymianą instalacji sieci wodociągowej azbestowo-cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem użytkowania rur A_C Zadanie 3. Zamawiający wyznaczył na dzień 11 sierpnia 2014 roku odbiór końcowy ww. zadania.

Protokół odbioru robót I etapu sporządzony w dniu 24 października 2013 roku, w którym stwierdzono że zakres robót jest zgodny z zapisami w dzienniku budowy, umową i projektem. Wartość robót 8.651,94 zł brutto.

Faktura VAT 137/P/2013 z dnia 24 października 2013 roku (wpłynęła w dniu 24 października 2013 roku), na kwotę **8.651,94 zł brutto**. Zapłacono przelewem w dniu 24 października 2013 roku w kwocie 8.651,94 zł (dowód księgowy KSW/277/2013).

Protokół końcowego odbioru robót spisany dnia 11 sierpnia 2014 roku. Z treści protokołu wynika, że roboty zakończono (zgodnie z zapisem w dzienniku budowy nr 84/207/2010 Tom V) dnia 15 lipca 2014 roku. Wartość robót 2.433.253,49 zł. Roboty wykonane zostały zgodnie z umową, dokumentacją projektowo-kosztorysową, zapisami w dzienniku budowy, nie posiadają żadnych wad (usterek). Okres gwarancyjny trwa 36 miesięcy od daty odbioru końcowego.

Zawiadomienie o zakończeniu budowy i przystąpieniu do użytkowania obiektu budowlanego z datą sporządzenia 11 sierpnia 2014 roku wpłynęło do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Wieruszowie w dniu 11 sierpnia 2014 roku.

Faktura VAT 121/P/2014 z dnia 22 sierpnia 2014 roku (wpłynęła w dniu 22 sierpnia 2014 roku), na kwotę **2.424.601,55 zł brutto**. Zapłacono przelewem z rachunku bankowego w Banku Gospodarstwa Krajowego w dniu 19 września 2014 roku w kwocie **1.465.067,55 zł** (wyciąg bankowy nr 2 - rachunek środków własnych, nr dekretacji 3965/3), oraz w kwocie **959.534,00 zł** (wyciąg bankowy nr 1 - rachunek pożyczki, nr dekretacji 3966/3).

Dokumentacja techniczna

W dniu 1 marca 2004 roku zawarto umowę nr ZP 342/1/2004 pomiędzy Gminą Czastary, a Przedsiębiorstwem Inżynierii Ochrony Środowiska EKOWOD we Wrocławiu, na wykonanie projektu budowlanego na kanalizację z częściową wymianą istniejącej sieci wodociągowej azbestowej na PCV z niezbędnymi uzgodnieniami i pozwoleniem na

budowę miejscowości Czastary z włączeniem do sieci w miejscowości Parcice oraz niezbędnymi kosztorysami. Wykonawca jest zobowiązany do podzielenia zadania na 3 etapy. W skład ww. opracowania wchodzi również przyłącza kanalizacyjne po jednym na każdy etap w terminie opracowania jak wyżej oraz opracowania na przyłącza kanalizacyjne do obiektów będących własnością gminy – pięć obiektów. Termin wykonania zadania do dnia 30 lipca 2004 roku, opracowanie dla ww. przyłączy w terminie do dnia 20 stycznia 2005 roku. Ustalono wynagrodzenie w wysokości **98.500,00 zł brutto**. Umowa została kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy.

Faktura VAT nr 05/2005 z dnia 1 kwietnia 2005 roku, na kwotę **98.500,00 zł brutto**. Zgodnie z opisem na fakturze dokonano podziału poniesionych kosztów dokumentacji projektowej na trzy etapy: I - 19.268 zł brutto, II - 38.626 zł brutto, **III - 40.606 zł brutto**. Zapłacono przelewem w dniu 4 kwietnia 2005 roku (dowód księgowy - przelew 124/2005) w wysokości 48.000,00 zł, oraz **w dniu 10 stycznia 2006 roku (dowód księgowy 9/2006) przelew na kwotę 50.500,00 zł**.

Z opisu - na odwrocie faktury - dokonanego przez Sekretarza Gminy wynika, że zamówienie projektowe zrealizowano zgodnie z umową nr ZP 342/1/2004 z dnia 1 marca 2004 roku plus aneksem nr 1 z dnia 30 czerwca 2004 roku i aneksem nr 2 z dnia 30 września 2004 roku.

Wiesław Bednarek Sekretarz Gminy wyjaśnił, że w dokumentacji znajdującej się w posiadaniu Urzędu Gminy brak jest aneksów, o których mowa wyżej. Aneksy te z pewnością dotyczyły przesunięcia terminów płatności za wykonaną dokumentację projektową, na co zezwalała umowa podstawowa i co również wynika z dat poleceń przelewów. Wyjaśnienie stanowi załącznik nr 29 do protokołu kontroli.

Kontrolujące stwierdziły, że w § 8 umowy nr ZP 342/1/2004 o wykonanie projektu budowlanego przedmiotowej inwestycji, strony ustaliły: do niniejszej umowy nie przewiduje się wprowadzenia żadnych aneksów. Natomiast w § 7 ustalono, że w wypadku nie dotrzymania terminu wykonania przedmiotu umowy, Wykonawcy będą naliczane kary umowne w wysokości 1% należnego wynagrodzenia za każdy dzień zwłoki.

Faktura VAT nr 02/2011 z dnia 10 marca 2011 roku, na kwotę **9.840,00 zł brutto**, za wykonanie aktualizacji kosztorysów inwestorskich dotyczących zadania nr 3 oraz utworzenie wersji elektronicznej dokumentacji. Zapłacono przelewem w dniu 15 marca 2011 roku (dowód księgowy 85/2011).

Faktura VAT nr 02/2013 z dnia 22 stycznia 2013 roku, na kwotę **5.781,00 zł brutto**, za wykonanie aktualizacji kosztorysów inwestorskich oraz przedmiarów robót dla zadania nr 3. Zapłacono przelewem w dniu 1 lutego 2013 roku (dowód księgowy 37/2013).

Rachunek nr 6/04 z dnia 29 marca 2004 roku, na kwotę 21.700 zł, zgodnie z opisem na odwrocie, za dokumentację geodezyjną zgodnie z umową nr ZP 342/11/2003 z dnia 20 października 2003 roku (nie przedłożono umowy kontrolującym). Zapłacono przelewem w dniu 5 kwietnia 2004 roku (numer dowodu 117/2004). Zgodnie z adnotacją na rachunku dokonano podziału kosztów wykonania podkładów geodezyjnych na poszczególne etapy inwestycji: I - 4.246 zł, II - 8.509 zł, **III - 8.945 zł**.

Nadzór inwestorski

W dniu 17 lipca 2013 roku zawarto umowę nr ZP 271/1/3/2013 pomiędzy Gminą Czastary a Henrykiem Marciniakiem, prowadzącym działalność projektowanie i nadzorowanie robót w zakresie sieci i instalacji sanitarnych, na prowadzenie nadzoru inwestorskiego nad robotami instalacyjnymi wodno-kanalizacyjnymi na zadaniu pod nazwą Kanalizacja sanitarna dla miejscowości Czastary z częściową wymianą istniejącej sieci wodociągowej azbestowo-cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem użytkownika rur A-C - zadanie 3. Termin realizacji - do odbioru końcowego zadania.

Strony ustaliły wynagrodzenie w wysokości **21.136,70 zł brutto**. Umowa została kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy. Wykonawcę wyłoniono w oparciu o zapytanie cenowe.

Rachunek nr 1/08/2014 wystawiony dnia 26 sierpnia 2014 roku, na kwotę **21.136,70 zł brutto**. Zapłacono przelewem w dniu 30 września 2014 roku w kwocie 21.136,70 zł (dowód księgowy KSW/260/2014).

W dniu 17 lipca 2013 roku zawarto umowę nr ZP 272/1/2/2013 pomiędzy Gminą Czastary a Romanem Słowińskim, na prowadzenie nadzoru inwestorskiego nad robotami drogowymi na zadaniu pod nazwą Kanalizacja sanitarna dla miejscowości Czastary z częściową wymianą istniejącej sieci wodociągowej azbestowo-cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem użytkowania rur A-C – zadanie 3. Termin realizacji – do odbioru końcowego zadania. Strony ustaliły wynagrodzenie w wysokości **2.460,00 zł brutto**. Umowa została kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy.

Faktura VAT nr 10/2014 wystawiona dnia 21 sierpnia 2014 roku, na kwotę **2.460,00 zł brutto**. Zapłacono przelewem w dniu 30 września 2014 roku w kwocie 2.460,00 zł (dowód księgowy KSW/260/2014).

W dniu 17 lipca 2013 roku zawarto umowę nr ZP 271/1/1/2013 pomiędzy Gminą Czastary a Marianem Góreckim, na prowadzenie nadzoru inwestorskiego nad robotami elektrycznymi na zadaniu pod nazwą Kanalizacja sanitarna dla miejscowości Czastary z częściową wymianą istniejącej sieci wodociągowej azbestowo-cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem użytkowania rur A-C – zadanie 3. Termin realizacji – do odbioru końcowego zadania. Strony ustaliły wynagrodzenie w wysokości **500,00 zł netto plus podatek VAT za każdą przepompownię**. Umowa została kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy.

Faktura VAT nr 25/2014 wystawiona dnia 26 sierpnia 2014 roku, na kwotę **2.460,00 zł brutto** za 4 sztuki przepompowni. Zapłacono przelewem w dniu 30 września 2014 roku w kwocie 2.460,00 zł (dowód księgowy KSW/260/2014).

Rozliczenie inwestycji

W dniu 4 listopada 2011 roku została zawarta umowa o przyznanie pomocy nr 00126-6921-UM0501836/11 w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”, objętego PROW na lata 2007-2013, pomiędzy Samorządem Województwa Łódzkiego a Gminą Czastary na realizację operacji „Kanalizacja sanitarna dla miejscowości Czastary z częściową wymianą istniejącej sieci wodociągowej azbestowo-cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem z użytkowania rur A-C – zadanie 3”. W § 4 umowy określono przyznaną pomoc w wysokości 2.000.000 zł, jednak nie więcej niż 50% poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji. Pomoc będzie wypłacona przez Agencję jednorazowo. Zgodnie z Zestawieniem Rzeczowo-Finansowym Operacji (stanowiącym załącznik do umowy) koszty inwestycyjne dla zadania określono w wysokości 5.225.639,22 zł, w tym koszty kwalifikowalne 4.079.282,41 zł, koszty ogólne w wysokości 70.696,96 zł, w tym kwalifikowalne 30.137,82 zł (nadzór budowlany).

Ostatecznie Aneksem nr 2 z dnia 15 października 2013 roku ustalono wysokość pomocy na kwotę 963.051,00 zł, jednak nie więcej niż 50% poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji. Ustalono, że pomoc będzie wypłacona w dwóch transzach: I w wysokości **3.517,00 zł**, II w wysokości **959.534,00 zł**. Zgodnie z Zestawieniem Rzeczowo-Finansowym Operacji (stanowiącym załącznik do aneksu nr 2) koszty inwestycyjne dla zadania określono w wysokości 2.433.253,49 zł, w tym koszty kwalifikowalne 1.902.555,85 zł (w tym I etap 7.034,10 zł), koszty ogólne w wysokości 63.006,52 zł, w tym kwalifikowalne 23.547,02 zł (nadzór budowlany).

Wniosek o płatność I etapu został złożony w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Łódzkiego w dniu 29 października 2013 roku. Po usunięciu nieprawidłowości i

uzupełnieniu braków, w dniu 2 grudnia 2013 roku przesłano wniosek o płatność ponownie.

Pismem UM05-6921-UM0501836/11 FR.III.LK-3097/126/015/13 z dnia 10 grudnia 2013 roku Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego poinformował, że w dniu 10 grudnia 2013 roku zostało przekazane Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zlecenie płatności na kwotę 3.517,00 zł. W dniu 27 grudnia 2013 roku kwota 3.517,00 zł wpłynęła na rachunek Gminy Czastary (wyciąg bankowy nr 252).

Umowa pożyczki nr PROW321.11.04381.10 na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych operacji realizowanej w ramach działania 321 – Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej objętego programem rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013 w województwie łódzkim, podpisana w dniu 4 czerwca 2014 roku z Bankiem Gospodarstwa Krajowego na realizację operacji „Kanalizacja sanitarna dla miejscowości Czastary z częściową wymianą istniejącej sieci wodociągowej azbestowo-cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem z użytkowania rur A-C – Zadanie 3”, w wysokości do 959.534,00 zł.

Wniosek o płatność II etapu został złożony w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Łódzkiego w dniu 29 października 2014 roku. Po usunięciu nieprawidłowości i uzupełnieniu braków, w dniu 26 lutego 2015 roku wpłynął ponownie wniosek o płatność do Urzędu Marszałkowskiego.

Pismem UM05-6921-UM0501836/11 FR.III.EU.3097/126/029/15 z dnia 16 marca 2015 roku Urząd Marszałkowski w Łodzi Departament Funduszu Rozwoju Obszarów Wiejskich poinformował, że w dniu 16 marca 2015 roku zostało przekazane Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zlecenie płatności na kwotę 959.534,00 zł. W dniu 19 maja 2015 roku do Urzędu Gminy wpłynęło pismo z Banku Gospodarstwa Krajowego informujące, że saldo zamknięcia rachunku pożyczki i środków własnych na dzień 11 maja 2015 roku wynosi zero złotych.

W dniu 31 grudnia 2013 roku podpisano umowę o dofinansowanie przedmiotowego zadania ze środków WFOŚiGW w Łodzi nr 767/OW/PD/2013 w formie pożyczki w wysokości 327.534,00 zł i dotacji do wysokości 218.355,00 zł (nie więcej niż 40% możliwego dofinansowania). Dotacja w wysokości 218.355,00 zł oraz pożyczka w wysokości 325.622,64 zł wpłynęły na rachunek Gminy w dniu 12 września 2014 roku (wyciąg bankowy nr 183). Protokół z kontroli zadania AB/143/2014 z dnia 4 września 2014 roku przeprowadzonej przez głównego specjalistę Adama Bryła WFOŚ i GW w Łodzi – uwag nie wniesiono.

Zestawienie kosztów zadania Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Czastary z częściową wymianą instalacji sieci wodociągowej azbestowo-cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem użytkowania rur A-C - zadanie 3: brutto 2.524.482,19 zł, w tym odliczony podatek VAT w wysokości 454.301,00 zł, netto 2.070.181,19 zł. Powyższy podatek VAT był rozliczany w Deklaracji VAT-7 za miesiąc 08/2014. Zwrot podatku VAT nastąpił w dniu 29 października 2014 roku w kwocie 454.301,00 zł.

Według konta **080 Kanalizacja sanitarna wraz z wymianą sieci wodociągowej azbestowo-cementowej na PCV w miejscowości Czastary etap III** - koszty zadania inwestycyjnego wyniosły **2.070.181,19 zł**, w tym roboty budowlane 1.971.220,77 zł, dokumentacja 65.172,00 zł, nadzór inwestorski 25.136,70 zł, inne – wytyczenie geodezyjne obiektu 8.651,94 zł.

Przyjęcie środka trwałego, dowód OT nr 36 z dnia 29 października 2014 roku – przyjęcie środka trwałego kanalizacja sanitarna dla miejscowości Czastary z częściową wymianą istniejącej sieci wodociągowej azbestowo-cementowej na PCV bez demontażu i z

wyłączeniem z użytkowania rur A-C, na łączną kwotę **2.070.181,19 zł**, polecenie księgowania z dnia 31 grudnia 2014 roku, dowód księgowy 406/2014.

Dane dotyczące badanego zadania inwestycyjnego stanowią załącznik nr 30 do protokołu kontroli.

IX. EWIDENCJA MAJĄTKU GMINY. INWENTARYZACJA

1. ZASADY EWIDENCJI SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH (EWIDENCJA ILOŚCIOWA, ILOŚCIOWO-WARTOŚCIOWA)

Zasady ewidencji składników majątkowych w Urzędzie Gminy Czastary zostały uregulowane w planie kont dla Urzędu Gminy oraz w instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych dla Urzędu Gminy w Czastarach stanowiącymi odpowiednio załącznik nr 1 i 4 do zarządzenia nr 43a/2011 Wójta Gminy Czastary z dnia 25 listopada 2011 roku w sprawie ustalenia dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości. Zgodnie z unormowaniami wewnętrznymi ewidencja składników majątkowych syntetycznie prowadzona jest zapisem komputerowym (wartościowo), analitycznie (ilościowo-wartościowo) techniką ręczną w księgach inwentarzowych (środki trwałe, pozostałe środki trwałe w użytkowaniu).

Kontrola w zakresie gospodarki składnikami majątkowymi została przeprowadzona w oparciu o testy stanowiące załącznik nr 31 do protokołu kontroli.

2. EWIDENCJA ŚRODKÓW TRWAŁYCH – KONTO 011, 013.

2.1. Urządzenia księgowo

W kontrolowanej jednostce ewidencja syntetyczna środków trwałych i pozostałych środków trwałych prowadzona była elektronicznie. Ewidencja analityczna prowadzona była ręcznie w księgach inwentarzowych. Ewidencja analityczna środków trwałych (konto 011) prowadzona jest według grup klasyfikacji rodzajowej środków trwałych GUS, tj. w grupach od „1” do „8” i umożliwia ustalenie wartości poszczególnych grup środków trwałych. **W kontrolowanej jednostce nie jest prowadzona ewidencja analityczna środków trwałych w grupie „0”, która obejmuje grunty.** Ponadto w księdze inwentarzowej środków trwałych zawarto: jego nr inwentarzowy, nazwę, datę nabycia wraz z określeniem nr dowodu nabycia, datę przyjęcia do użytkowania, miejsce użytkowania oraz wartość początkową. **Pomimo zaklasyfikowania środków trwałych do danej grupy, wystąpiły przypadki zaewidencjonowania środka trwałego w ewidencji analitycznej bez wskazania pełnej klasyfikacji środków trwałych. Przykład stanowi grupa „6” – urządzenia techniczne, gdzie na stan środków trwałych wprowadzono środki o nawie: łącznica i cztery motopompy przeciwpożarowe czy grupa „7” – środki transportu, gdzie na stan środków trwałych wprowadzono: samochód pożarniczy Star 266, autobus szkolny Autosan czy samochód Ford Escort bez wskazania klasyfikacji środków trwałych, tj. nie podano grupy, podgrupy i rodzaju. Ponadto kontrola**

prawidłowości zaliczenia środków trwałych do grup rodzajowych Klasyfikacji Środków Trwałych wykazała zaewidencjonowanie kilku środków trwałych niezgodnie z ww. klasyfikacją, np. w grupie „7” zaewidencjonowano pługi odśnieżne, czy w grupie „4” zestawy komputerowe.

Mając na uwadze powyższe, ewidencję środków trwałych wskazane jest prowadzić z podziałem na grupy, podgrupy i rodzaje określone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. nr 242, poz. 1622). Zgodnie z ww. rozporządzeniem pług odśnieżny winien być zaklasyfikowany w grupie „5”, a zestaw komputerowy w grupie „8”.

W świetle przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości przez środek trwałe rozumie się rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki, z wyłączeniem aktywów posiadanych przez jednostkę w celu osiągnięcia z nich korzyści ekonomicznych.

Do środków trwałych zalicza się w szczególności:

- nieruchomości - w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego;
- maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy;
- ulepszenia w obcych środkach trwałych;
- inwentarz żywy.

Obowiązek prowadzenia ewidencji środków trwałych wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, który wyraźnie wskazuje, iż konta ksiąg pomocniczych prowadzi się w szczególności dla środków trwałych, w tym także środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonywanych od nich odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych. Zgodnie z art. 16 ust. 1 przedmiotowej ustawy konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Sposób prowadzenia ewidencji analitycznej środków trwałych w kontrolowanej jednostce określony został w załączniku nr 1 „Zakładowy plan kont” do zarządzenia nr 43a/2011 Wójta Gminy Czastary z dnia 25 listopada 2011 roku. Zgodnie z ww. unormowaniami wewnętrznymi do konta 011 – środki trwałe prowadzi się ewidencję szczegółową umożliwiającą:

- ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych i ewentualnego jej zwiększenia lub zmniejszenia,
- ustalenie wartości poszczególnych grup środków trwałych określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych, a więc:
 - gruntów (grupa 0),
 - budynków i lokali (grupa 1),
 - obiektów inżynierii lądowej i wodnej (grupa 2),

- kotłów i maszyn energetycznych (grupa 3),
- maszyn, urządzeń i aparatów ogólnego zastosowania (grupa 4),
- specjalistycznych maszyn, urządzeń i aparatów (grupa 5),
- urządzeń technicznych (grupa 6),
- środków transportu (grupa 7),
- narzędzi, przyrządów, ruchomości i wyposażenia (grupa 8),
- ustalenie komórek organizacyjnych, w których znajdują się poszczególne środki oraz osób odpowiedzialnych za ich stan,
- obliczenie amortyzacji i umorzenia poszczególnych środków trwałych.

Do szczegółowej ewidencji środków trwałych służą:

- księga obiektów inwentarzowych,
- szczegółowe indywidualne karty obiektów inwentarzowych lub inne urządzenia ewidencyjne o tym samym przeznaczeniu,
- tabele amortyzacyjne.

W kontrolowanej jednostce nie prowadzi się szczegółowych indywidualnych kart obiektów inwentarzowych ani innych urządzeń, o których mowa w powyższym zakresie.

Zgodnie z wyjaśnieniem Skarbnika, stanowiącym załącznik nr 32 do protokołu kontroli, wartość gruntów do bilansu jednostki na dzień 31 grudnia 2014 roku została ustalona na podstawie danych z rejestru nieruchomości.

Ewidencja analityczna pozostałych środków trwałych (konto 013) prowadzona jest w księgach inwentarzowych w podziale na wyposażenie w Urzędzie Gminy, jednostkach OSP oraz siłowni. Zgodnie z zapisem uwzględnionym w załączniku nr 3 „Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniku finansowego” do ww. zarządzenia, pozostałe środki trwałe ujmuje się w ewidencji ilościowo – wartościowej na koncie 013 – pozostałe środki trwałe i umarza się w 100% w miesiącu przyjęcia do użytkowania. Na ww. koncie ujmuje się środki trwałe: bez względu na wartość początkową, jeśli stanowią: odzież i umundurowanie (o normatywnym okresie użytkowania dłuższym niż rok), meble i dywany oraz środki trwałe o wartości początkowej nie wyższej od kwoty granicznej określonej (w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych) dla tych środków trwałych, od których odpisy amortyzacyjne mogą być dokonywane w miesiącu oddanym do użytkowania.

Ponadto stwierdzono brak uzgodnienia zapisów ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną do konta 011 – „Środki trwałe” i 013 – „Pozostałe środki trwałe”, co stanowi o nieprzestrzeganiu postanowień art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tj. zgodnie z ww. artykułem konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

2.2. Udokumentowanie obrotów na kontach (zwiększenia, zmniejszenia) - 2014 rok

W kontrolowanym okresie obroty na koncie 011 przedstawiały się następująco:

Stan środków trwałych na dzień 1 stycznia 2014 roku wynosił 20.911.641,84 zł.

Przychód środków trwałych w 2014 roku na kwotę 2.974.498,20 zł, został zaewidencjonowany na podstawie między innymi następujących dokumentów:

- przyjęcie środka trwałego – PK z dnia 31 marca 2014 roku – Zakup gruntu, działka nr 1576/9 o pow. 2,8551 ha położona w m. Czastary, **akt notarialny Repertorium nr 3822/2013 z dnia 25 lipca 2013 roku, wartość ewidencyjna 122.443,29 zł, wprowadzenie na stan środków trwałych w dniu 31 marca 2014 roku wg ewidencji syntetycznej, ewidencja analityczna nie jest prowadzona),**
- przyjęcie środka trwałego – PK z dnia 24 kwietnia 2014 roku – Zakup samochodu osobowego (autokar) TEMSA OPALIN 7.6, faktura VAT nr 04/04/2014 z dnia 17 kwietnia 2014 roku na kwotę 153.750,00 zł , wprowadzenie na stan środków trwałych w dniu 24 kwietnia 2014 roku, **brak klauzuli o wpisie do księgi inwentarzowej,**
- przyjęcie środka trwałego – PK z dnia 21 maja 2014 roku – Zakup zestawu komputerowego, faktura VAT nr 96/2014 z dnia 8 maja 2014 roku na kwotę 3.490,00 zł, wprowadzenie na stan środków trwałych w dniu 21 maja 2014 roku, **brak klauzuli o wpisie do księgi inwentarzowej,**
- przyjęcie środka trwałego – OT nr 18 z dnia 14 lipca 2014 roku – Zakup ciągnika rolniczego TYM T 1003, faktura VAT nr HA/1016 z dnia 21 maja 2014 roku, wprowadzenie na stan środków trwałych **(do ewidencji analitycznej wprowadzono w dniu 21 maja 2014 roku, a do ewidencji syntetycznej w dniu 14 lipca 2014 roku),**
- przyjęcie środka trwałego – PK z dnia 24 kwietnia 2014 roku – Zakup samochodu osobowego (autokar) TEMSA OPALIN 7.6, faktura VAT nr 04/04/2014 z dnia 17 kwietnia 2014 roku na kwotę 153.750,00 zł , wprowadzenie na stan środków trwałych w dniu 24 kwietnia 2014 roku, **brak klauzuli o wpisie do księgi inwentarzowej,**
- przyjęcie środka trwałego – PK z dnia 22 grudnia 2014 roku – Zakup laptopa , faktura VAT nr 227/2014 z dnia 18 grudnia 2014 roku na kwotę 1.744,91 zł , wprowadzenie na stan środków trwałych w dniu 22 grudnia 2014 roku, **brak klauzuli o wpisie do księgi inwentarzowej,**
- przyjęcie środka trwałego – PK z dnia 23 grudnia 2014 roku – Zakup pługa śnieżnego PSV271, faktura VAT nr HA/2014/2336 z dnia 13 października 2014 roku na kwotę 11.931,00 zł, wprowadzenie na stan środków trwałych w dniu 23 grudnia 2014 roku, zapłata faktury nastąpiła w dniu 23 grudnia 2014 roku, **brak klauzuli o wpisie do księgi inwentarzowej,**
- przyjęcie środka trwałego – OT nr 36 z dnia 29 października 2014 roku – Kanalizacja sanitarna dla m. Czastary z częściową wymianą istniejącej sieci wodociągowej azbestowo - cementowej na PCV bez demontażu i z wyłączeniem z użytkowania rur A-C, wartość inwestycji 2.070.181,19 zł, **polecenie księgowania z dnia 31 grudnia 2014 roku, wprowadzenie na stan środków trwałych w dniu 31 grudnia 2014 roku, odbiór robót budowlanych z dnia 11 sierpnia 2014 roku.**

Ustalenia kontroli:

Zgodnie z powyższymi ustaleniami stwierdzono, iż wystąpiły przypadki nieterminowego wprowadzenia danego środka trwałego na stan ewidencji księgowej bądź wprowadzenia tego samego środka trwałego do ewidencji analitycznej i syntetycznej w różnych terminach. Tym samym naruszono, art. 16d ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity z 2011 r., Dz. U. nr 74, poz. 397 ze zm.) – obecnie w powyższym zakresie obowiązuje tekst jednolity z 2014 r., poz. 851 ze zm., który stanowi, że składniki majątku wprowadza się do ewidencji środków trwałych najpóźniej w miesiącu przekazania ich do używania oraz art. 20 ustawy o rachunkowości, w myśl którego do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Ponadto wystąpiły różnice w zapisach między ewidencją syntetyczną, a analityczną, co stanowi o nieprzestrzeganiu zapisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Z treści § 13 instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych dla Urzędu Gminy Czastary w przypadku środków trwałych w używaniu przyjmuje się je do ewidencji na podstawie dowodów księgowych: faktur, rachunku lub innych, na których osoba odpowiedzialna umieszcza klauzulę: „wpisano do księgi inwentarzowej pod poz. str.dnia” podpis i pieczęć. W większości przypadków kontrolowana jednostka nie stosowała się do ww. zasady wynikającej z przedmiotowej instrukcji.

W 2014 roku rozchód środków trwałych wyniósł 27.536,24 zł i został dokonany na podstawie między innymi niżej wymienionych dokumentów:

- protokół likwidacji – LT z dnia 9 stycznia 2014 roku – Likwidacja środka trwałego – samochód Star Typ 244 na kwotę 4.575,00 zł,
- sprzedaż działki nr 48/2 w m. Józefów o pow. 2572 m², wartość ewidencyjna 3.300,00 zł,
- sprzedaż ciągnika URSUS typ 902 z kabiną – faktura nr 1/2014 z dnia 16 września 2014 roku, wartość ewidencyjna 12.500,00 zł.
- protokół likwidacji – LT z dnia 16 grudnia 2014 roku – Likwidacja środka trwałego – samochód Star Typ 660 na kwotę 5.408,00 zł,
- rozbiórka budynku mieszkalnego – PK z dnia 31 grudnia 2014 roku – rozbiórka budynku mieszkalnego w m. Kniatawy położonego na działce nr 207/1, wartość ewidencyjna 1.753,24 zł.

Stan środków trwałych na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosił 23.858.603,80 zł.

Podstawę udokumentowania obrotów na koncie 011 stanowiły: dokumenty OT - dla składników majątkowych przyjętych z inwestycji, dowody zakupu (faktury, rachunki, akty notarialne) oraz protokoły likwidacji środka trwałego.

Stan pozostałych środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 013 na dzień 1 stycznia 2014 roku wyniósł 190.038,70 zł.

Przychód pozostałych środków trwałych w 2014 roku wyniósł 22.836,30 zł i dotyczył przede wszystkim zakupu wyposażenia Urzędu Gminy i jednostek OSP.

Rozchód pozostałych środków trwałych w 2014 roku nie wystąpił. Stan pozostałych środków trwałych na dzień 31 grudnia 2014 roku stanowił 212.875,00 zł.

Podstawą udokumentowania obrotów na koncie 013 stanowiły dokumenty zakupu (faktury).

2.3. Prawidłowość stosowanych odpisów umorzeniowych - 2014 rok

Kontroli poddano w sposób wyczerpujący prawidłowość naliczeń umorzeń dla środków zaewidencjonowanych na koncie 011. Prawidłowość stosowanych odpisów umorzeniowych sprawdzono w oparciu o umorzenia dokonane w 2014 roku. Kwota umorzenia na dzień 31 grudnia 2014 roku stanowiła 9.915.000,25 zł. Umorzenie środków trwałych w 2014 roku wyniosło 793.053,46 zł.

Ewidencję pomocniczą prowadzoną dla konta 071 w celu naliczania odpisów umorzeniowych środków trwałych stanowiła w 2013 roku tabela amortyzacyjna, w której ujęto wszystkie środki trwałe (011) podlegające umorzeniu.

W toku kontroli kontrolujące ustaliły, iż środki trwałe zostały zaklasyfikowane według Rozporządzenia Rady Ministrów z 10 grudnia 2010 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) – (Dz. U. nr 242 poz. 1622).

Sprawdzono pod kątem prawidłowości zastosowanych stawek umorzeniowych następujące środki trwałe:

- kanalizacja sanitarna Czastary - stosowana stawka umorzenia - 4,50%, nr inwentarzowy 2/21/211/,
- droga w Jaworku - stosowana stawka umorzenia - 4,50%, nr inwentarzowy 2/22/220/,
- kocioł CO w budynku Urzędu Gminy - stosowana stawka umorzenia - 7,00%, nr inwentarzowy 3/31/314/,
- ciągnik rolniczy - stosowana stawka umorzenia - 14,00%, nr inwentarzowy 7/74/746/,
- kosiarka rotacyjna - 10,00%, nr inwentarzowy 5/58/582/,
- motopompa przeciwpożarowa - stosowana stawka umorzenia - 18,00%, nr inwentarzowy 6/66/663/,
- kserokopiarka - stosowana stawka umorzenia - 14,00%, nr inwentarzowy 8/80/803/.

Kontrolę prawidłowości stosowania odpisów umorzeniowych przeprowadzono w oparciu o odpisy dokonane w 2014 roku. Kontrolowana jednostka dokonuje odpisów na arkuszach tabeli amortyzacyjnej w podziale według grup rodzajowych środków trwałych Głównego Urzędu Statystycznego. Wszystkie arkusze zostały zbilansowane oraz zsumowane i zaewidencjonowane na koncie 071. Sprawdzono prawidłowość stosowania odpisów umorzeniowych wybranych składników majątkowych, ujętych w tabeli amortyzacyjnej. Stwierdzono zastosowanie prawidłowych stawek umorzeniowych zgodnie z wykazem rocznych stawek amortyzacyjnych stanowiącym załącznik nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych.

3. INWENTARYZACJA

3.1. Instrukcja inwentaryzacyjna. Terminy przeprowadzania inwentaryzacji

Zasady i sposób przeprowadzania oraz rozliczania inwentaryzacji w kontrolowanej jednostce samorządu terytorialnego określa Instrukcja inwentaryzacyjna stanowiąca załącznik nr 1 do zarządzenia nr 3/96 Wójta Gminy w Czastarach z dnia 3 stycznia 1996 roku. W przedmiotowej instrukcji określono zasady i tryb przeprowadzania inwentaryzacji. Ponadto określono terminy, częstotliwość przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji, metody przeprowadzania inwentaryzacji oraz obowiązki komisji inwentaryzacyjnej.

W zarządzeniu ustalono częstotliwość przeprowadzania inwentaryzacji następująco:

- co cztery lata środki trwałe i pozostałe środki trwałe znajdujące się na terenie strzeżonym,
- co roku środki pieniężne w kasie, papiery wartościowych, druki ścisłego zarachowania, materiały i opał.

3.2. Prawidłowość przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

Kontrolowana jednostka pełną inwentaryzację składników majątkowych przeprowadziła w 2013 roku. Kontrolą objęto dokumenty źródłowe dotyczące przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji okresowej przeprowadzonej według stanu na dzień 30 października 2013 roku w zakresie środków trwałych i pozostałych środków trwałych. Kontrolą objęto również inwentaryzację roczną przeprowadzoną na dzień 31 grudnia 2014 roku w zakresie pozostałych składników majątkowych. W wyniku przygotowanie, przeprowadzenie i rozliczenie ww. inwentaryzacji, stwierdzając, co następuje:

- zarządzenie wewnętrzne Wójta nr 34/2013 z dnia 1 października 2013 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji - **spis z natury: grunty, budynki i budowle**,
- zarządzenie wewnętrzne Wójta nr 35/2013 z dnia 1 października 2013 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji - spis z natury: środki trwałe – zestawy komputerowe,
- zarządzenie wewnętrzne Wójta nr 36/2013 z dnia 1 października 2013 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji - spis z natury: biura Urzędu Gminy,
- zarządzenie wewnętrzne Wójta nr 37/2013 z dnia 1 października 2013 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji - spis z natury: jednostki OSP, garaż autobusu,
- zarządzenie wewnętrzne Wójta nr 38/2013 z dnia 1 października 2013 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji - spis z natury: siłownia, świetlice wiejskie,
- zarządzenie wewnętrzne Wójta nr 39/2013 z dnia 1 października 2013 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji - spis z natury: stacje uzdatniania wody Czastary i Krzyż, oczyszczalnia ścieków,
- zarządzenie wewnętrzne Wójta nr 11/2014 z dnia 31 grudnia 2014 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej - spis z natury: materiały opałowe,
- zarządzenie wewnętrzne Wójta nr 12/2014 z dnia 31 grudnia 2014 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej - spis z natury: magazyn materiałowy OSP i podległe jednostki OSP,

- zarządzenie wewnętrzne Wójta nr 13/2014 z dnia 31 grudnia 2014 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej - spis z natury: zapasy materiałowe magazynu stacji uzdatniania wody – Krzyż i Czastary,
- zarządzenie wewnętrzne Wójta nr 14/2014 z dnia 31 grudnia 2014 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej - spis z natury: zapasy materiałowe magazynu – garaż autobusu,
- zarządzenie wewnętrzne Wójta nr 15/2014 z dnia 31 grudnia 2014 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej - spis z natury: zapasy materiałowe magazynu – oczyszczalnia ścieków,
- zarządzenie wewnętrzne Wójta nr 16/2014 z dnia 31 grudnia 2014 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej - spis z natury: środki pieniężne w kasie, druki ścisłego zarachowania,
- zarządzenie wewnętrzne Wójta nr 17/2014 z dnia 31 grudnia 2014 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej - spis z natury: zapasy materiałowe magazynu – worki do segregacji odpadów komunalnych.

Powołano 4 zespoły spisowe w składzie dwu i trzyosobowym, wyznaczone do przeprowadzenia spisu z natury ww. składników majątkowych.

Pismem z dnia 20 czerwca 1999 roku Wójt Gminy Czastary powołał Wiesława Bednarka - Sekretarza Gminy Czastary na Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej w Urzędzie Gminy Czastary. Natomiast z dniem 21 czerwca 1999 roku na wniosek Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej, Wójt Gminy Czastary powołał Jana Góreckiego i Mieczysławę Burak na członków Komisji Inwentaryzacyjnej w Urzędzie Gminy.

W wyniku kontroli dokumentów źródłowych dotyczących prac na etapie przygotowawczym do spisu, przeprowadzonego spisu, arkuszy spisowych, rozliczeń księgowych, ksiąg rachunkowych oraz postanowień instrukcji inwentaryzacyjnej stwierdzono, co następuje:

- spisów z natury dokonano na arkuszach spisowych ponumerowanych zgodnie z ewidencją druków ścisłego zarachowania,
- na arkuszach odnotowano daty spisu, arkusze zostały podpisane przez członków zespołów spisowych, członków komisji inwentaryzacyjnej, osobę materialnie odpowiedzialną oraz osobę dokonującą wyceny,
- wystąpiły przypadki, gdzie w arkuszu spisowym **nie wypełniono pozycji w zakresie daty i godziny rozpoczęcia, i zakończenia inwentaryzacji, tj. arkusze o numerach: 72/2013, 73/2013, 74/2013, 84/2013, 85/2013 87/2013 czy 88/2013. Ww. arkusze zawierały spis z natury gruntów, budynków i budowli. Zgodnie z zapisami instrukcji inwentaryzacyjnej, tj. rozdziałem III „Tryb powoływania komisji inwentaryzacyjnej i zakres jej obowiązków i odpowiedzialności” pkt 11 wyniki spisu z natury rzeczowych składników majątku należy umieścić na arkuszach spisu z natury. Zespoły spisowe wypełniają wszystkie wiersze i rubryki z wyjątkiem rubryk „cena” i „wartość” oraz podpisują arkusze i przedkładają do podpisania we właściwych miejscach osobom materialnie odpowiedzialnym.**
- przed przystąpieniem do spisu osoby materialnie odpowiedzialne złożyły oświadczenia, że dowody przychodu i rozchodu składników inwentaryzowanych przekazano odpowiednim komórkom organizacyjnym oraz, że zostały ujęte w ewidencji ilościowej i wartościowej,

- **spisem z natury objęto środki trwałe zaewidencjonowane na koncie 011 (grupy od 0 do 8)** i pozostałe środki trwałe ujęte w ewidencji księgowej na koncie 013.

Kontrolujące ustaliły, że grunty, budynki i budowle będące własnością Gminy Czastary zostały zinwentaryzowane na arkuszach spisu z natury (zgodnie z wewnętrznym zarządzeniem Wójta Gminy Czastary). Zastosowana metoda inwentaryzacji jest niezgodna z przepisem art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, według którego inwentaryzację środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, także aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe przeprowadza się drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

Arkusze spisu z natury o numerach: 72/2013, 73/2013, 74/2013, 84/2013, 85/2013 87/2013, 88/2013 oraz zestawienie zbiorcze spisów z natury obejmującym środki trwałe wraz z zestawieniem różnic inwentaryzacyjnych na dzień 30 października 2013 roku stanowią akta kontroli nr 3.

- zestawienie zbiorcze spisów z natury inwentaryzowanych składników majątkowych zatwierdziła Wójt Gminy Czastary (brak daty). W przedmiotowym zestawieniu ujęto różnice inwentaryzacyjne powstałe w wyniku przeprowadzenia inwentaryzacji. Szczegółowe zestawienie różnic inwentaryzacyjnych sporządzono z datą 30 października 2013 roku, zestawienie sporządził Skarbnik Gminy Czastary – Elżbieta Augustyniak, a zatwierdził Wójt Gminy Dariusz Rejman.

Zgodnie z ww. rozliczeniem stwierdzono następujące różnice inwentaryzacyjne:

- grunty: niedobór 2.800,00 zł, nadwyżka 15.095,80 zł,
- sprzęt komputerowy: niedobór 10.795,43 zł.

Ww. różnice inwentaryzacyjne zostały prawidłowo rozliczone.

Ustalono stan według spisu z natury – na dzień 31 grudnia 2014:

Materiałów (310) – 15.712,33 zł; stan ewidencyjny konta 310 – 15.712,35 zł, różnice inwentaryzacyjne na kwotę: - 0,02 zł, stan księgowy na dzień 31 grudnia 2014 roku 15.712,33 zł

- poprzez porównanie danych ewidencji księgowej z danymi wynikającymi z posiadanej dokumentacji, ich analizę i weryfikację na dzień 31 grudnia 2014 roku dokonano inwentaryzacji: konta 011, 013, 020, 030, 071, 072, 080, 130, 135, 800, 851, 860,
- ponadto w wyniku analizy dokumentacji z przeprowadzonej inwentaryzacji w 2014 roku ustalono, iż oprócz wyżej wymienionych składników majątkowych inwentaryzacją w drodze spisu z natury objęto środki pieniężne w kasie (rozliczenie inwentaryzacji kasy Urzędu Gminy przeprowadzonej w dniu 31 grudnia 2014 roku – stan gotówki w kasie 0,00 zł) oraz druki ścisłego zarachowania, w drodze pisemnego potwierdzenia salda zinwentaryzowano środki pieniężne na rachunkach bankowych oraz dokonano weryfikacji należności i zobowiązań poszczególnych kont (201, 221, 225, 229, 231,240).

Kontrolujące ustaliły również, iż zgodnie z obowiązującą instrukcją inwentaryzacyjną (rozdział III pkt 17) po zakończeniu spisu zespół spisowy składa przewodniczącemu komisji inwentaryzacyjnej sprawozdanie zawierające rozliczenie z przydzielonych arkuszy spisu z natury oraz informację o wszystkich stwierdzonych w toku spisu nieprawidłowościach w gospodarce składnikami majątkowymi, podlegającymi spisowi zgodnie z załącznikiem nr 5 stanowiącym sprawozdanie opisowe z przebiegu spisu z natury. Takiego sprawozdania nie przedłożono kontrolującym.

X. ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE USTAW ORAZ POROZUMIEŃ Z JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ. POMOC FINANSOWA

POMOC FINANSOWA UDZIELANA INNYM JEDNOSTKOM SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO - 2014

Gmina Czastary w kontrolowanym okresie nie udzielała pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego.

XI. INNE USTALENIA

Kontrola osiągnięcia wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy

Gmina Czastary prowadziła w 2014 roku niżej wymienione jednostki oświatowe, stanowiące jednocześnie jej jednostki organizacyjne, tj.:

- Szkoła Podstawowa w Czastarach,
- Publiczne Gimnazjum w Czastarach,
- Szkoła Podstawowa w Parcicach,
- Publiczne Przedszkole Samorządowe w Czastarach z filiami w Kątach Walichnowskich i w Radostowie.

Obsługa finansowo – księgową poszczególnych jednostek oświatowych prowadzona jest w Urzędzie Gminy Czastary na oddzielnych urządzeniach księgowych. Wszystkie wymienione jednostki były w 2014 roku jednostkami budżetowymi i stosowały zasady gospodarki finansowej przewidziane dla tych jednostek przez ustawę o finansach publicznych.

Kontrolującym przedłożono sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w jednostkach prowadzonych przez Gminę Czastary sporządzone z datą 12 lutego 2015 roku przez Mieczysławę Burak – inspektora ds. kadr i płac oraz podpisane przez Dariusza Rejmana – Wójta Gminy Czastary.

W powołanym wyżej sprawozdaniu zostały wykazane następujące dane:

stopień awansu zawodowego	średnie wynagrodzenie 1.01-31.08	średnioroczna liczba etatów 1.01-31.08	średnie wynagrodzenie 1.09-31.12	średnioroczna liczba etatów 1.09-31.12	8 x (Kol. 2 x kol 3) + 4 x (kol 4 x kol. 5)	Poniesione wydatki na wynagrodzenie	kwota różnicy kol. 7 - kol. 6
	2	3	4	5	6	7	8
nauczyciel stażysta	2 717,59	0,14	2 717,59	1,46	18.914,43	17.321,83	-1.592,60
nauczyciel kontraktowy	3 016,52	6,96	3 016,52	4,18	218.396,05	239.277,61	20.881,56
nauczyciel mianowany	3 913,33	18,36	3 913,33	18,84	869.698,46	879.099,52	9.401,06
nauczyciel dyplomowany	5 000,37	19,12	5 000,37	21,07	1.186.287,78	1.168.849,88	-17.437,90

Stwierdzono, iż dane ujęte w sprawozdaniu zostały wykazane w wysokości ustalonej na podstawie jednostkowych danych z poszczególnych jednostek oświatowych. Łączna kwota brutto ustalonych jednorazowych dodatków uzupełniających stanowiła wartość 19.030,50 zł.

W toku niniejszej kontroli dokonano sprawdzenia poprawności wyliczenia:

- średniorocznej liczby etatów dla okresu od 1 stycznia do 31 sierpnia i od 1 września do 31 grudnia 2014 roku,
- wydatków poniesionych na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela

dla następujących grup awansu zawodowego nauczycieli tj. kontraktowych, mianowanych i dyplomowanych zatrudnionych w Szkole Podstawowej w Parcicach.

Ustalenia kontroli

Na podstawie dokumentów w postaci list płac stwierdzono, iż ustalona kwota różnicy została wypłacona w ww. grupach nauczycieli w formie jednorazowego dodatku uzupełniającego w dniu 22 stycznia 2015 roku.

Na podstawie jednostkowej informacji o strukturze zatrudnienia oraz faktycznych wydatkach na wynagrodzenia nauczycieli do przeprowadzenia analizy, o której mowa w art. 30a ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela, sporządzonej dla Szkoły Podstawowej w Parcicach średnioroczna liczba etatów nauczycieli zatrudnionych w ww. jednostce wyglądała następująco:

	Stopień awansu zawodowego			
	nauczyciele stażyści	nauczyciele kontraktowi	nauczyciele mianowani	nauczyciele dyplomowani
średnia styczeń-sierpień	0,00	0,60	3,61	5,00
średnia wrzesień-grudzień	0,00	0,60	3,72	5,50
średnioroczna	0,00	0,60	3,65	5,17

W oparciu o karty zarobkowe nauczycieli zatrudnionych w ww. jednostce ustalono, że kwota wydatków poniesionych na wynagrodzenia na koniec 2014 roku w poszczególnych grupach awansu zawodowego wynosiła:

- w grupie nauczycieli kontraktowych	20.916,32 zł
- w grupie nauczycieli mianowanych	165.089,03 zł
- <u>w grupie nauczycieli dyplomowanych</u>	<u>295.420,65 zł</u>
razem	481.426,00 zł

Kwoty poniesionych wynagrodzeń w ww. placówce ujęte do sprawozdania były zgodne z dokumentacją źródłową. Do wyliczenia faktycznie poniesionych kwot wynagrodzenia przyjęto składniki wynagrodzenia zgodnie z art. 30 ust.1 Karty Nauczyciela.

XII. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 105 ponumerowanych i zaparafowanych stron. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli pod pozycją 3/2015.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

1. Dariusz Rejman – Wójt Gminy,
2. Elżbieta Augustyniak – Skarbnik,
3. Wiesław Bednarek – Sekretarz,
4. Bożena Bak – kierownik referatu ochrony środowiska,
5. Renata Górecka – inspektor ds. gospodarki gruntami, rolnictwa i leśnictwa,
6. Anna Trafarska – inspektor ds. księgowości podatkowej,
7. Agnieszka Dziwińska – inspektor ds. księgowości budżetowej zakresie szkół,
8. Mieczysława Burak – inspektor ds. kadr i płac.

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

1. *Zestawienie tabelaryczne zawierające przypadające do spłaty i faktycznie zapłacone kwoty rat kapitałowych i odsetek, daty zapłaty oraz dokumenty potwierdzające zapłatę,*
2. *Wyjaśnienie Skarbnika Gminy,*
3. *Test w zakresie dowodów księgowych,*
4. *Wyjaśnienie Skarbnika Gminy,*
5. *Wyjaśnienie Sekretarza Gminy,*
6. *Wyjaśnienie Skarbnika Gminy,*
7. *Szczegółową specyfikację zobowiązań z tytułu dostaw i usług na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 30 czerwca 2015 roku według kontrahentów, terminu płatności i faktycznej zapłaty,*
8. *Protokół z kontroli kasy,*
9. *Wyjaśnienie Skarbnika Gminy,*
10. *Zestawienie podatników objętych kontrolą w okresie 2014–2015, zawierające dane o nazwie podatnika, dacie złożenia deklaracji podatkowych, wysokości zadeklarowanego podatku na 2014 i 2015 rok,*
11. *Test dotyczący podatku od nieruchomości,*
12. *Zestawienie podatników objętych kontrolą w latach 2014-2015 zawierające: dane o numerze identyfikacyjnym podatnika, dacie wydania decyzji wymiarowej,*

- informacje o wysokości podatku na 2014 i 2015 rok i prawidłowości opodatkowania,*
- 13. Test dotyczący podatku od środków transportowych,*
 - 14. Zestawienie tabelaryczne zawierające podatników podatku od środków transportowych, przedmioty opodatkowania oraz stawki podatku,*
 - 15. Wyjaśnienie Anny Trafarskiej – inspektora ds. księgowości podatkowej,*
 - 16. Terminowość wpłat I i II raty poszczególnych podatków wraz z terminami wystawienia upomnień i tytułów wykonawczych,*
 - 17. Szczegółowe zestawienie wysłanych upomnień i tytułów wykonawczych w związku z prowadzoną windykacją zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości od osób prawnych,*
 - 18. Szczegółowe zestawienie wysłanych upomnień i tytułów wykonawczych w związku z prowadzoną windykacją zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości od osób fizycznych,*
 - 19. Szczegółowe zestawienie wysłanych upomnień i tytułów wykonawczych w związku z prowadzoną windykacją zaległości podatkowych w podatku od środków transportowych od osób fizycznych,*
 - 20. Test dotyczący ewidencji składników majątkowych,*
 - 21. Wyjaśnienie Wójta Gminy,*
 - 22. Wyjaśnienie Wójta Gminy,*
 - 23. Dane o wykonaniu rzeczowym zadań z zakresu pomocy społecznej,*
 - 24. Wykaz badanych decyzji przyznających zasiłek stały i okresowy,*
 - 25. Szczegółowe wyliczenie stażu pracy Wójta Gminy Czastary,*
 - 26. Zestawienie planowanych i zrealizowanych wydatków inwestycyjnych w latach 2013 – 2014 w Gminie Czastary,*
 - 27. Wykaz zadań inwestycyjnych planowanych i wykonanych w okresie 2013-2014,*
 - 28. Wyjaśnienie Sekretarza Gminy,*
 - 29. Wyjaśnienie Sekretarza Gminy,*
 - 30. Dane dotyczące badanego zadania inwestycyjnego,*
 - 31. Test w zakresie w zakresie gospodarki składnikami majątkowymi,*
 - 32. Wyjaśnienie Skarbnika Gminy,*
 - 33. Akta kontroli.*

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 6 listopada 2015 roku**. Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Urzędzie Gminy w Czastarach.

Kierownika jednostki i Skarbnika poinformowano o przysługującym mu prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Kontrolujący:

Jednostka kontrolowana:

.....

(Beata Tomkowska)

.....

(Monika Smug)

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....

(data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej)

